ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Κ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ

«Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΕΝ ΠΑΡΑΧΑΡΑΣΣΕΤΑΙ»

Εκδόσεις
«ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΖΙΜΟΓΙΑΝΝΗΣ»

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2026

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Κ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ

«Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΕΝ ΠΑΡΑΧΑΡΑΣΣΕΤΑΙ»

Επισημάνσεις και Σχόλια στο βιβλίο
«ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΑ»
Φυγή στο Μέλλον ή Επιστροφή στο Παρελθόν;» των
Μαριέττα Γιαννάκου, Σταύρου Λυγερού,
Ελευθέριου Οικονόμου, Θεόδωρου Πάγκαλου,
Αλέκου Παπαδόπουλου, Άγγελου Συρίγου,
Γιώργου Χατζηθεοφάνους και Αλέξανδρου Μαλλιά

Εκδόσεις
«ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΖΙΜΟΓΙΑΝΝΗΣ»

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2026

Copyright © 2026

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
"ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΖΙΜΟΓΙΑΝΝΗΣ"
ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 2, Τ.Κ.11527
Τηλ. 2107470222
www.evgenios-tzimogiannis.gr
email: grammateia@evgenios-tzimogiannis.gr

ISBN 978-618-87751-2-1

Διανέμεται δωρεάν

Ὅλα τά δικαιώματα ἀνήκουν στόν ἰδιοκτήτη τοῦ copyright καί ἀπαγορεύεται ἡ ἀναπαραγωγή τοῦ ἔργου ἤ μέρους του μέ ὁποιοδήποτε μέσο χωρίς τή γραπτή ἄδειά του.

Αφιερώνω
αυτό το βιβλίο σε όσους πράττουν
το καθήκον στην Πατρίδα και
με φάρο όπως την αλήθεια
αντιδρούν στην αδικία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ως συγγραφέας του παρόντος, αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω τους συμπαραστάτες στην προσπάθειά μου. Ευχαριστώ φίλους και γνωστούς, που ο καθένας με τον τρόπο του και όλοι μαζί με παρακίνησαν και με ενθάρρυναν ώστε να τολμήσω και προβώ σε τούτη την προσπάθεια. Ευχαριστώ θερμά την κυρία Μαρ. Πετροπούλου, που μεσολάβησε και με έφερε σε επικοινωνία με την εκπαιδευτικό κυρία Χαρ. Κοσμοπούλου, η οποία με τη σειρά όπως συνέδραμε στην ολοκλήρωση όπως προσπάθειας όπως και *«οι μικροδιορθώσεις όπως»* φάνηκαν παραπάνω από χρήσιμες. Ευχαριστώ την οικογένειά μου, που όπως σε κάθε παρόμοια προσπάθεια είναι πάντα δίπλα μου και ιδιαίτερα την Παναγιώτα, η οποία συνέδραμε στη φιλολογική επιμέλεια του βιβλίου.

Πρόλογος
Δημητρίου Νατσιού,
Προέδρου Πατριωτικού Δημοκρατικού Λαϊκού Κινήματος ΝΙΚΗ
Βουλευτού Β΄ Θεσσαλονίκης

Με ιδιαίτερη συγκίνηση και περηφάνεια παραδίδουμε στον ελληνικό λαό, τον παρόντα εμβληματικό τόμο, ο οποίος περιλαμβάνει μαρτυρίες και μαρτύρια, της ιστορικής γης της Βορείου Ηπείρου.
Πρωταγωνιστής στις παρουσιαζόμενες μαρτυρίες, ο εκλεκτός συγγραφέας και νομικός, κ. Κωνσταντίνος Κυριακού. Το «λιοντάρι της Βορείου Ηπείρου» και συγγραφέας του παρόντος Τόμου. Ένας αγωνιστής, ο οποίος για τους εθνικούς του αγώνες και την υποστήριξη των αναφαίρετων δικαιωμάτων της ελληνικής ομογένειας της Βορείου Ηπείρου, τιμωρήθηκε από τα δικτατορικά καθεστώτα της Αλβανίας με δέκα περίπου έτη φυλάκισης στις χειρότερες φυλακές του κόσμου και ακόμη περισσότερα χρόνια με διωγμούς του ιδίου και των μελών της οικογένειάς του. Όμως, ο αδελφός μας και συνοδοιπόρος στο Κίνημα ΝΙΚΗ κ. Κωνσταντίνος Κυριακού δεν δείλιασε, προσφέροντάς μας το δικαίωμα να επικαλούμαστε την προσωπική του Μαρτυρία σ' όλους τους σύγχρονους γραικύλους, που παραδίδονται αμαχητί και απεμπολούν τα ιστορικά εθνικά μας δικαιώματα με αντάλλαγμα ορισμένα «προνόμια». Η προσωπική του διαδρομή και ιστορία, αλλά και όλων των συναγωνιστών του, υπενθυμίζει προς όλους, ότι ανυπότακτοι αγωνιστές, μαχητές και ήρωες υπήρξαν διαχρονικά και συνεχίζουν να υπάρχουν και στις ημέρες μας. Έλληνες, που δεν ανταλλάσσουν το Σύμβολο του Τιμίου Σταυρού, με κανένα «προνόμιο, του αμαρτωλού ετούτου κόσμου». Αντίθετα προ(σ)καλούν όλους τους συμπατριώτες τους σε πνευματική επαγρύπνηση και μόνιμη εθνική αντίσταση.
Οι «ρεαλιστές» πολιτικοί, που κατά την τελευταία δεκαπενταετία οδήγησαν την πατρίδα μας στην οικονομική εξάρτηση, στην κοινωνική εξαθλίωση και στην εθνική υποδούλωση με τα ανεπαίσχυντα μνημόνιά τους, μας παροτρύνουν να ακολουθήσουμε τη «φωνή της λογικής», να ανακαλύψουμε «ελληνικές λύσεις», να «πλεύσουμε σε πελάγη ελευθερίας», με πυξίδα τους εκάστοτε παρόχους των οποιονδήποτε κρατικών «προνομίων», που αφορούν

μόνον στους κυβερνώντες και ουδέποτε στον ταλαιπωρημένο και καθημαγμένο συνέλληνα και συνελληνίδα. Μας συμβουλεύουν να συνταχθούμε πειθαρχημένα και να υπηρετήσουμε την εκάστοτε «Νέα Τάξη Πραγμάτων».

Ως δάσκαλος και θεολόγος, που όχι απλά γνωρίζω την εθνική μας ιστορία, αλλά ανέλαβα την ιερή υποχρέωση να τη μεταλαμπαδεύσω επί αρκετές δεκαετίες στα ελπιδοφόρα νιάτα της πατρίδας μας και κατά τα τελευταία έτη σ' ολόκληρο τον ελληνικό λαό, δεν ελέγχομαι απλά από τους προγόνους μας. Μαζί με τους βουλευτές μας, το βουλευτήριο κι όλα τα μέλη της ΝΙΚΗ, ελεγχόμεθα καθημερινά και από τους σύγχρονους επώνυμους και ανώνυμους Ρωμηούς(Ορθόδοξους Έλληνες), όπου γης, οι οποίοι συνεχίζουν - εις πείσμα των καιρών - να αντιστέκονται και να ομολογούν Ιησού Χριστό. Έτσι, δεν μας ελέγχει μόνο το ιστορικό μας παρελθόν με τους μαρτυρικούς προγόνους μας, αλλά πρωτίστως οι παρόντες Μάρτυρες. Διότι, στις ημέρες μας βιώνουμε ένα διαρκές θαύμα. Ο (δυτικός κι όχι μόνο) κόσμος μας ορθοδοξοποιείται και ως εκ τούτου εξελληνίζεται χάρη στους Αγίους Έλληνες Πατέρες, που προσέφεραν και κυρίως εξακολουθούν να προσφέρουν Θεογνωσία και Χριστολατρεία.

Ο αδελφός μας Κωνσταντίνος Κυριακού, ο αγαπητός φίλος συναγωνιστής, ανήκει στην ηρωική χορεία των σύγχρονων «Εθνομολογητών», όπως τον αποκαλούσε ο μακαριστός Διδάσκαλός μας παπά Γιώργης Μεταλληνός και για τη συνολική του εθνική προσφορά προτάθηκε από το Κίνημα ΝΙΚΗ για το ύψιστο πολιτειακό αξίωμα, ως υποψήφιος Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας (2025). Η οικογένειά μας καυχάται για την προσωπικότητα αυτή, η οποία κοσμεί το (πρώτο) Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου Ερευνών, Μελετών και Επιμόρφωσης «Ευγένιος Τζιμογιάννης». Ένα κοινοβουλευτικό ίδρυμα, που φέρει το όνομα ενός άλλου λεβέντη της εποχής μας, που πρωτοστάτησε στον σύγχρονο μακεδονικό αγώνα κατά της προδοτικής και επαίσχυντης συμφωνίας των Πρεσπών. Παλικάρια, όπως ο Κυριακού και ο Τζιμογιάννης, δεν παραδίδονται για «ψευτοπρονόμια», δεν καθίστανται γραικύλοι, αλλά παραμένουν διαχρονικοί εθνικοί οδοδείκτες και μάρτυρες.

Κλείνοντας το σύντομο αυτό προλόγισμα, εκφράζω τις θερμές μας ευχαριστίες στον Πρόεδρο Δημήτρη Μεταλληνό και τα μέλη του Κ.Ε.Μ.Ε. «Ευγένιος Τζιμογιάννης», για την παρούσα έκδοση.

Εύχομαι ο τόμος αυτός του ήρωα Κωνσταντίνου Κυριακού, να αφυπνίσει την εθνική συνείδηση των νέων μας, να τους εμπνεύσει και να τους προστατέψει από τις σύγχρονες «εγχώριες σειρήνες», οι οποίες μας καλούν σε εθνική λήθη, δηλ. στο να καταστούμε εθνικά ηλίθιοι. Πρότυπα, όπως τον Κωνσταντίνο Κυριακού, χρειάζεται περισσότερο από ποτέ η αγία πατρίδα μας, προκειμένου να οδηγηθούμε στη δημιουργία ενός κράτους που θα σέβεται την ελληνορθόδοξη ιστορική μας παράδοση και διαδρομή. Παράλληλα, θα μπορέσουμε να αναστήσουμε ως ορθόδοξη μάνα-πατρίδα κι όλες τις αλησμόνητες θυγατέρες-πατρίδες μας, από την μαρτυρική Βόρειο Ήπειρο έως την Κύπρο μας.
Σωτηρία και νίκη της Ελλάδος, για τη σωτηρία και νίκη του οικουμενικού Ελληνισμού και της Ρωμηοσύνης.
Καλή Λευτεριά…

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΣ

Από την εφηβική ηλικία είχα την τάση να αντιδρώ αυθόρμητα στην αδικία και τη βία. Τέτοιες όμως μορφές αντίδρασης ενοχλούσαν το αθεϊστικό καθεστώς των κομμουνιστών Χότζια - Αλία. Θεωρούνταν ζημιογόνες και εχθρικές για την καινούργια κοινωνία που ονειρεύονταν και υπόσχονταν ότι θα οικοδομούσαν και δεν γίνονταν ανεκτές. Έτσι κι εγώ πλήρωνα πάντα τις συνέπειες των πράξεών μου.

Τα κυριότερα αντίποινα για τη στάση μου αυτή ήταν τα εξής: είχα την *τύχη* να υποστώ για 20 μήνες ειδική ανάκριση, *να απολαύσω τη στοργική περιποίηση* των οργάνων της δικτατορίας και να καταδικαστώ για πολλά χρόνια στις φυλακές στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας της σοσιαλιστικής αλλά και της «δημοκρατικής» Αλβανίας (1974 και 1994). Αυτό το *«ελάττωμα»* έπλασε σε τέτοιον βαθμό τον χαρακτήρα μου, ώστε έγινε βίωμα και τρόπος ζωής. Και είναι ο πλούτος και η σπουδαία προίκα κληρονομία που θα αφήσω στους απογόνους. Και αυτό το λέω, διότι έχω παραμείνει ακόμα και σήμερα έφηβος, έχω τα ίδια *«ελαττώματα»* που είχα από παιδί, με τη διαφορά ότι πλέον δεν ενεργώ αυθόρμητα, ενεργώ κατά τη συνείδησή μου και πάντα είμαι υπόλογος για όσα πράττω και γράφω.

Προτού εκπονήσω το παρόν βιβλίο, το οποίο δίνει καίριες και εθνικά ωφέλιμες απαντήσεις στον συλλογικό τόμο *ΕΛΛΑΔΑ και ΑΛΒΑΝΙΑ - Φυγή στο Μέλλον ή Επιστροφή στο Παρελθόν,* να επισημανθεί ότι είχα αντιδράσει άμεσα κατά των θέσεων που αποτυπώνονται σε αυτό, τις πρώτες ημέρες ήδη της κυκλοφορίας του (Ιανουάριος 2018). Διατύπωσα προβληματισμούς και κριτικές για κάποιες εθνικώς επιζήμιες τοποθετήσεις και σκέψεις που διατυμπανίζονται, τις οποίες αρχικά διακίνησα μέσω διαδικτύου. Μετέπειτα, με προσεκτική ανάγνωση και πολύ κόπο, «κοσκίνισα» κι άλλα πολλά σημεία των γραφομένων στο βιβλίο. Διαπίστωσα ότι σ' αυτό περιέχονται ανακρίβειες, ενώ σε πολλές τοποθετήσεις οι συγγραφείς ερμηνεύουν κατά το δοκούν την αποδεδειγμένη αλήθεια σε σχέση με γεγονότα και συμβάντα στη Βόρειο Ήπειρο. Το περιεχόμενο αυτού του βιβλίου αδικεί με βεβαιότητα τους Έλληνες, αλλά πρωτίστως αδικεί αυτούς που τα γράφουν. Ως συνέπεια τέτοιων απόψεων, παραπλανάται το αναγνωστικό κοινό και σταδιακά χτίζεται μια καινούργια επίπλαστη πραγματικότητα, η οποία στο μέλλον θα είναι ζημιογόνα για τα εθνικά μας συμφέροντα. Αυτά τα

ανέφερα και τα γράφω, αφού πρώτα τα επιβεβαίωσα ανατρέχοντας σε ιστορικές
πηγές και σε γεγονότα του παρελθόντος. Έτσι ολοκλήρωσα το σύγγραμμα που κρατάτε στα χέρια σας. Και επειδή η σημασία της παρούσας εργασίας ευρίσκεται προπάντων στα νέα σχόλια, γι' αυτό εδώ παραθέτω και την ερμηνεία τους.

Πολλοί φίλοι και γνωστοί που διάβασαν σκέψεις και σχόλια, τα οποία διακινήθηκαν μέσω διαδικτύου, με παρότρυναν να μη σωπάσω, αλλά να κάνω το ίδιο όπως και παλιότερα. Μου είπαν: *«Όπως έχεις πράξει και σε άλλες περιπτώσεις*[1]*, και τώρα να προβείς στην απόκρουση απόψεων και θέσεων που βλάπτουν τα εθνικά μας συμφέροντα.* ***Εσύ πρέπει να το κάνεις».***

Άδικα περίμενα για αρκετό καιρό μήπως και έβλεπα την αντίδραση, κάποια γραπτή απάντηση σε σχέση με όσα λέγονται και γράφονται στο εν λόγω βιβλίο, από κάποιον λόγιο ελεύθερο Έλληνα ή από κάποιον *όψιμο*[2] πατριώτη Βορειοηπειρώτη. Δυστυχώς

---

[1] Βλέπε βιβλία: 1) *Η Διάψευση. Σχόλια στο βιβλίο του Σταύρου Τζίμα με τίτλο: «Στον αστερισμό του εθνικισμού - Αλβανία και Ελλάδα στη μετά Χότζα εποχή»,* εκδ. Νέα Θέσις, Αθήνα 2010.
2) *Ενβέρ Χότζα, Ο σφαγέας στη γη του Πύρρου,* εκδ. Νέα Θέσις, Αθήνα 2013.

[2] . **Όψιμος** είναι ο διανοούμενος και πρώην υποστηρικτής του καθεστώτος που κυβέρνησε την Αλβανία για 46 χρόνια (1944-1991). Είναι δάσκαλοι και δημοσιογράφοι, οι οποίοι ως επί το πλείστον, μετά το σώριασμα της κομμουνιστικής δικτατορίας (1991), μετατράπηκαν σε φλογερούς «πατριώτες» και αγωνιστές για την προάσπιση
των δικαιωμάτων της Ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία. **Στην πρώτη φάση**, και βέβαια βάσει οδηγιών των παλιών τους αφεντικών, αυτά τα άτομα κατέλαβαν ακόμα και ηγετικές θέσεις στην Πολιτική Οργάνωση των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών «Ομόνοια». **Στη δεύτερη φάση**, οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες τους απομόνωσαν όσο
ήταν εφικτό. Αυτοί, ως παλαίμαχοι προπαγανδιστές του κόμματος, ξέρουν να γράφουν, αλλά δυστυχώς από την ανάποδη. Σε κάποια από τα δικά τους έντυπα, με ραφιναρισμένους τρόπους (σαν αυτούς που χρησιμοποιούσαν οι κομισάριοι του κόμματός τους) επιδιώκουν π.χ. να περάσουν την άποψη ότι οι κάτοικοι της Χειμάρρας είναι ελληνίζοντες Αλβανοί πολίτες ή ότι οι θυσιασμένοι αγωνιστές Βορειοηπειρώτες (όλοι αυτοί που έδωσαν τη ζωή τους για τα ιδανικά του Έθνους) δεν είναι ήρωες**.** και προς απορία όλων, παρουσιάζουν… *αποδείξεις* από φακέλους μυστικών υπηρεσιών γειτονικών χωρών και προσπαθούν να επιβεβαιώσουν την άποψη ότι τα είδωλα του Βορειοηπειρωτικού

κανένας δεν μπήκε στον κόπο να δώσει απαντήσεις στις υβριστικές, ζημιογόνες θέσεις και εκτιμήσεις που αποτυπώνονται στο βιβλίο αυτό.

Επειδή, λοιπόν, πολλοί επιχείρησαν να γράψουν εσφαλμένα την ιστορία των γεγονότων που σχετίζονται με την τραγωδία των πολύπαθων Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου· επίσης, ως υποχρέωση σε όσα μας παρέδωσαν εκείνοι που υπήρξαν αυτόπτες μάρτυρες και θύματα οι ηπειρώτες (όλοι αυτοί που έδωσαν τη ζωή τους για τα ιδανικά του της βίας και της αγριότητας των καταπιεστών μας· και τέλος λόγω των προσωπικών μου βιωμάτων, φάνηκε επιβεβλημένη σ' εμένα η πρόταση φίλων και γνωστών να σχολιάσω σ' εσάς, αγαπητοί αναγνώστες, και να αποκαταστήσω, όσο μου είναι εφικτό, την αλήθεια για γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί διαφορετικά απ' ό,τι παρουσιάζονται στο εν λόγω βιβλίο.

Δεν υπολόγιζα και ούτε υπολογίζω τους κινδύνους. Την αγαπώ τη ζωή, όμως δεν θεωρώ τη δική μου τη ζωή πολύτιμη. Είναι καλύτερα και για τη δική μου συνείδηση και για το συμφέρον της χώρας, **να πράξω το χρέος στην Πατρίδα μου,** να φωνάξω την αλήθεια και ας με βρουν εμένα δυστυχίες, παρά να δυστυχήσει ακόμα περισσότερο

Ελληνισμού, αφού έπεσαν σε παγίδες ξένων κρατών, άλλαξαν στρατόπεδο και έβλαψαν τα Ελληνικά συμφέροντα… Άλλοι από αυτούς διατηρούν ιστοσελίδες στο διαδίκτυο και διακινούν άρθρα μεθέσεις που υπονομεύουν και βρίζουν ό,τι θετικό επιτεύχθηκε με αγώνες και θυσίες κατά τα έτη 1992-1995. Με τις απόψεις που διακινούν, υποδεικνύουν τον *«σωστό»* δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει η Ελληνική μειονότητα της Αλβανίας. **Όσοι από αυτούς μετά το 1991 αποστασιοποιήθηκαν από το αμαρτωλό τους παρελθόν και δεν εξυπηρετούν πια τα παλιά τους αφεντικά, η Πατρίδα τους έχει συγχωρήσει. Όμως είναι αρκετοί ακόμα,** που

όχι μόνο δεν μετανόησαν για τη στάση τους, αλλά ονειρεύονται τη *«χρυσή»* εποχή και τα περασμένα τους μεγαλεία. Αυτοί, αγαπημένα παιδιά του κόμματος, όπως και το ίδιο καθεστώς Χότζια - Αλία, αντιμετωπίζουν τους αντίπαλους των κομμουνιστών (τους πρώην πολιτικούς κρατούμενους) ακόμα και σήμερα ως άτομα μιας αφορισμένης και περιθωριοποιημένης κοινωνικής ομάδας. Μοιάζουν κομπλεξικοί και, μην μπορώντας να ξεπεράσουν τη λύπη της ήττας τους, καμουφλαρισμένοι με τον μανδύα της δημοκρατίας, ως λύκοι με προβιά προβάτου, οδεύουν ολοταχώς προς την κόλαση.

ο χαροκαμένος Βορειοηπειρώτης. Μόνο έτσι σέβομαι, έστω και ελάχιστα, την τραγωδία της Βορείου Ηπείρου και τον εαυτόν μου. Έτσι, ανταποκρινόμενος στην έκκληση φίλων και γνωστών και πεπεισμένος ότι η καταγγελία παρόμοιων πράξεων είναι εθνικά ωφέλιμη προσπάθεια, με τη χάρη του καλού μας Θεού, ολοκλήρωσα αυτό το πατριωτικό καθήκον. Προσπάθησα η γλώσσα να είναι συγκρατημένη, σεμνή και ευπρεπής. Σχολιάζω σημεία στα οποία οι συγγραφείς του βιβλίου διατυπώνουν αναληθείς θέσεις και προσβλητικές τοποθετήσεις για τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες.

Πρέπει να επισημανθεί ότι αυτοί που εξέφρασαν την επιθυμία να εκπονήσω το σύγγραμμα αυτό, δεν αρκέστηκαν στα σχόλια που διακινήθηκαν μέσω διαδικτύου, δεν έβγαλαν αυθαίρετο συμπέρασμα. Έψαξαν, βρήκαν το βιβλίο και μετά από ορθή ανασκόπηση των περιεχομένων του, συμπέραναν ότι: *«Στο βιβλίο αυτό προβάλλεται αβίαστα, και ενισχύεται ποικιλοτρόπως πάσα γενικώς άποψη ή θέση ξένων συμφερόντων, οι οποίες αντιστρατεύονται την* ***Εθνική*** *μας ακεραιότητα και ανεξαρτησία, την ύπαρξή μας, την Εθνική μας αξιοπρέπεια. Και το πεδίο αποδοχής των καινοφανών αυτών μηνυμάτων, αφορά την ίδια μας την* ***Ιστορία****, την εν γένει παράδοσή μας, την πλούσια πολιτιστική μας κληρονομία, την ενίσχυση επιχειρημάτων, θέσεων και απόψεων άλλων δυνάμεων της περιοχής (π.χ.* ***Αλβανίας, Τουρκίας, Ρουμανίας, Σκοπίων, Κοσόβου*** *κ.ά.)… Πολλά από τα γραφόμενά τους, υπονομεύουν τα όσα θετικά έχουν επιτευχθεί με αγώνες και θυσίες, και βραχυπρόθεσμα θα χρησιμοποιηθούν ποικιλοτρόπως και γενικά υπέρ ξένων συμφερόντων. Αρκετά, μάλιστα, μέρη του βιβλίου, μας προκαλούν αναστάτωση, κακοποιούν ιστορία και πρόσωπα. Οι απόψεις που διατυπώνονται και όσα λέγονται ασκούν στους* ***Έλληνες Βορειοηπειρώτες*** *συγκαλυμμένη ψυχολογική βία. Οι* ***Βορειοηπειρώτες*** *είναι το τελευταίο κομμάτι των* ***Βαλκανίων*** *που αν και 600 χρόνια σκλαβωμένοι (1430 - σήμερα) μείνανε* ***Έλληνες****, και είναι μια συμπαγής* ***Ελληνική*** *παρουσία στη* ***Βόρειο Ήπειρο****. Κινδυνεύουνε σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά (ακόμα πιο πολύ και από τη μαύρη περίοδο της δικτατορίας των* ***Χότζια*** *-* ***Αλία****, 1944-1991), διότι τώρα οι δυνάστες τους δεν είναι μόνοι τους, ολοκληρώνουν το σχέδιο εξοντώσεως των* ***Ελλήνων*** *της* ***Αλβανίας*** *με τη συμβολή και παραγόντων της* ***Μάνας Ελλάδας****. Προτιμότερο οι χαροκαμένοι να είναι από όλους ξεχα-σμένοι, παρά κάποιοι να τους σκοτώνουν με τον γραπτό τους λόγο.* ***Ανέκαθεν (από τη δεκαετία του 1970), οι Βορειοηπειρώτες είχανε συμπαραστάτη τον αείμνηστο Σεβαστιανό και τους νεαρούς***

αγωνιστές της ΣΦΕΒΑ. Ήταν μεν "νεκροί", όμως ελπίζανε στην Ανάσταση.
Τώρα! Όψιμα τους θυμήθηκαν και άνθρωποι που ανήκουν σε κύκλους υψηλά ιστάμενους, και αντί να εκφράζουν λυτρωτικές απόψεις και να ενθαρρύνουν και να οδηγήσουν τα αδέρφια τους στο φως, αντιθέτως οι απόψεις τους είναι σκοτεινές και τους εκτελούν την ελπίδα της Ανάστασης. *Τουλάχιστον, ας μη συνεργούμε τους συνεργάτες των ανθελλήνων, που επιδιώκουν να κλείσει αυτό το Ελληνικό εθνικό Ζήτημα με τον τραγικότερο τρόπο. Αν οι θέσεις που αποτυπώνονται στο συγκεκριμένο βιβλίο θεωρηθούν ότι είναι εθνικά σωστές και ωφέλιμες, και υιοθετηθούν από την εξωτερική πολιτική της Ελλάδας, τότε έχουν δίκιο να πιστεύουν οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες πως:*

Η Πατρίδα τούς αδικεί. Και σε όποιον άνθρωπο δημιουργείται αυτή η αίσθηση, τότε το καθήκον προς την Πατρίδα είναι μεν λυπηρό, αλλά είναι λογικό να υποχωρεί.

Είναι αδύνατον οι άνθρωποι ν' αντιστέκονται και ν' αγωνίζονται, όταν τους δημιουργείται ψυχολογική κατάσταση πολιορκίας και ανακαλύπτουν εις βάρος τους συνωμοσίες από πολλές πλευρές».

Για την Ελληνική Εξωτερική Πολιτική φαίνονται ότι όλα αυτά συμβαίνουν κάπου μακριά, στο άλλο ημισφαίριο και όχι μέσα και δίπλα στην Πατρίδα μας. Όμως να μην ξεχνάμε: «Σ' όλη τη διάρκεια της Ιστορίας, η αλήθεια πάντα νικούσε».

Ελαφρυντικά(!)

Ίσως η ασαφής και άτοπη, σε πολλά σημεία, τοποθέτηση και διατύπωση της πραγματικότητας από τους συγγραφείς συνέβη για δύο κυρίως λόγους: **Πρώτον**, εκ-φράζονται θέσεις από πολιτικά πρόσωπα, και γίνονται αναφορές σε πράγματα και συμβάντα που αυτοί γνωρίζουν μόνο θεωρητικά και καθόλου πρακτικά**. Δεύτερον**, τα αποσπάσματα που αναφέρονται στα δικαιώματα της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας της Βορείου Ηπείρου είναι αδύνατον να ερμηνευτούν σωστά, χωρίς να γίνεται αναφορά στις Διεθνείς Συνθήκες, Συμβάσεις και Πρωτόκολλα, που κατά καιρούς έχουν συναφθεί από όλες τις πλευρές γι' αυτό το Εθνικό Ζήτημα και οι οποίες έχουν επιτευχθεί μετά από πολλούς αγώνες, θυσίες και άσωτο[3], μπόλικο αίμα. Οι τοποθετήσεις των συγγραφέων (όχι όλων), γίνονται με επιχειρήματα και τρόπους άστοχους, ακόμα και

[3] Βλ. υποσημ. 6, σελ. 21-22.

προσβλητικούς. Οι φράσεις επί παραδείγματι *«Ελληνόφωνοι Αλβανοί πολίτες»* ή *«Κουτσόβλαχοι*[4]*»* στην ουσία αρνούνται την Ελληνική καταγωγή αυτών των ανθρώπων, τους ρίχνουν σε ξένες αγκαλιές και αποτελούν ύβρεις για τους ίδιους. Τέτοιες θέσεις και απόψεις διαστρεβλώνουν την αποδεδειγμένη αλήθεια και επιβάλλεται να αποκρούονται με επιχειρήματα.

Χάριν της Ιστορίας μας, χάριν της αλήθειας και της ηθικής δικαιοσύνης, έχουμε δικαίωμα και υποχρέωση να αντιστεκόμαστε με κάθε μέσο εναντίον οποιουδήποτε επιχειρεί να υπονομεύσει τους αγώνες όλων εκείνων των Ελλήνων που αγωνίστηκαν για την Ελληνικότητα της Βορείου Ηπείρου και να υποσκάψει το μέλλον των ανθρώπων που ζούνε σ' αυτές τις περιοχές.

Στο παρόν σύγγραμμα, από καθήκον και χωρίς υποκρυπτόμενα προσωπικά συμφέροντα, διατυπώνω τις ορθές θέσεις· όχι αυθαιρέτως, αλλά με επιχειρηματολογία η οποία βασίζεται σε ιστορικά ντοκουμέντα. Και για να δει ο αναγνώστης και να δημιουργήσει σωστή άποψη για τα σχόλια και τις επισημάνσεις με τις εξηγήσεις, αναφέρομαι σε γεγονότα με αποδείξεις. Συνιστώ να διαβαστούν προσεκτικά οι δέουσες και καίριες απαντήσεις που δίνονται στους λανθασμένους ισχυρισμούς στις τοποθετήσεις και στις «αυθόρμητες» πρωτοβουλίες των συγγραφέων. Επίσης, δεν έκρινα ορθό να εκδοθεί το παρόν χωρίς να συμπεριληφθούν και ονόματα ηρώων.

Παραδίδω, λοιπόν, στο αναγνωστικό κοινό το σύγγραμμα αυτό, με πιθανά λάθη και παραλείψεις, αλλά με την ολόθερμη ευχή να γίνει αφορμή για περαιτέρω ενασχόληση και εμβάθυνση στο θέμα που μελετάμε, με σοβαρότητα και με επιμέλεια. Μελετώντας την ιστορία, θα γνωρίσουμε και θα αγαπήσουμε τους αγέρωχους

[4] Βλ.: 1) Σελ. 155-158: κατάλογος Ελληνόβλαχων, οι οποίοι φυλακίσθηκαν για τα Ελληνικά τους πιστεύω. Τον κατάλογο μας τον παραχώρησε ο πρόεδρος των πρώην Πολιτικών Φυλακισθέντων Ελληνόβλαχων Δημήτρης Στέφας, με έδρα στο Φίερ της Αλβανίας. Στον κατάλογο δεν συμπεριλαμβάνονται τα ονόματα εκατοντάδων Ελληνόβλαχων, που το καθεστώς τους είχε κολεκτιβοποιήσει όλο το βίος και μετά τους εξόρισε και 2**)** σελ. 159: Ένα μικρό απόσπασμα από την ομιλία του τέως προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλου, στην έναρξη του 6ου Παγκόσμιου Πανηπειρωτικού Συνεδρίου, και την αναφορά του στους Βλάχους της Βο ρείου Ηπείρου (Ηγουμενίτσα, 26-29 Αυγούστου 1999).

Έλληνες Βορειοηπειρώτες, θα ενώσουμε τη φωνή μας με αυτούς και θα γίνουμε περισσότερο δυνατοί. Τέλος, ό,τι θετικό μπορεί να προσφέρει αυτή η προσπάθεια, οφείλεται στην ιστορία και την αγάπη προ την Πατρίδα. Προσδοκώ ότι οι αναγνώστες θα την αγκαλιάσουν.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κείμενο που κρατάτε στα χέρια σας είναι φωνή διαμαρτυρίας κατά ανιστόρητων και αντεθνικών απόψεων και θέσεων που δημοσιεύονται – και μάλιστα από Έλληνες– διατυμπανίζονται και εν τέλει παραπληροφορούν το κοινό στη χώρα μας.

Το βιβλίο αυτό κατατάσσεται στη δεύτερη ομάδα των εκδοθέντων βιβλίων μου[5]. Οι ισχυρισμοί, οι θέσεις κι όλα τα σχόλια που

---

[5] Βλ. σελ. 96

6. Όπως ότι: 1) Στις 21 Φεβρουαρίου του 1913, ο ένδοξος Ελληνικός Στρατός απελευθέρωσε τα Ιωάννινα και τη Βόρειο Ήπειρο. 2) Οι Βορειοηπειρώτες εξεγέρθηκαν σε ένοπλο Αυτονομιακό αγώνα και στις 17.2.1914 κήρυξαν την Αυτονομία. 3) Στις 17.5.1914 υπογράφτηκε το «Πρωτόκολλο της Κερκύρας» το οποίο εξασφάλισε περιορισμένη αυτονομία της Εθνικής Ελληνικής Μειονότητας της Βορείου Ηπείρου ως προς την κατοχύρωση δικαιωμάτων στη γλώσσα, τη θρησκεία, την επικοινωνία, τη διοίκηση. 4) Με την έκρηξη του Α/ Παγκοσμίου Πολέμου, οι Μ.Δ. συμφώνησαν όπως η Ελλάδα ελευθερώσει εκ νέου τη Βόρειο Ήπειρο και στις 14 Οκτωβρίου 1914, ο ένδοξος Ελληνικός Στρατός έρχεται για δεύτερη φορά στη Β. Ήπειρο. 5) Στις 6 Δεκεμβρίου 1915, στην Ελλάδα και στην ενσωματωμένη εις αυτή Βόρειο Ήπειρο έγιναν Βουλευτικές εκλογές. Στη Βόρειο Ήπειρο εκλέχτηκαν 18 βουλευτές, 11 στον Νομό Αργυροκάστρου και 7 στον Νομό Κορυτσάς. Όλοι μαζί στις 11.1.1916 μπήκαν στην Ελληνική Βουλή. Οι συνάδελφοί τους σηκώθηκαν και τους υποδέχθηκαν με ζητωκραυγές και παρατεταμένα χειροκροτήματα. 6) Στις 20.3.1916 με Διάταγμα της Κυβέρνησης κηρύσεται επίσημα η προσάρτηση της Βορείου Ηπείρου στην Ελλάδα. 7) Η Σύσκεψη Ειρήνης των Παρισίων (18.1.1919) δέχεται το αίτημα της Ελλάδας και διορίζει Επιτροπή για την επίλυση των Ελληνοαλβανικών ζητημάτων. 8) Στις 29.7.1919 υπογράφεται το Σύμφωνο Βενιζέλου - Τιτόνι, με το οποίο η Ελλάδα θα προσαρτούσε τη Βόρειο Ήπειρο και η Ιταλία την Αυλώνα με το λιμάνι της. 9) Στις 13 Ιανουαρίου 1920, το Ανώτατο Συμβούλιο των συμμάχων στο Παρίσι (Γαλλίας, Ιταλίας
και ΗΠΑ) ενέκρινε την προσάρτηση της Βορείου Ηπείρου στην Ελλάδα, με τη συμφωνία και του προέδρου των ΗΠΑ Ουΐλσον, όπως προκύπτει από τις ανακοινώσεις του, της 10ης και 25ηςΦεβρουαρίου 1920. 10) Στις 17.5.1920 η Αμερικανική Γερουσία εξέδωσε Ψήφισμα, σύμφωνα με το οποίο η Βόρειος Ήπειρος, συμπεριλαμβανομένης και της Κορυτσάς, πρέπει να αποδοθεί στην Ελλάδα. 11) Το 1935 Απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης επιβεβαίωσε την Ελληνικότητα των κατοίκων της Βορείου Ηπείρου. 12) Το 1940-41 οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες για τρίτη φορά εντός 28 ετών ελευθερώθηκαν από τον ένδοξο Ελληνικό Στρατό. 13) Στην Κατοχή εκτελέστηκαν από τους Αλβανούς και από τους κατακτητές

παρουσιάζονται παρακάτω, είναι επιστημονικά τεκμηριωμένα και ιστορικά αναμφισβήτητα.

Επιβεβαιώνονται με αναφορές σε γεγονότα[6] που κατά καιρούς (1912 – σήμερα) έχουν λάβει χώρα μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων πλευρών. Όλα αυτά είχαν και έχουν σκοπό την αναγνώριση και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας που ζει στην αλβανική επικράτεια. Και επειδή ποτέ στην πράξη τα δικαιώματα των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου δεν έγιναν σεβαστά από τις εκάστοτε αλβανικές κυβερνήσεις, επιβάλλεται για τον κάθε ορθώς σκεπτόμενο Έλληνα, που σέβεται τον εαυτόν του και την Πατρίδα, να σηκώνει τη φωνή του, να διαμαρτύρεται προς κάθε κατεύθυνση και να υπενθυμίζει στους κυβερνώντες τη Μάνα Ελλάδα, και το χρέος τους προς αυτήν. Οι ελληνικές κυβερνήσεις αλλά και κάθε Έλληνας βουλευτής βάσει του συντάγματος είναι υποχρεωμένοι να υπερασπίζουν με όλα τα μέσα και με όλους τους τρόπους τη ζωή και την τιμή, την υλική και πνευματική υπόσταση του κάθε Έλληνα ανά τον κόσμο. Για έναν λόγο παραπάνω είναι υποχρεωμένοι να προστατεύουν τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες, οι οποίοι ήταν και παραμέ- λάδα. Η Ελλάδα χρωστά πολλά σ' αυτούς τους Έλληνες. Αν πρέπει να προσάψουμε ευθύνες για κάτι ή να χαρακτηρίσουμε κάπως τον Βορειοηπειρωτικό λαό, τότε αυτό είναι

2.500 (1912 - σήμερα) έχουν λάβει χώρα μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων πλευρών. Όλα αυτά είχαν και έχουν σκοπό την αναγνώριση και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας που ζει νουν εκτός της ελληνικής επικράτειας, όχι από δική τους ευθύνη αλλά από εγκληματικές πράξεις και παραλείψεις των εκάστοτε κυβερνώντων στην ελεύθερη ΕλΈλληνες της Β. Ηπείρου, καταστράφηκαν 7.000 οικίες και 220 χωριά κάηκαν. 14) Τον Ιούλιο του 1946, πραγματοποιείται στο Παρίσι η Διάσκεψη των Τεσσάρων Νικητριών Δυνάμεων του Β/ Παγκοσμίου Πολέμου, όπου θα εγκρίνονταν οι διεκδικήσεις των διαφόρων κρατών. Στην εν λόγω διάσκεψη, η Ελληνική Κυβέρνηση θέτει επισήμως το ζήτημα της Ενώσεως της Βορείου Ηπείρου με την Ελλάδα. 15) Το 1960, σε συνάντηση Σοφοκλή Βενιζέλου και Νικήτα Χρουστσόφ στη Μόσχα, ο τελευταίος δεσμεύεται να προτείνει στην Αλβανική Κυβέρνηση την Αυτονομία της Βορείου Ηπείρου… και σε πολλά άλλα γεγονότα.

πως: ***Είναι Έλληνες ανυπότακτοι, και δεν πειθαρχούν σε προσβλητικές πράξεις από όπου κι αν εκπορεύονται.***

Το παρόν πόνημα αποτελεί ουσιαστικά μια συλλογή από σχόλια, τα οποία κατέγραψα έπειτα από προσεκτική μελέτη των απόψεων που διατυπώθηκαν από τους οκτώ διαφορετικούς συγγραφείς στο βιβλίο: ***ΕΛΛΑΔΑ και ΑΛΒΑΝΙΑ - Φυγή στο Μέλλον ή Επιστροφή στο Παρελθόν.***

Οι εν λόγω συγγραφείς είναι διπλωμάτες, πρώην υπουργοί, αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και αναπληρωτής πρωθυπουργός, δημοσιογράφοι, καθηγητές και στρατιωτικοί. Συγκεκριμένα έγραψαν οι: **Μαριέττα Γιαννάκου, Θεόδωρος Πάγκαλος, Αλέκος Παπαδόπουλος, Σταύρος Λυγερός, Ελευθέριος Οικονόμου, Άγγελος Συρίγος, Γιώργος Χατζηθεοφάνους, Αλέξανδρος Μαλλιάς.**

Όλοι οι παραπάνω δεν είναι τυχαίοι Έλληνες **πολίτες**. Είναι προπάντων όλοι αδέρφια μας. Επίσης ανήκουν σε διάφορους πολιτικούς χώρους. Λόγω των θέσεων που αυτοί κατείχαν και κατέχουν, οι αποτυπωμένες στο εν λόγω βιβλίο απόψεις τους έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα. Πόσο μάλλον όταν ένα μεγάλο μέρος του αναφέρεται στην εξωτερική πολιτική που ασκεί και
εφαρμόζει η Ελλάδα με την Αλβανία καθώς και με άλλες περιοχές που ζουν Αλβανοί (Κόσοβο και Σκόπια), με κάποιες τοποθετήσεις να φαίνεται πως εξυπηρετούν τα συμφέροντα των δεύτερων[7].

Ας επισημανθεί στο σημείο αυτό ότι κάποιος αδαής Έλληνας ή κάποιος Ευρωπαίος αξιωματούχος, διαβάζοντας όλα αυτά στο βιβλίο τους, συμπεραίνει με ευκολία ότι στην Αλβανία (Αργυρόκαστρο, Χειμάρρα, Άγιοι Σαράντα, Κορυτσά, Δέλβινο…) ζουν κάποιοι *ελληνόφωνοι* ή *ελληνίζοντες* και πιο πέρα κάποιοι *κουτσόβλαχοι Αλβανοί πολίτες* και πως ούτε Βόρειος Ήπειρος υπάρχει, ούτε καμιά Εθνική Ελληνική Μειονότητα. Πιθανόν, επίσης, κάποιος άλλος πιο σχετικός με το θέμα αναγνώστης, αρχικά να αιφνιδιαστεί και να προβληματιστεί με τα γραφόμενά τους, όμως τελικά θα συμπεράνει πως: *«Τα όσα λέγονται και καταγράφονται εδώ, δεν πρέπει να αμφισβητηθούνε, διότι αποτυπώθηκαν από* ***Έλληνες Πολιτικούς, Διπλωμάτες, Στρατιωτικούς, Δημοσιογράφους, Επιστήμονες****…»*

[7] Βλ.: Επισημάνσεις και σχόλια στα κείμενα των **Αλέξανδρου Μαλλιά, Θεόδωρου Πάγκαλου** και **Γιώργου Χατζηθεοφάνους** στις σελίδες: 39-51, 63-72 και 90-98.

Και απονή- ρευτα ο αναγνώστης θα συμπεράνει ότι: *«Όσα διαβάσαμε σ' αυτό το έντυπο, έχουν νομική βάση!»* Ίσως, αυτός να ήταν τελικά ο σκοπός του *πρωτομάστορα* της όλης προσπάθειας…

Φυσικά, κάποιοι ακραίοι-σοβινιστές Αλβανοί πολλά από τα παραπάνω θεωρήματα τα ισχυρίζονται πολλές δεκαετίες τώρα –και πολύ πριν διατυπωθούν από τους συντάκτες–, τα θεωρούν σωστά και δίκαια και οικοδομούν πάνω σ' αυτά (και σ' άλλα βέβαια) το κίβδηλο ιδεολόγημα της Μεγάλης Αλβανίας, όπως έχουμε γράψει και αλλού στο παρελθόν.

Το ζητούμενο, όμως, είναι ένα: Οι καταγεγραμμένες απόψεις σ' αυτόν τον τόμο είναι ρεαλιστικές; Είναι αντικειμενικές; Είναι άραγε επιστημονικά τεκμηριωμένες; Είναι ορθές; Η απάντηση είναι μία και μονολεκτική: **ΟΧΙ**!

Μετά από προσεκτική ανάγνωση, ο καθένας αβίαστα θα εντοπίσει ανιστόρητους ισχυρισμούς, επιστημονικά ατοπήματα, ίσως ακόμα και κακόβουλες πρωτοβουλίες. Αλίμονο αν αυτά που γράφονται σε σχέση με το Εθνικό θέμα της Βορείου Ηπείρου, θα είναι παρακα ταθήκη για τον ιστορικό μελετητή του μέλλοντος! Είναι δύσβατη η οδός της ανεξαρτησίας, της ελευθερίας και της εθνικής αξιοπρέπειας. Τουλάχιστον αυτό έχει αποδείξει έως τώρα η ιστορία. Όσοι προτιμούν αυτήν την οδό, πρέπει πρωτίστως να βλέπουν πρόσωπα και γεγονότα με τη δική τους καθαρή όραση και όχι με τη δοτή απ' άλλους όραση.

Οι φίλοι των Βορειοηπειρωτών, μελετητές και γνώστες αυτού του Εθνικού θέματος, κύριοι **Σταύρος Λυγερός, Ελευθέριος Οικονόμου** και **Άγγελος Συρίγος**, ακολούθησαν την οδό της ανεξαρτησίας. Οι εν λόγω έχουν και προσωπικές εμπειρίες σε θέματα που σχετίζονται με τις Ελληνοαλβανικές σχέσεις. Και οι τρεις γνωρίζουν καλά πως όποιος πολιτικός συνδυασμός και ανέλθει στην Αλβανική Κυβέρνηση, δυστυχώς συναγωνίζεται τον προηγούμενο σε μισελληνισμό. Αυτό είναι συμπέρασμα πολλών δεκαετιών.

Αυτές οι πολιτικές, επί πολλές δεκαετίες εφαρμόζονται από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, ενώ συγχρόνως τα ΜΜΕ της γειτονικής χώρας καλλιεργούν τη συνείδηση του Αλβανού πολίτη, διαμορφώνοντας ένα αρνητικό κλίμα για το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα, στρέφοντας τελικά τον Αλβανικό λαό εναντίον των Ελλήνων.

Από τέτοιες πρακτικές δεν ωφελείται καμιά πλευρά. Οι Βορειοηπειρώτες βιώνουνε τις συνέπειες του μισελληνισμού αυτού και των πρακτικών - υλικών του προεκτάσεων, από τη δημιουργία του Αλβανικού Κράτους μέχρι σήμερα. Στα τρία, λοιπόν, κείμενα των προαναφερθέντων, όλοι οι Βορειοηπειρώτες νοιώθουν αγάπη και πόνο ψυχής.

Οι θέσεις των τριών αυτών στο Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα είναι δίκαιες, εθνικώς σωστές, ιστορικώς βάσιμες.

Οι πέντε υπόλοιποι συγγραφείς του τόμου (απαλλαγμένος λαθών δεν είναι κανένας μας), η **Μαριέττα Γιαννάκου,** ο **Θεόδωρος Πάγκαλος,** ο **Αλέκος Παπαδόπουλος,** ο **Γιώργος Χατζηθεοφάνους,** ο **Αλέξανδρος Μαλλιάς**, έγραψαν με την ιδιότητα του πολιτικού. Πιθανόν επέλεξαν να είναι αρεστοί και όχι απερίσπαστοι από κομματικές και ιδεολογικές επιρροές. Στα κείμενά τους εντοπίζονται ανακρίβειες και απόψεις που δεν βασίζονται σε ιστορικά συμβάντα. Ειδικά δε οι αναφορές, οι θέσεις και οι εκφραζόμενες πρωτοβουλίες του κυρίου **Γιώργου Χατζηθεοφάνους**, όπως φαίνεται, στερούνται νομικής και ιστορικής βάσης, είναι αλόγιστες, αλαζονικές και ζημιογόνες για τα εθνικά συμφέροντα της χώρας. Επιπλέον, φαίνεται πως όλοι οι παραπάνω λησμόνησαν το γεγονός πως οι αλβανικές κυβερνήσεις είχαν υπογράψει συνθήκες ακόμα και για την παραχώρηση Αυτονομίας στη Βόρειο Ήπειρο· αλλά πάντα μεταμφιέζονταν σε θύματα, απαιτώντας –και το πετυχαίνουν έως σήμερα– από το υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας να μην αναφέρεται στη Βόρειο Ήπειρο!

Η Βόρειος Ήπειρος θυσιάζεται!

Με τοποθετήσεις που δεν ανταποκρίνονται στα πραγματικά γεγονότα και οι πέντε γίνονται δυστυχώς χειραγωγοί του εκάστοτε αναγνωστικού κοινού και κατά προέκταση της κοινής γνώμης. Πιστεύουνε τάχα αυ-τά που γράφουν; Το μόνο που κατορθώνουν είναι να λαβώνουν ελπίδες, να προσβάλλουν την ιστορία μιας γης ελληνικής και αιματοβαμμένης και να απογοητεύουν όσους ακόμη πιστεύουν στα πατριωτικά ιδεώδη. Αυτή η προσπάθεια, ντυμένη το πέπλο της καινοτόμου ιδεολογίας, στην πράξη δεν εξυπηρετεί τα εθνικά συμφέροντα. Οι καταγεγραμμένες απόψεις σ' αυτό το έντυπο, όλος ο κόπος αυτών, θα είναι αρωγός στην ολοκλήρωση σχεδίων τρίτων δυνάμεων που αποσκοπούν στον ξεριζωμό από τις πατρογονικές εστίες του Βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού και στην παραχώρηση ελληνικών

εδαφών σε τρίτη χώρα.

Οι συγγραφείς **Θ. Πάγκαλος** και **Γ. Χατζηθεοφάνους** τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες τους αποκαλούν *«Ελληνική μειονότητα», «ελληνόφωνους Αλβανούς πολίτες»* ή ακόμα χειρότερα *«μερικοί από αυτούς ελληνίζοντες»,* ενώ τους Ελληνόβλαχους *«κουτσόβλαχους».* Ο αναγνώστης δεν θα βρει λέξη στα κείμενα και τις τοποθετήσεις τους, που να αναφέρονται ή και να κάνουν έκκληση στις αλβανικές κυβερνήσεις για τον σεβασμό των δικαιωμάτων της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας· δικαιώματα κατοχυρωμένα βάσει του Πρωτοκόλλου της Κερκύρας και άλλων Διεθνών Συνθηκών. Βάσει αυτών, οι Βορειοηπειρώτες, ανάμεσα στ' άλλα, έχουν ακόμα και αυτό το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. **Μόνο με την εφαρμογή στην πράξη όλων αυτών θα υπάρξει καλυτέρευση των συνθηκών ζωής και αρμονική δια- βίωση μεταξύ Αλβανών και Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας** που ζει στην **Αλβανία**.

Ας πούμε πως κατανοούμε τους σημερινούς πολιτικούς, γι' αυτό και δεν έχουμε την αξίωση να αποκαλούν αυτά τα Ελληνικά εδάφη όπως τα αποκαλούμε εμείς, «Βόρειος Ήπειρος» και τους ίδιους τους εαυτούς μας και τους συμπολίτες μας «Βορειοηπειρώτες», επιβάλλεται όμως να σεβαστούν τον νομικά κατοχυρωμένο όρο και να αποκαλούν αυτούς τους ανθρώπους, μέλη της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας.

Οι Έλληνες που γεννήθηκαν, έζησαν και ζούνε στην Αλβανική επικράτεια έχουν υποστεί στο πετσί τους τις τραγικές συνέπειες παρόμοιων πρωτοβουλιών και το- ποθετήσεων, που κατά καιρούς λαμβάνουν χώρα από κάποιους αξιωματούχους και υψηλά ιστάμενους της χώρας. Οι πρώτοι έχουν τον πόνο του χωρισμού και του ξεριζωμού, της αδικίας, της προδοσίας, της υποκρισίας, της φτώχειας… Οι δεύτεροι τι πόνο έχουν; Ποια τάχα *αλήθεια* υπερασπίζονται και τι εξυπηρετεί η *αλήθεια* αυτή;

Αναρωτιόμαστε καμιά φορά, *«λες να υπάρχουν σήμερα δύο Ελλάδες;!»* Η μία η Ελλάδα των καλοπερα-σάκηδων και του ατομικισμού· της αδράνειας και της παραίτησης από κάθε διεκδίκηση του Ελληνισμού της Βορείου Ηπείρου και εντέλει της αδιαφορίας για τα πάντα. Κι η άλλη Ελλάδα, η Πατρίδα μας, η Πατρίδα που βλέπαμε στον ύπνο και στον ξύπνιο μας από παιδιά, που θέλει τη Βόρειο Ήπειρο, που στηρίζει τους μακρόχρονους αγώνες μας και που απαιτεί αποκατάσταση των συνόρων.

Κάθε Έλληνας διαλέγει ποιαν Ελλάδα προτιμά. Το βέβαιο είναι ότι όλοι μας ξέρουμε ποια Ελλάδα είναι αντάξια της ιστορίας της και με ποια γράφεται η Ιστορία. Έλληνες σαν και τους Βορειοηπειρώτες, πολλοί σακατεμένοι από τις κακουχίες που έχουνε υποστεί, δεν «θα συρθούνε της κοιλίας», θα σταθούνε όρθιοι με το κεφάλι ψηλά. Ποτέ δεν θα δώσουν τη συγκατάθεσή τους για τη νομιμοποίηση μειοδοτικών απόψεων, που προσβάλλουν τον αγώνα τους, την εθνική τους καταγωγή, την ίδια τους την ψυχή. Ενάντια στα ψεύδη που αναπαράγονται και διαιωνίζονται από αρκετούς διανοούμενους - *ιστορικούς* και κάθε τόσο βλέπουν το φως της δημοσιότητας, δεν θα σιωπήσουν, ακόμα και αν τέτοιες ιδέες προωθηθούν από τα πιο ισχυρά κέντρα εξουσιών! Οι βασανισμένοι είναι πάντα ελεύθεροι άνθρωποι, είναι χρέος και ανάγκη να είναι ελεύθεροι ακόμα και στο κλουβί της φυλακής!

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να κλείσω το εισαγωγικό σημείωμα, αφιερώνοντας λίγες γραμμές στην εκδήλωση παρουσίασης του συγκεκριμένου συγγράμματος.

Στις 18 Γενάρη του 2018 (7 μ.μ.), στο Πολεμικό Μουσείο (Αθήνα), εκείνοι που είχαν την πρωτοβουλία για τη συγγραφή και την επιμέλεια αυτού του βιβλίου προετοίμασαν δεόντως όλο το σκηνικό της εκδήλωσης. Σ 'αυτούς θα αποθέσει η ιστορία είτε τις δάφνες, είτε τα αγκάθια… Κατά την περάτωση, λοιπόν, της εκδήλωσης, δεν έδωσαν τη δυνατότητα σε κανέναν από τους παρευρισκόμενους να προβεί σε ερωτήσεις, προς δια- λεύκανση κάποιων μη ορθών τοποθετήσεων και απόψεων που ακουστήκαν κατά την παρουσίαση. Εν μέσω των ομιλιών, ο ευπρεπής πλοιοκτήτης **Ευάγγελος Ηλ. Αγγελάκος**, πατριώτης και γνώστης των Ελληνοαλβανικών θεμάτων, ο οποίος καθόταν στα δεξιά μας δεν άντεξε μέχρι τέλους. Εμφανέστατα εκνευρισμένος και προβληματισμένος αποχώρησε στα μέσα της εκδήλωσης. Λίγο αργότερα, κατά την αποχώρηση από την εξέδρα, απευθύνθηκε στον πρέσβη ε.τ. κύριο **Αλ. Μαλλιά** ο απόστρατος αξιωματικός **Άγγελος Δ. Χρονόπουλος**και του είπε: «*Συγγνώμη, κύριε πρέσβη, στη διαδικασία παρουσίασης του εντύπου σας, αναφερθήκατε σε κά-*

ποια γεγονότα, τα οποία έχουν συμβεί διαφορετικά και όχι όπως καταγράφηκαν στο βιβλίο σας και ακούστηκαν σ' αυτή την εκδήλωση. Έχουμε απορίες και θα θέλαμε να σας απευθύνουμε κάποιες ερωτήσεις. Γιατί δεν δεχτήκατε να σας κάνουμε ερωτήσεις;» Ο κύριος **Μαλλιάς**, βιαστικός –με ύφος που απαξιώνει, θα μπορούσε κανείς να πει, τον

συνομιλητή του– είπε στον απόστρατο: «*Αν έχεις κάποια ένσταση, γράψε ένα άρθρο στο διαδίκτυο. Όποια απορία έχετε, γράψτε την εκεί(!)».* Κι εμείς, με τη σειρά μας, ακριβώς αυτό κάναμε… *Υπακούοντας* στην παρότρυνση του πρέσβη ε.τ., **Αλέξανδρου Μαλλιά**[8], γράφουμε αυτό το σύντομο σύγγραμμα, έτσι ώστε να υπάρχουν συγκεντρωμένες και σε έντυπη μορφή οι αντιρρήσεις μας και οι ενστάσεις μας, που διακινήθηκαν στο διαδίκτυο από τις πρώτες κιόλας ημέρες κυκλοφορίας του βιβλίου αυτού, όπως προαναφέρθηκε.

[8] Για τις απόψεις του Αλέξανδρου Μαλλιά σε σχέση με θέματα που σχετίζονται με το Βορειοηπειρωτικό, βλ.: Κωνσταντίνος Κυριακού, *Η Διαχρονική Τραγωδία της Βορείου Ηπείρου,* σελ. 211-216, εκδ. Πελασγός, 2020 (περιγραφή πραγματικού περιστατικού).

9. Από τα περιεχόμενα αυτού του βιβλίου, συμπεραίνεται ότι ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελληνικότητα της Ηπείρου

Η λέξη Ήπειρος και Άπειρος είναι πανάρχαιο και Ελληνικό[9]. Προέρχεται από τη δωρική λέξη άπειρος και την αιολική άπερον, δηλαδή περιοχή χωρίς πέρας. Η Ήπειρος **ε**ίναι το γεωγραφικό διαμέρισμα στη βορειοδυτική πλευρά της Ελληνικής Χερσονήσου. Ιστορικά, γεωγραφικά, εθνολογικά η Ήπειρος υπήρξε από αρχαιοτάτων χρόνων μία και αδιαίρετη. Μύθοι, ιστορικά κείμενα, αρχαιολογικά ευρήματα πιστοποιούν την Ελληνική ταυτότητα της Ηπείρου από την προϊστορία[10].

Στην αρχαιότητα αποτελούσε, και σήμερα αποτελεί τη Βόρεια Ελλάδα.

Τα φυσικά όρια αυτού του γεωγραφικού χώρου σύμφωνα με τις περιγραφές των αρχαίων συγγραφέων, εκτείνονταν από τον Αμβρακικό κόλπο νότια, μέχρι το Γενούσο (Σκούμπι) ποταμό βόρεια, πέρα από τον οποίο περνούσε η Εγνατία οδός και κατοικούνταν, από τα Ιλλυρικά φύλα.

Το μαντείο της Δωδώνης, (το αρχαιότερο των Ελληνικών μαντείων) ήταν πρώτο πολιτιστικό κέντρο της Ηπείρου από τα προϊστορικά χρόνια, πριν από την Ομηρική εποχή και ήταν αφιερωμένο στο Δία τον Δωδωναίο. Επίσης, οι αρχαίοι ιστορικοί

---

[9] 1) Βλ.: «Ομήρου Οδύσσεια» σ 83, ξ 100, φ 109. 2) βλ.: «Θουκυδίδου» ΙΑ 46 Ήπειρος. Δηλαδή άπειρος στεριά, απέραντη ξηρά. Το όνομα αυτό της το έδωσαν στους μυθικούς χρόνους οι κοντινοί νησιώτες. 3) Βλ.: Δημοκρατικός Τύπος Α.Ε. – Εφημερίδα Δημοκρατία, «Ήπειρος, Λίκνο Αγωνιστών, Ευεργετών και Καλλιτεχνών», σελ. 9, Παραγωγή Αθήνα 2014. 4) Βλ.: Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων «Βόρειος Ήπειρος – Ελληνισμός Μέσα στο Χρόνο», (Στιγμιότυπα από την Ιστορική Πορεία του Ελληνισμού στη Βόρειο Ήπειρο), Αθήνα 1994, σελ. 22.

[10] 1) Βλ.: History Report.gr http://historyreport.gr: «Πατριδογνωσία» Ηπειρος. 2) Βλ.: Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων: «Βόρειος Ήπειρος - Ελληνισμός Μέσα στο Χρόνο». 3) Βλ.: Βασίλειος Ζιώζια, «ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ (ΧΘΕΣ-ΣΗΜΕΡΑ-ΑΥΡΙΟ)», σελ. 9-11, Έκδοση (ΠΑ.ΣΥ.Β.Α.) 2009, Ν. Τρικάλων.

γράφουν (συμφωνούν και οι σύγχρονοι), ότι από την Ήπειρο άρχισε και η τελευταία μεγάλη μετακίνηση ελληνικών φύλων προς τα νότια, «εξήκοντα έτη μετά τα Τρωικά», όπως γράφει ο Θουκυδίδης[11]. Στη Ήπειρο λατρεύονταν από τους αρχαιότατους χρόνους οι θεοί του Ολύμπου: Ο Ζευς, η Αθηνά, η Αφροδίτη, ο Ποσειδώνας, ο Άρης κλπ. Ο Ζευς κατοικούσε στο βουνό Τόμαρος και στη Θεσπρωτία βρίσκονταν η Αχερουσία, η πύλη του Άδη, ο Πλούτωνας, ο Αχέρων και ο Κωκυτός[12].

Οι Ηπειρώτες, σε αντίθεση προς τα γειτονικά φύλα, των Ιλλυριών π.χ., είχαν συνείδηση της φυλετικής τους καταγωγής. Συμμετείχαν στις υπερπόντιες εκστρατείες της φυλής, όπως εκείνη στην Τροία[13].

Στην Ήπειρο, όπως είναι γνωστό άλλωστε, διαδραματίζονται πολλές από τις σκηνές της Ιλιάδας, της Οδύσσειας και της Αινιάδας. Η Ήπειρος θεωρείται κατά τους αρχαίους συγγραφείς (Διονύσιος) «η αρχή της Ελλάδος»[14].
Από την Ήπειρο περνούν Ηρακλής και Οδυσσέας.

Ο Αριστοτέλης γράφει ότι η Ήπειρος, γύρω από τη Δωδώνη ήταν η πρώτη περιοχή που ονομάσθηκε «Ελλάς» και οι κάτοικοι της «Έλληνες». Καταλήγοντας γράφει ότι στην Ήπειρο χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά η άλλη ονομασία των Ελλήνων

---

[11] 1) Βλ.: «Θουκυδίδου», - «Αριστοτέλους», ο.π. – Βλ.: Ευαγγελίδη Δ: «Πρακτικά Αρχαιολογικής Εταιρίας 1952-1957. 2) Βλ.: Δάκαρη Σ.Ι.: «Το Ιερόν της Δωδώνης», Αρχαιολογικόν Δελτίον 1960, σελ. 4-40.

[12] 1)Βλ.: «Ομήρου Ιλιάδα» Π, 233 και «Οδύσσεια Ξ, Παυσανίας» Ι 17,5. Βλ.: «Ιερόν τε Διός εν Δωδώνη» και «Ιερά του θεού φηγός». «Προς δε τη Πιχύρω λίμνη τε εστίν Αχερουσία καλουμένη». 2) Βλ.: Αθανάσιος Π. Λέκκας « Συνοπτική Ιστορία της Βορείου Ηπείρου», σελ. 17, Εκδόσεις ΠΑ. ΣΥ. Β.Α., 1991, ΑΘΗΝΑ.

[13] 1) Βλ. Ομήρου: «Ιλιάδα Β» σελ. 747-750. 2) Βλ. Ομήρου: «Οδύσσεια» π 417. 3) Βλ. Αισχύλου: «Ικέτιδες» σελ. 256-258. Η συμμετοχή στον Τρωικό πόλεμο ήταν η μεγαλύτερη απόδειξη, στην αρχαιότητα, για την ελληνικότητα μιας πόλεως ή των κατοίκων μιας περιοχής.

[14] https://wwwsfeva.gr>dat>file.

«Γραικοί», η οποία διαδόθηκε αργότερα από τους Λατίνους στη Δυτική Ευρώπη[15].

Ο Εκαταίος ο Μιλήσιος (545 – 475 π.Χ.), ονομάζει τον Ωρικό[16], λιμάνι της Ηπείρου. Πολλά χρόνια αργότερα ο Στράβων (67 π. Χ.-23 μ. Χ.), βεβαιώνει με τρόπο που δεν αφήνει αμφιβολίες, ότι δεξιά (νότια) της Εγνατίας οδού κατοικούσαν οι Ηπειρώτες και αριστερά (βόρεια) οι Ιλλυριοί[17].

Μεταγενέστερα κι άλλοι πολλοί ιστορικοί και γεωγράφοι, λίγο – πολύ, επαναλαμβάνουν τα ίδια. Ο Θουκυδίδης, ο Σκύλαξ[18], ο Πολύβιος, ο περιηγητής Παυσανίας, ο Κλαύδιος Πτολεμαίος[19] οι Λατίνοι Πλίνιος και Πομπώνιος, ο Βυζαντινός Προκόπιος[20] κ.α.

---

[15] 1) Βλ. Αριστοτέλους: «Μετεωρολογικά» Α 14, 21-22, 35: «Ελλάς εστίν η περί την Δωδώνην και τον Αχελώον, ην ώκουν οι Σελλοί και οι καλούμενοι τότε μεν Γραικοί, νυν δε Έλληνες».

[16] 1) Βλ. βιβλίο Στέφανου Βυζάντιου, ο οποίος στο έργο του «Εθνικά» αναφέρει: «Εκαταίος ο Μιλήσιος λιμένα καλεί Ηπείρου Ωρικόν εν τη Ευρώπη…» Βρισκόταν στις εκβολές του Αώου ποταμού και ήταν στην αρχαιότητα νησί. 2) Βλ. βιβλίο του Δημήτρη Ν. Αλεξάνδρου: «Σταυρομένοι Αετοί οι Έλληνες της Βορείου Ηπείρου και το μυστήριο του Αρβανίτικου Ελληνισμού», σελ. 17, Εκδόσεις ερωδιός, Θεσσαλονίκη 2010.

[17] 1) Βλ. βιβλίο Στράβον: «Γεωγραφικά». Ο μεγαλύτερος γεωγράφος της αρχαιότητας, γράφει στα 7,7,4 «Ταύτην δή την οδόν εκ των περί την Επίδαμνον (Δυρράχιον) και την Απολλωνίαν τόπων Ιούσιν εν δεξιά μεν εστί τα Ηπειρωτικά έθνη, κλυζόμενα τω Σικελικώ πελάγει μέχρι Αμβρακικού κόλπου, εν αριστερά δε τα όρη τα των Ιλλυριών, α προδιήλθομεν και τα έθνη τα παροικούντα». 2) Βλ. βιβλίο του Δημήτρη Ν. Αλεξάνδρου: «Σταυρομένοι Αετοί οι Έλληνες της Βορείου Ηπείρου και το μυστήριο του Αρβανίτικου Ελληνισμού», σελ. 13-15, Εκδόσεις ερωδιός, Θεσσαλονίκη 2010.

[18] 1) Βλ. βιβλίο Σκύλαξ ο Καρυανδεύς: «Περίπλους» (5ος π. Χ. αιώνας): 26-23: «Κατά ταύτα εστί τα Κεραύνια όρη εν τη Ήπειρω και νήσος παρά ταύτα μικρά, η όνομα Σάσον…»

[19] 1) Βλέπε Κλαύδιος Πτολεμαίος (2ος μ. Χ. αιώνας), αστρονόμος, μαθηματικός και γεωγράφος: «Γεωγραφική Αφήγησης» βιβλίον Γ΄Κεφ. 13 «Αρχή Ελλάδος από Ωρικίας και αρχέγονος Ελλάς Ήπειρος».

[20] 1) Βλέπε Προκόπιος (6ος μ.Χ. αιώνας), ο ιστορικός της Βυζαντινής εποχής: «Πρώτοι μεν Έλληνες εισίν Ηπειρώται καλούμενοι, άχρι Επιδάμνου πόλεως, ήπερ επιθαλασσία οικείται» Βιβλ/ V Κεφ. 15, εδάφ. 24.

Σύμφωνα με μαρτυρίες των περισσοτέρων από αυτούς, τα Ηπειρωτικά φύλα ήταν 14, βέβαια υπήρχαν και υποδιαιρέσεις τους, που κι αυτές, επίσης τις αναφέρουν[21]. Τα πιο γνωστά από αυτά ήταν οι Θεσπρωτοί, οι Μολοσσοί, οι Αμπρακιώτες και οι Χάονες, που μαζί με τους Ατιντάνες τους αναφέρει ο Θουκυδίδης ως συμμάχους των Λακεδαιμονίων στον Πελοποννησιακό πόλεμο.

Στη συνέχεια όλα τα φύλα ονομάστηκαν ελληνικά φύλα. Οι ανασκαφές που έγιναν μας βοηθούν να στηρίξουμε την άποψή μας περί ελληνικότητας της Ηπείρου και να μην το αφήσουμε να αιωρείται σαν αμφισβητήσιμη άποψη. Οι ιστορικές πηγές και η αρχαιολογική σκαπάνη μαρτυρούν την παρουσία ζωντανού Ελληνισμού[22].

Κατάσπαρτα είναι τα μνημεία του Ελληνισμού σε όλη την Ήπειρο και κυρίως στο βόρειο τμήμα της. Αρχαιολογικά ευρήματα έχουν βρεθεί στην Επίδαμνο (Δυρράχιο), στην Απολλωνία (Φίερι), στην Αντιπάτρεια (Μπεράτι), στη Βίλλιδα (Μπαλς), στην Αμάντα (Πλιόσι), στον Ωρικό και στη (Χειμάρρα), στο Πάνορμο, στην Αντιγόνεια (Αργυρόκαστρο), στη Φοινίκη και στο Βουθρωτό (Άγιοι Σαράντα), στην Αδριανούπολη-Δρυϊνούπολη-Δρόπολη (Αργυρόκαστρο), στην Απολλωνία (Πογιάνι-Φίερι), Αστάκη, Νυμφαίο, σε ολόκληρο δηλ. το Βορειοηπειρωτικό χώρο[23]. Στην Απολλωνία, αποικία Κερκυραίων και Κορινθίων, έχουν βρεθεί ναοί Απόλλωνα και Άρτεμης ή Ποσειδώνα, ελληνικό θέατρο, στο Νυμφαίο, αττικά αγγεία και ταφικά ανάγλυφα με σκηνές από την ελληνική μυθολογία, αγάλματα Δωδωναίου Δία, Λυκείου Απόλλωνα, Αθηνάς Παρθένου, Δήμητρας, Ερμή, Απόλλωνα, του

---

[21] 1)Βλ. βιβλίο του Δημήτρη Ν. Αλεξάνδρου: «Σταυρομένοι Αετοί οι Έλληνες της Βορείου Ηπείρου και το μυστήριο του Αρβανίτικου Ελληνισμού», σελ. 18-21, Εκδόσεις ερωδιός, Θεσσαλονίκη 2010.

[22] Βλ. https://wwwsfeva.gr>dat>file

[23] 1) Βλ. βιβλίο του Δημήτρη Ν. Αλεξάνδρου: «Σταυρομένοι Αετοί οι Έλληνες της Βορείου Ηπείρου και το μυστήριο του Αρβανίτικου Ελληνισμού», σελ. 22-32, Εκδόσεις ερωδιός, Θεσσαλονίκη 2010.

Άτλαντα να κρατά στους ώμους του τον Ουρανό, προτομή του Δημοσθένη, νεκρόπολη με πλούσια ευρήματα κ.λπ.

Το Βουθρωτό[24] (Άγ. Σαράντα), είναι μια παραθαλάσσια πόλη, που ανήκε στο Κοινό των Ηπειρωτών με το όνομα Κεστρήνη.

Το Βουθρωτό κατά μία εκδοχή, (Βιργίλιος) χτίστηκε από τον Πρίαμο, τον ήρωα του Τρωικού πολέμου τον Έλενο και την Ανδρομάχη. Στην Αρχή λεγόταν Πέργαμον ή Τροία και από εκεί πέρασε και ο Αινείας με κατεύθυνση το μαντείο της Δωδώνης για να πάρει χρησμό. Βρέθηκαν αρχαία τείχη, Ναός Ασκληπιού, Γυμναστήριο, καταπληκτικό ελληνικό θέατρο, πρυτανείο, κεφαλή του Απόλλωνα, βωμός του Διονύσου, πολλές επιγραφές στα ελληνικά. Επίσης στο γειτονικό Φοινίκι βρέθηκε θέατρο, τάφοι με σαρκοφάγους, ναός της Αθηνάς, Γυμνάσιο κ.λπ. Σύμφωνα με τη μυθολογία, η «περικαλλής» Ευρώπη ήταν κόρη του Αγήνορα, βασιλιά της Φοινίκης, και την έκλεψε ο Δίας, μεταμορφωμένος σε ολόλευκο ταύρο, για να τη μεταφέρει στην Κρήτη. Από την ένωση τους γεννήθηκαν ο Μίνως, ο Ραδάμανθος και ο Σαρπηδών.

Ας σημειωθεί ότι το Φοινίκι κρατάει μέχρι σήμερα το αρχαιοελληνικό όνομα του: Φοινίκη πρωτεύουσα της Χαονίας.

Στη Βύλλιδα (πλησίον Φίερι) αποκαλύφθηκε περίφημο θέατρο πού συνδυάζει δωρικό και Ιωνικό ρυθμό, γυμναστήριο, στάδιο, ταφικά κτίσματα με μακεδονικές επιδράσεις, αρχαία αγορά, οικία με περίστυλη αυλή με πολύχρωμο ψηφιδωτό, νόμισμα με παραστάσεις Δωδωναίου Δία, της Άρτεμης, του Ηρακλή, του Αχιλλέα ή Μ. Αλεξάνδρου, καθώς και επιγραφές στα Ελληνικά.

Τα πάντα που χαρακτήριζαν τις κοινότητες ήταν ελληνικά: Θρησκεία, παιδεία, ενδυμασία, γλώσσα, ήθη, έθιμα και παραδόσεις.

---

[24] 1) https://www.huffingtonpost.gr › 2017/09/17 2) https://www.olympia.gr › viral › voythroto-i-agnosti-a..., 3) https://el.wikipedia.org › wiki › Βουθρωτό, 4) Αντώνιος Γρ. Φούσας: «ΤΟ ΔΑΚΡΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ» (ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ) «Εκδόσεις Σιδέρης», Αθήνα 2018 σελ. 87-140

Ενώ εκείνοι που παρέμειναν πέρα από το Γενούσο ποταμό και τα Ακροκεραύνια όρη ονομάστηκαν Ιλλυρικά φύλα (φάρες).

Γύρω στο 329 π.Χ. στην Ήπειρο επικράτησαν οι Μολοσσοί, οι οποίοι, στα χρόνια του βασιλιά Αλκέτα, έλαβαν μέρος μαζί με τους άλλους Ηπειρώτες στη δεύτερη Αθηναϊκή Συμμαχία.

Οι βασιλιάδες των Μολοσσών, που κατά τη μυθολογία κατάγονταν από τον Ομηρικό Αχιλλέα, συμμάχησαν αργότερα με το Φίλιππο της Μακεδονίας, και όπως είναι γνωστό, η Ολυμπιάδα αδελφή του βασιλιά της Ηπείρου ήταν η μητέρα του Μ. Αλέξανδρου[25].

Από την ίδια δυναστεία προέρχονταν δύο ηγεμόνες, οι οποίοι δόξασαν την αρχαία Ήπειρο. Από αυτούς ο Αλέξανδρος ο Α', εκστράτευσε στην Ιταλία για να βοηθήσει τις ελληνικές πόλεις της «Μεγάλης Ελλάδας», στους αγώνες τους εναντίον των Ιταλιωτών (338-330 π.Χ.). Τις προσπάθειές του επρόκειτο αργότερα να επαναλάβει ο ενδοξότερος από τους βασιλιάδες της Ηπείρου, ο Πύρρος (318 ή 319-372 π.Χ.[26]).

Ο Πύρρος θεωρείται από τους αρχαίους ιστορικούς ως ο μεγαλύτερος, μετά από το Μ. Αλέξανδρο, στρατηγός της Ελλάδας και ολόκληρου του αρχαίου κόσμου.

Μετά το θάνατο του Πύρρου επακολούθησαν στην Ήπειρο εσωτερικές ταραχές για πενήντα περίπου χρόνια και οι Ηπειρώτες, που θεώρησαν ως αιτία του κακού το βασιλικό θεσμό, τον κατάργησαν και δημιούργησαν την Ηπειρωτική Συμπολιτεία, με πρωτεύουσα την πόλη Φοινίκη[27].

---

[25] 1) Βλ. βιβλίο του Αθανασίου Π. Λέκκα: « Συνοπτική Ιστορία της Βορείου Ηπείρου», σελ. 11-31, 32-34, Εκδόσεις ΠΑ. ΣΥ. Β.Α., 1991, ΑΘΗΝΑ. 2) Βλ. βιβλίο: «Ήπειρος, Λίκνο Αγωνιστών, Ευεργετών και Καλλιτεχνών», σελ. 20-23, Παραγωγή «Δημοκρατικός Τύπος Α.Ε. – Εφημερίδα Δημοκρατία», Αθήνα 2014.

[26] 1) Βλ. βιβλίο: «Ήπειρος, Λίκνο Αγωνιστών, Ευεργετών και Καλλιτεχνών», σελ. 20-23, Παραγωγή «Δημοκρατικός Τύπος Α.Ε. – Εφημερίδα Δημοκρατία», Αθήνα 2014.

[27] 1)Βλ. βιβλίο: «Ο ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ», (Έκδοση της ΔΙΣ/ΓΕΣ, Αθήνα 1997), σελ. 6, 7 (παρ.2), 2) Βλ. βιβλίο του Αθανασίου Π. Λέκκα: « Συνοπτική Ιστορία της Βορείου Ηπείρου», σελ. 31, Εκδόσεις ΠΑ. ΣΥ. Β.Α.,

ΠΙΝΙΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Αφιέρωση……..3
Ευχαριστίες 4
Πρόλογος……... . . . . …5
Εισαγωγή . . . . . …15
Ιστορική Εισαγωγή……..23
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ……..29
Η Ιστορία δεν Παραχαράζεται 31
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
Αλέξανδρος Μαλλιάς . . . . . ….34
Μαριέττα Γιαννάκου . . . . . ….42
Σταύρος Λυγερός . . . . . ….46
Ελευθέριος Οικονόμου. . . . . ….47
Θεόδωρος Πάγκαλος . . . . . ….49
Αλέκος Παπαδόπουλος . . . . . …..56
Άγγελος Συρίγος . . . . . ….63
Γιώργος Χατζηθεοφάνους . . . . . ….67
Δηκτικός λόγος . . . . . ….73
Επίλογος 75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
«Ελεύθεροι πολιορκημένοι». . . . . ….77
Αληθινά συμβάντα . . . . . …78
Σχέδιο σωτηρίας του Βορειοηπειρωτικού Ζητήματος . . . …..80
Οι δημοσιογράφοι(;!) 84
Έλληνες πολιτικοί για τη Βόρειο Ήπειρο. . . . . ….87
Ιωάννης Καποδίστριας . . . . . …...87
Βασιλεύς Κωνσταντίνος Α/ . . . . . ……88
Γεώργιος Στρέιτ . . . . . …89
Δημήτριος Ράλλης . . . . . …90
Γεώργιος Θεοτόκης . . . . . ….91
Στυλιανός Γονατάς . . . . . …...92
Ελευθέριος Βενιζέλος . . . . . ….93

1991, ΑΘΗΝΑ. 3) https://ancient-ipeiros.webnode.gr › foiniki, 4)Wikipedia https://el.wikipedia.org › wiki › Φοινίκη , 4) https://el.wikipedia.org › wiki ›, Κοινό των Ηπειρωτών, 5)https://ir.lib.uth.gr › bitstream › handle › article

Αλέξανδρος Παπάγος. . . . . ….94
Εμμανουήλ Τσουδερός 96
Γεώργιος Παπανδρέου 97
Η επί των εξωτερικών υποθέσεων επιτροπή της
Ελλάδος . . . . . …...98
Νίκος Ζαχαριάδης. 99
Κωνταστίνος Καραμανλής. 100
Βασιλεύς Κωνταστίνος Β/ 101
Δημήτριος Πατίλης. 102
Γεώργιος Παπαδόπουλος 103
Ανδρέας Παπανδρέου 104
Χρήστος Σαρτζετάκης. 105
Κωστής Στεφανόπουλος 106
Συμπεριλαμβανεται ένας αρνητής της αποδεδειγμένης
και κατοχυρωμένης αλήθειας(!). . . . . …...107
Πώς είδαν τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες αυτοί που
τους έζησαν από κοντά . . . . . …109
Ο εθνικός ποιητής Κωστής Παλαμάς για τη Χειμάρα 112
Δύο λόγια για το πώς αντιμετωπίζουν οι ίδιοι οι
Αλβανοί τους Έλληνες μειονοτικούς . . . . . …….114
Ένας «ξένος» για τη Βόρειο Ήπειρο 116
Ο Γάλλος Ρενέ Πυώ ……120
Κατάλογος Ελληνοβλάχων καταδικασθέντων για τα
ελληνικά τους ιδανικά. . . . . …...121
Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας Κωστής Στεφανόπουλος
για τους Ελληνοβλάχους . . . . . …...126
Αφουγκραζόμαστε με φόβο Θεού! 128
Σύντομο Βιογραφικό……129
Δυο Λόγια για τα βιβλία του συγγραφέα……131
Τα βιβλία…… 134

«Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΕΝ ΠΑΡΑΧΑΡΑΣΣΕΤΑΙ»

Ανέκαθεν η έκδοση ενός βιβλίου απέβλεπε και αποβλέπει στην ενημέρωση του αναγνωστικού κοινού, εκφράζοντας την εθελούσια προσφορά του στο σύνολο και την ψυχική ανάταση του ερευνητή - συγγραφέα. Επίσης βοηθά στη διατήρηση της μνήμης και της μνημοσύνης, έννοιες αναγκαίες για την υπόσταση των εθνών και των λαών, για το παρόν τους και για το μέλλον τους, πόσο μάλλον όταν το σύγγραμμα αφορά σε ιστορικά γεγονότα. Ιδιαίτερη σπουδαιότητα τέλος παρουσιάζουν τα βιβλία που πραγματεύονται γεγονότα της νεοτέρας ή και της νεοτάτης ιστορίας μας, τα οποία έχουν μείνει άγνωστα ή ανεξιχνίαστα ακόμη και για τους φανατικούς αναγνώστες.

Ως προς το βιβλίο που μελετάμε εδώ, *Ελλάδα και Αλβανία, Φυγή στο Μέλλον ή Επιστροφή στο Παρελθόν;,* και ο πλέον καλοπροαίρετος αναγνώστης αντιλαμβάνεται, χωρίς σχολαστική ανάγνωση, ότι τα δοκίμια των οκτώ[28] συγγραφέων –με εξαίρεση τριών εξ αυτών– δεν βοηθούν στη γνώση γεγονότος ή γεγονότων. Αποτελεί δε χαρακτηριστικό δείγμα προχειρότητας, αοριστολογίας και ασαφών τοποθετήσεων, χωρίς να φαίνεται έως τώρα, οι ελλείψεις αυτές να απασχολούν τους συγγραφείς - πολιτικούς! Επιπλέον, η διακηρυσσόμενη επιθυμία για καλύτερες σχέσεις με την Αλβανία, το Κόσοβο και την πρώην Γιουγκοσλαβική Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μακεδονίας, με σκοπό *«στο μέλλον να επιλύσουμε τις εκκρεμείς υποθέσεις που έχουμε με την Αλβανία»,* είναι υποκρισία και μάλλον μας αποχαυνώνει.

[28] Από τα περιεχόμενα αυτού του βιβλίου, συμπεραίνεται ότι ο κάθε συγγραφέας έγραψε το κείμενο που του ζητήθηκε και το παρέδωσε στον Αλέξανδρο Μαλλιά, ο οποίος είχε την πρωτοβουλία και την επιμέλεια της όλης προσπάθειας. Τα κείμενα αυτά δίνουν την εντύπωση πως κανένας από τους συγγραφείς (πλην του Αλ. Μαλλιά), μέχρι και την ημέρα της έκδοσης του βιβλίου τους, δεν γνώριζε το περιεχόμενο των κειμένων των άλλων.

Στα κείμενα του βιβλίου τους, προτείνονται λύσεις και γίνονται, όχι συστάσεις αλλά προτροπές στην Ελλάδα, η οποία πρέπει: *α) να αναθεωρήσει την εξωτερική της πολιτική ως προς την πρώην Γιουγκοσλαβική Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μακεδονίας (βέβαια πριν πέσουν οι υπογραφές στις Πρέσπες), διότι σ' αυτή τη χώρα ζουν πολλές χιλιάδες Αλβανοί, β) να υποχωρήσει από τις συμμαχίες με τη Σερβία, να πλησιάσει περισσότερο και να συμμαχήσει με την Αλβανία, γ) να προβεί στην αναγνώριση της Δημοκρατίας του Κοσόβου, δ) να αξιοποιήσει «την αξιοσημείωτη αλβανική μειονότητα που υπάρχει και ζει εδώ», ε) να παρέχει κάθε στήριξη στις αλβανικές κυβερνήσεις και αυτές θα πρέπει να κάνουν σεβαστά τα δικαιώματα της Ελληνικής Μειονότητας που ζει στην Αλβανία».*

Τώρα σωθήκαμε! Να ακουστεί ξεκάθαρα ότι οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες, σκεπτόμενοι ορθά και εθνικώς σωστά, θέλουν και επιθυμούν πιο πολύ από κάθε άλλον, να υπάρχουν ομαλές και καλές σχέσεις με όλες τις Βαλκανικές χώρες, πόσο μάλλον με την Αλβανία. Όμως οι θέσεις των εν λόγω συγγραφέων φανερώνουν υποχώρηση, ανασφάλεια και προετοιμάζουν το έδαφος για το κλείσιμο του Βορειοηπειρωτικού Ζητήματος. Αλίμονο αν γίνουν σεβαστές και υιοθετηθούν τέτοιες θέσεις από το υπουργείο Εξωτερικών της Χώρας!

Ας μην ξεχνάμε ότι ελληνικοί κυβερνητικοί παράγοντες αλλά και πολλοί αξιωματούχοι άλλων χωρών και διεθνών οργανισμών, από το μακρινό παρελθόν 1912-1914 και μέχρι τις μέρες μας, πολλές φορές έχουν τοποθετηθεί γι' αυτά τα ζητήματα και έχουν προβεί σε εκα-τοντάδες εκκλήσεις και δηλώσεις, όπως: *«Οι Αλβανικές Κυβερνήσεις θα πρέπει να κάνουν σεβαστά τα δικαιώματα της Εθνικής Ελληνικής Μειονότητας που ζει στην Αλβανία…»* Πέρασαν πάνω από εκατό χρόνια και δεν έχει αλλάξει τίποτα προς το καλύτερο. Μάλλον το αντίθετο συμβαίνει, αν θυμηθούμε πως ακόμα και πρόσφατα, οι αλβανικές αρχές ασφαλείας - αυθαιρεσίας, εκτελούν κάθε τόσο και από έναν αγωνιστή Έλληνα Βορειοηπειρώτη, τον **Αριστοτέλη Γκούμα** (2 Αυγούστου 2010), τον **Κωνσταντίνο Κατσίφα** (28 Οκτωβρίου 2018).

Απ' ό,τι φαίνεται, δεν ιδρώνει το αυτί των Αλβανών παραγόντων· όλα αυτά τα ακούνε τζάμπα και βερεσέ. Τα αποτελέσματα είναι αρνητικά.

Στις τοποθετήσεις, λοιπόν, των συγγραφέων που αναφέραμε, δίνεται το καλύτερο πάτημα για τη διαιώνιση της παραπάνω

συμπεριφοράς από την αλβανική πλευρά, αφού αμφισβητείται η ίδια μας η ιστορία, η εν γένει παράδοσή μας, η ύπαρξή μας ως **Έλληνες** και ως μέλη της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας, η εθνική μας ακεραιότητα και αξιοπρέπεια. Επιπροσθέτως, ενισχύεται η επιχειρηματολογία άλλων δυνάμεων της περιοχής.

Όλα αυτά συντελούν στο έγκλημα κατά των Βορειοηπειρωτών. Ως Έλληνας σκλαβωμένος, είμαι υποχρεωμένος να υπηρετώ πρωτίστως την αλήθεια. Προσπάθησα να επισημάνω τα κυριότερα σημεία του βιβλίου, στα οποία οι συγγραφείς αγνοούν ιστορικά γεγονότα, και αυτό το κάνουν χωρίς να προσκομίζουνε κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο.

Καταγγέλλω τα ιστορικά ατεκμηρίωτα γραφόμενα σ' αυτό το βιβλίο, και ενημερώνω τον αναγνώστη, παραθέτοντας την ιστορικά τεκμηριωμένη αλήθεια για τα γεγονότα που αναλύονται.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΛΛΙΑΣ

[Πρέσβης ε.τ. Ως διπλωμάτης υπηρέτησε υπό 11 κυβερνήσεις και 15 υπουργούς Εξωτερικών. Πρέσβης της Ελλάδας στην Ουάσιγκτον (2005-2009), διευθυντής Βαλκανικών Υποθέσεων υπουργείου Εξωτερικών (2000-2005), πρέσβης της Ελλάδας στην Αλβανία (1999 2000), πρώτος διπλωματικός αντιπρόσωπος Ελλάδας στην π. Γ.Δ.Μ (1995-1999). Πρώτος σύμβουλος για Πολιτικές Υποθέσεις Ο.Η.Ε., Νέα Υόρκη (1989-1993)[29]].

«Να μην σιωπούμε τον καιρό που η Πίστη μας και η Πατρίδα μας βρίσκεται σε κίνδυνο. Πρέπει ο λαός να αντιδρά στο κακό.»
Παύλος Μελάς

Ο **Αλέξανδρος Μαλλιάς**, στην εισαγωγή του βιβλίου, διηγείται τη συζήτηση που είχε (Φεβρουάριο – Μάρτιο 2017, Σόλωνος 116) με τον εκδότη **Ανδρέα Σιδέρη**. Συγκεκριμένα γράφει στις σελ. 9-12:
«*Συζητούσαμε με τον Εκδότη Ανδρέα Σιδέρη τα γεγονότα στη Χειμάρρα. Την επιλεκτική δηλαδή καταστροφή και αρπαγή των περιουσιών Ελλήνων, μελών της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας. "Έχουμε εκδώσει πριν εικοσιπέντε χρόνια ένα τόμο για τις ελληνοαλβανικές σχέσεις" μου λέγει. Καιρός να κάνουμε κάτι για το τώρα, απάντησα. Κάπως έτσι γεννήθηκε η ιδέα για την ανάγκη συγγραφής και έκδοσης ενός επίκαιρου βιβλίου. Συζητώντας, μου πρότεινε να αναλάβω την επιμέλεια του τόμου. Με χαρά δέχθηκα. Την ίδια στιγμή έγραψα μερικά ονόματα σε ένα χαρτί. Τα είδαμε μαζί. Είναι οι οκτώ συγγραφείς…»*

Καλοπροαίρετα ο αναγνώστης θα θαυμάσει τον πρέσβη ε.τ. Αλέξανδρο Μαλλιά, διότι αυτός άμεσα, αυθόρμητα και εύκολα βρήκε τη διέξοδο. Χωρίς χρονοτριβή, αράδιασε ονόματα

[29] Τα βιογραφικά των οκτώ συγγραφέων προέρχονται από το βιβλίο τους, επικαιροποιημένα κατά το δυνατόν. *βανικές σχέσεις" μου λέγει. Καιρός να κάνουμε κάτι για το τώρα, απάντησα. Κάπως έτσι γεννήθηκε η ιδέα για την ανάγκη συγγραφής και έκδοσης ενός επίκαιρου βιβλίου. Συζητώντας, μου πρότεινε να αναλάβω την επιμέλεια του τόμου. Με χαρά δέχθηκα. Την ίδια στιγμή έγραψα μερικά ονόματα σε ένα χαρτί. Τα είδαμε μαζί. Είναι οι οκτώ συγγραφείς…»*

συγγραφέων, οι οποίοι με τις απόψεις και πρωτοβουλίες που θα αποτυπώσουνε στο έντυπο, θα επισημάνουν λάθη και παραλήψεις ως προς την εξωτερική πολιτική που ασκεί η Χώρα μας με την Αλβανία και τις περιοχές που ζουν Αλβανοί, στη Δημοκρατία του Κοσόβου και στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Κάποιοι από τους οκτώ συγγραφείς θα προτείνουν λύσεις, ακόμα θα προβούν σε προτροπές και εκκλήσεις στους αρμόδιους για τη χάραξη νέας εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας με αυτές τις Χώρες, ώστε έτσι να οδηγηθούμε στην επίλυση των εκκρεμοτήτων… Και θα πει: *Πόσο πρακτικός ο πρέσβης ε.τ. κύριος Αλέξανδρος Μαλλιάς! Ελληνικό δαιμόνιο!* Όμως, έπειτα από καλύτερη σκέψη ο αναγνώστης θα υποψιαστεί τη βιασύνη του κύριου Αλ. Μαλλιά και θα αναρωτηθεί: Γιατί να αναλαμβάνονται τόσο πρόχειρα πρωτοβουλίες για εθνικά θέματα και με τόση ευκολία να επιλέγονται συγγραφείς - πολιτικοί, με την πεποίθηση πως αυτοί γνωρίζουν καλά τα Ελληνοαλβανικά ζητήματα και με τις σωστές θέσεις που θα εκφράσουν, θα δοθούν εθνικώς συμφέρουσες λύσεις σε χρόνια εθνικά προβλήματα της πατρίδας; Εθνικώς ωφέλιμες είναι τέτοιες προσπάθειες μόνο κατά το φαίνεσθαι κατά δε την ουσία, είναι ζημιογόνες για τα συμφέροντα της Μάνας Ελλάδας.

Στη σελ. 11 γράφει:

«Ο αναγνώστης του παρόντος τόμου είναι βέβαιο ότι δεν θα κουραστεί ούτε θα απογοητευθεί. Διαβάζοντας θα διαπιστώσει ότι είναι δυνατόν, αλλά καθόλου συμπτωματικό, το γεγονός ότι οκτώ συγγραφείς να καταλήγουν σε ταυτόσημες ή ανάλογες κρίσεις».

Ενώ στη σελ. 12 γράφει:

«[…] Κυρίως, όμως, να προτείνουν λύσεις. Έχοντας σαν πυξίδα και σταθερό οδηγό το εθνικό συμφέρον, την λογική, την βαθιά γνώση των προβλημάτων και τις συνθήκες που δημιουργεί ή αλλοιώνει το μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό, περιφερειακό και διεθνές περιβάλλον».

Στη σελ. 251 γράφει:

«Στο πλαίσιο αυτό, εντάσσω τη σκοπιμότητα και τη χρησιμότητα για τη μεγαλύτερη δυνατή συνεργασία μας με τη Δημοκρατία του Κοσόβου. Ευτυχώς οι σχέσεις μας αναπτύσσονται ραγδαία σε πολλούς τομείς κοινού ενδιαφέροντος και συμφέροντος. Η εκ μέρους της Ελλάδας αναγνώριση της Δημοκρατίας του Κοσόβου αποτελεί μείζονα πολιτική πράξη στην Ευρώπη

και στα Βαλκάνια. Υπό μια αυτονόητη προϋπόθεση: ότι θα εξυπηρετούσε τα εθνικά μας συμφέροντα.»

Στη συνέχεια, μέχρι τη σελίδα 253 διατυπώνονται παρόμοιες θέσεις, που αποσκοπούν στην προσέγγιση της Ελλάδας με τη Δημοκρατία του Κοσόβου και την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας.

Στη σελ. 253, παράγραφος 2, γράφει:

«Σε ό,τι αφορά στην Ελλάδα να ξεκινήσω με την αυτονόητη επισήμανση: όπως έχει δείξει η δική μας εμπειρία, πρόσφατη και παλαιότερη, όσο μικρότερος είναι ο βαθμός συνεννόησης του πολιτικού μας συστήματος τόσο δυσχερέστερη γίνεται η ουσιαστική αντιμετώπιση και κυρίως η αναζήτηση λύσεων σε αυτά που έχουμε συνηθίσει να αποκαλούμε εθνικά θέματα.»

Στην ίδια σελίδα, παράγραφος 3, γράφει:

«Προϋπόθεση: η συνεννόηση των πολιτικών μας δυνάμεων.»

Να επισημανθεί σ' αυτό το σημείο, ότι όλα αυτά τα λέγει και τα γράφει ο Αλέξανδρος Μαλλιάς λίγο καιρό πριν πέσουν υπογραφές για τη συμφωνία των Πρεσπών μεταξύ των κυβερνήσεων Ελλάδος και Σκοπίων. Είναι ευχής έργο να υπάρχει συνεργασία και συμπόρευση των πολιτικών δυνάμεων της χώρας, όπου είναι δυνατόν, χωρίς όμως να παραβλέπονται καθήκοντα και υποχρεώσεις, αφού με την έλλειψή τους δημιουργούν τη βάση για δυσμενείς εξελίξεις στο μέλλον. Αλλά συνεργασία δεν σημαίνει μονομέρεια. Ας αναμένουμε κάποια ουσιαστική και πραγματική αλλαγή πολιτικής (όχι στα λόγια και στις ευχές) των γειτονικών μας χωρών, και δη των αλβανικών κυβερνήσεων, που να είναι προς όφελος και δικαίωση των νόμιμων αιτημάτων της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας.

Όπως τονίσαμε και σε άλλο σημείο, αυτός ο τόμος ολοκληρώθηκε με τον κόπο και τη δουλειά πολλών προσωπικοτήτων, και υποτίθεται ότι θα βοηθήσει στη σταθεροποίηση των σχέσεων Ελλάδας - Αλβανίας, σχέσεων που, εκτός των άλλων, αποσκοπούν στην καλυτέρευση των συνθηκών διαβίωσης των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου. Πώς άραγε θα επιτευχθεί αυτό, από τη στιγμή

που στις διατυπώσεις και τοποθετήσεις του ο κύριος Μαλλιάς αναφέρει ελάχιστα για τους Έλληνες που ζουν στην Αλβανία; Αν ο ίδιος δεν μπορεί να ευθυγραμμιστεί με την πάγια εθνική γραμμή της Εξωτερικής Πολιτικής που χαράχτηκε από την Ελλάδα για το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα από το 1912-1914, γιατί τουλάχιστον δεν

υπενθυμίζει και δεν αναφέρεται, ούτε σε ένα σημείο, σε δηλώσεις που είχαν προβεί στο παρελθόν κορυφαίοι πολιτικοί: «*Η Ελλάδα θα ζητήσει για την Ελληνική Εθνική Μειονότητά της στην Αλβανία, ό,τι ζητεί η Αλβανία για τους Αλβανούς που ζουν στο Κόσοβο και τα Σκόπια(!)*» δήλωσε ο **Κωνσταντίνος Μητσοτάκης** το 1993 και στις 16.6.1998 επανέλαβε σχεδόν τα ίδια στο Διδυμότειχο: *«Η Ελλάδα πρέπει να έχει το θάρρος να πει στην Αλβανία, ότι εκείνο που ζητά εκείνη για το Κοσυφοπέδιο, το ζητά- με και εμείς για την Ελληνική Μειονότητα που ζει στη Βόρειο Ήπειρο, που είναι η πιο παλαιά και διεθνώς αναγνωρισμένη».* Τη δήλωση αυτή, την επανέλαβαν πολλές φορές από το 1993 και ύστερα, διάφορες πολιτικές

προσωπικότητες: Η βουλευτής της Ν.Δ. Πρεβέζης **Μερόπη Καλδή** (1993), ο τότε ευρωβουλευτής της Πολιτικής Άνοιξης και μετέπειτα υπουργός των κυβερνήσεων της Ν.Δ. **Νικήτας Κακλαμάνης**, ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και πρώην υπουργός **Στέφανος Τζουμάκας** (1993), ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και πρώην υπουργός **Άκης Τσο- χατζόπουλος** (1998). Τέλος, ο πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας **Κάρολος Παπούλιας,** τον Ιούνιο του 2002, στον ραδιοφωνικό σταθμό «Φλας», είχε δηλώσει μεταξύ άλλων *«[…]Δεν πρέπει να εφησυχάζουμε[…] να πάρου- με πρωτοβουλίες, φτάνοντας μέχρι και σε παρεμβάσεις, ακόμη και στρατιωτική, προς τα Τίρανα[…]»*, κ.ά.

Από την άλλη, είναι παράδοξο και ζημιογόνο για τα εθνικά μας συμφέροντα, όταν αρχηγοί κομμάτων, αξιωματούχοι του κράτους κ.λπ., με έμφαση δηλώνουν ότι:

«*Αν και δεν συμφωνούμε με κάποιες Συμφωνίες που σύναψε με άλλες χώρες η προηγούμενη Κυβέρνηση, όμως βάσει του Διεθνούς Δικαίου από τη στιγμή που πέσανε υπογραφές είμαστε υποχρεωμένοι να τις σεβαστούμε και αυτό θα κάνουμε. Το κράτος έχει συνέχεια[…]»*

(Βλ. δηλώσεις για τη Συμφωνία των Πρεσπών και

για άλλες, του προέδρου της Ν.Δ. Κυριάκου Μητσοτάκη και πολλών άλλων βουλευτών και πολιτικών όλων των κομμάτων.)

Κατά την άσκηση όμως της εξωτερικής Πολιτικής της Χώρας, δεν γίνεται να υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά· είναι

παράδοξο. Δεν είναι ορθό και ούτε εθνικά ωφέλιμο, το κράτος να έχει συνέχεια μόνο ως προς τις ζημιογόνες για τη χώρα Συμφωνίες και Συμβάσεις.
Επιβάλλεται το κράτος να έχει συνέχεια και ως προς τα Πρωτόκολλα, τις Συνθήκες και Συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ Ελλάδας, Αλβανίας και των εγγυητριών Μεγάλων Δυνάμεων για το εθνικό θέμα της Βορείου Ηπείρου.

Ο Αλ. Μαλλιάς, την ίδια γραμμή ακολουθεί και στις επόμενες σελ. 254-264. Δεν αναφέρει τίποτα και καμιά σκέψη ή πρωτοβουλία για την καλυτέρευση των συνθηκών ζωής των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου. Μόνο στη δεύτερη παράγραφο της σελίδας 257, αναφέρεται στην *«καταστροφή ενός χριστιανικού Ορθόδοξου τόπου λατρείας, της εκκλησίας του Αγίου Αθανασίου στους Δρυμάδες, στην περιοχή της Χειμάρρας.»*

Στη σελ. 264 γράφει:

«Η διά Νόμου κατάργηση του Εμπολέμου». Στο σημείο αυτό, ο πρέσβης ε.τ. Αλ. Μαλλιάς, από τη μια επισημαίνει και συγχαίρει την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, για την πράξη *«περί Άρσης του Εμπολέμου με Κυβερνητική Απόφαση της 28ης Αυγούστου 1987»* και από την άλλη ταυτίζεται πλήρως με τις θέσεις και τις σταθερές απόψεις των αλβανικών κυβερνήσεων. Συγκεκριμένα, γράφει: *«Η Αλβανία δεν έχει πεισθεί ότι η Ελλάδα δεν έχει κρυφή Ατζέντα, διατηρώντας κάποια ασάφεια σε σχέση με το εύρος και τον δικαιικό βαθμό της άρσης αφ' ενός, και την νομική ισχύ των συνεπειών του λεγόμενου Εμπολέμου, αφ' ετέρου. Με άλλα λόγια, υπάρχει ασάφεια μας λέγουν, κατά πόσον η άρση του Εμπόλεμου αυτόματα τότε (δηλ. το 1987) συμπαρέσυρε την κατάργηση όλων των συναφών νόμων. Δηλαδή των Νόμων εκείνων οι οποίοι εξακολουθούν νομικά, στο εσωτερικό μας δίκαιο, να ισχύουν.»*

Στη σελ. 265 γράφει:

«Δεκαοκτώ χρόνια αργότερα, η Αλβανική πλευρά την επικαλείται στις τακτικές συναντήσεις με Έλληνες αξιωματούχους, επιμένοντας σταθερά στην ανάγκη η ορθή Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 28ης Αυγούστου 1987, επί κυβερνήσεως του πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου, να περιβληθεί τη μορφή και την ισχύ Νόμου. Χρησιμοποιώντας στη βάση της επιχειρηματολογίας της ακριβώς το περιεχόμενο του δικού μας επισήμου εγγράφου.»

Ο συγγραφέας προβληματίζεται που η Ελλάδα ακόμα σήμερα δεν κατήργησε με νόμο το Εμπόλεμο με την Αλβανία και έμεινε στην «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 28ης Αυγούστου 1987, επί κυβερνήσεως του πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου.» Κάτι που ζητάει επιμόνως η αλβανική πλευρά και ο δικός μας Μαλλιάς δεν αντικρούει αυτήν τη θέση, αλλά ταυτίζεται πλήρως με αυτή (σαν να λέει, «ας τους κάνουμε το χατίρι»), και δεν λέει λέξη για το τι πρέπει να διεκδικήσει η Ελλάδα, αφού προβεί σε κινήσεις που θα ικανοποιούν αιτήματα της άλλης πλευράς! Αν αγώνας των Ελλήνων πολιτικών και διπλωματών με τους αντίστοιχους της Αλβανίας, δεν είναι κυρίως αγώνας που να εξυπηρετεί τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα (στη συγκε-
κριμένη περίπτωση τους Βορειοηπειρώτες), τότε θα εξυπηρετεί ξένα συμφέροντα.

Στις σελ. 266-271 γράφει:
«[…]Διάλογος Αθηνών - Τιράνων»
«Η ισχύς του Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφάλειας, που υπεγράφη τον Μάρτιο του
1966, λήγει το 2018. Μπορεί να ανανεωθεί αυτόματα για μια πενταετία, εφόσον δεν καταγγελθεί μονομερώς είτε από την Ελλάδα είτε από την Αλβανία μέσα στο 2017…»

Στη συνέχεια αυτού του αποσπάσματος, μιλά για την κόντρα στην αλβανική βουλή μεταξύ κυβέρνησης και αντιπολίτευσης και παραθέτει τη σχεδόν δύο σελίδων ομιλία του πρώην πρωθυπουργού ***Σαλί Μπερίσια*** *στη συνεδρίαση της 11ης Νοεμβρίου του 2016, ομιλία που έγινε σε σχέση με την ακύρωση της Συμφωνίας για την Οριοθέτηση της Υφαλοκρηπίδας και των Θαλάσσιων Ζωνών. Για καλύτερη διασαφήνιση, πρέπει να αναφερθεί πως τη συγκεκριμένη Συμφωνία την είχε συνάψει η Κυβέρνησή του το 2009 με την Ελλάδα. Η ακύρωση της Συμφωνίας έγινε έπειτα από προσφυγή του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος* ***Έντι Ράμα*** *στο Συνταγματικό Δικαστήριο της Αλβανίας. Στη συγκεκριμένη κόντρα, ο Σαλί Μπερίσια κατηγορεί το κυβερνών κόμμα και προσωπικά τον πρωθυπουργό Έντι Ράμα, πως έχει χρηματιστεί από τρίτους και ότι με αυτή την πράξη (δηλ. την προσφυγή) και με την ακύρωση της Συμφωνίας με Απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, εξυπηρετούνται συμφέροντα τρίτης χώρας, και ζημιώνονται τα συμφέροντα της Αλβανίας…*

Και στις σελίδες αυτές επομένως, η Εθνική Ελληνική Μειονότητα δεν υπάρχει. Υπάρχει όμως μέρος από τα πρακτικά της Αλβανικής Βουλής, τα οποία φυσικά δεν είναι απόρρητα, και αναρωτιόμαστε, ποιο σκοπό

εξυπηρετεί άραγε η δημοσίευσή τους σε ένα τέτοιο σύγγραμμα; Κύριε Μαλλιά, στα γραφόμενά σας αναφέρεστε αρκετές φορές στην «περί Άρσης του Εμπολέμου» απόφαση της κυβέρνησης του Ανδρέα Παπανδρέου, του Αυγούστου 1987. Γιατί δεν δημοσιεύσατε τα πρακτικά με τους φλογερούς λόγους στην Ελληνική Βουλή (στην ουσία την κόντρα εκείνης της χρονιάς –1987– του τότε προέδρου της Νέας Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Μητσοτάκη και του πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου), και τα όσα «πατριωτικά» ειπώθηκαν από τις δύο πλευρές για το Εθνικό Ζήτημα της Βορείου Ηπείρου, σε σχέση με αυτήν την πράξη; Η δημοσίευση των εν λόγω πρακτικών της Ελληνικής Βουλής θα ήταν ωφέλιμη, για να θυμούνται οι παλιοί, να μαθαίνουν οι νεότεροι και θα εξυπηρετούσε σίγουρα θετικά τα συμφέροντα του Ελληνισμού της Βορείου Ηπείρου.

Στις σελ. 275-277 γράφει:

«Κοιτάζοντας στο μέλλον ή επιστροφή στο παρελθόν;» «Το διμερές συμβατικό πλαίσιο, και δη το Σύμφωνο Φιλίας και Συνεργασίας του 1996, θα έπρεπε κανονικά να σηματοδοτεί και το τέλος του αλυτρωτισμού, του αναθεωρητισμού και των διεκδικήσεων. Να θυμίσω απλά ότι η περί Άρσης του Εμπολέμου απόφαση της κυβέρνησης του Ανδρέα Παπανδρέου, του Αυγούστου 1987, επικρίθηκε με σφοδρότητα στην Ελλάδα. Ο τότε υπουργός Εξωτερικών και πρωτεργάτης της οικοδόμησης των Ελληνο-Αλβανικών σχέσεων Κάρολος Παπούλιας επικρίθηκε έντονα και άδικα.»

Για άλλη μια φορά, λοιπόν, και σε τούτες τις σελίδες ο Έλληνας πρέσβης ε.τ. Αλ. Μαλλιάς αναφέρεται στην «περί Άρσης του Εμπολέμου απόφαση της κυβέρνησης του Ανδρέα Παπανδρέου, του Αυγούστου 1987» και πράττει το… σωστό προς την Πατρίδα(!). Οραματίζεται καλές σχέσεις με την Αλβανία, σβήνοντας το χτες. Προτιμά ταφόπλακα στα οράματα, στους αγώνες χιλιάδων Ελλήνων που από το 1912-1914 και μέχρι σήμερα θυσίασαν τα πάντα. Γιατί αυτό το «χτες» για τη βορειοηπειρωτική γη, είναι γεμάτο από πολύπαθους και αιματοβαμμένους αγώνες. Αυτό δεν μπορεί να ξεχαστεί και να παραμεληθεί από κανέναν και από καμιά ελληνική κυβέρνηση.

Στις σελ. 280-282 γράφει:

«[…]Η Μειονότητα και το ΚΕΑΔ[…]»

«[…]Η Σημασία της Χειμάρρας[…]»

Ο κύριος Αλ. Μαλλιάς έχει την πρωτοβουλία και την επιμέλεια αυτού του τόμου, όμως γράφει μόνο λίγες σειρές (δυο λόγια κυριολεκτικά)

στις τελευταίες δύο σελίδες αυτού του συγγράμματος για τον πολιτικό φορέα των Βορειοηπειρωτών, το Κόμμα Ένωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΚΕΑΔ) και την «Ομόνοια». Αυτοί οι δύο πολιτικοί φορείς εκπροσωπούν την Εθνική Ελληνική Μειονότητα στην Αλβανία και το εξωτερικό. Εκ των πραγμάτων, το κείμενο αυτό διέπεται από θέσεις, άμεσα ή έμμεσα, διαφοροποίησης από την πάγια στάση της χώρας μας προς την Αλβανία σχετικά με τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες. Με τέτοιες απόψεις, και μάλιστα αποτυπωμένες σε γραπτό λόγο, εγκαθίστανται η υποχωρητικότητα και η ανασφάλεια, τα οποία αποτελούν την αρχή και τη βάση συγκαλυμμένης υπο-κρισίας και εξαφάνισης του Βορειοηπειρωτικού Ζητήματος.

Το κερασάκι στην τούρτα!

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να επιστρέψω στην εκδήλωση της παρουσίασης του βιβλίου και στα τελευταία λόγια που απηύθυνε ο Αλέξανδρος Μαλλιάς στο ακροατήριο, στην κυριολεξία το τελευταίο λεπτό, με ύφος συνετού ανθρώπου… Είπε λοιπόν: α) «Ο μόνος φορέας που κάλυψε την εκδήλωση είναι ένα αλβανικό τηλεοπτικό κανάλι. (Δεν ξέρουμε αν είχαν προσκληθεί και ελληνικά κανάλια πάντως σίγουρα δεν ήταν εκεί…) Η εκδήλωση, αυτή τη στιγμή μεταδίδεται ζωντανά στα Τίρανα.» β) «Ευχαριστούμε την Αλβανική Πρεσβεία, που μας τίμησε αποστέλλοντας εκπρόσωπο στην εκδήλωση.» γ) «Κλείνοντας, θέλω να πιστεύω ότι τούτη η ωραία εκδήλωση θα συμβάλει στην ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών. Σας ευχαριστούμε όλους.» Το περιεχόμενο αυτού του «επιλόγου» δεν ήτανκακό. Μακάρι που υπήρχε αλβανικό τηλεοπτικό κανάλι, όμως τα λόγια αυτά πέσανε σαν αστραπή πάνω στους παρευρισκόμενους στην αίθουσα του Πολεμικο Μουσείου, και αυτό διότι όλοι βλέπανε ένα τηλεοπτικό κανάλι (χωρίς διακριτικά) που μετέδιδε την εκδήλωση. Όμως, γιατί ο κύριος Αλέξανδρος Μαλλιάς δεν έκανε αυτές τις ανακοινώσεις, όπως γίνεται πάντα σε παρόμοιες εκδηλώσεις, στην έναρξή της. Οι παρευρισκόμενοι στην εκδήλωση μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν γνώριζαν ότι το τηλεοπτικό κανάλι ήταν αλβανικό. Ποιος ξέρει! Πιθανόν αυτή η τακτική να συμπεριλαμβάνεται στα πλαίσια της κρυφής διπλωματίας!

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

(σελίδες 13-56)

[Εξελέγη ευρωβουλευτής το 1984, το 1989, το 1999 και το 2009 και βουλευτής της Α/ Αθηνών το 1993, το 1996, το 2000, το 2004 και το 2019. Διετέλεσε επικεφαλής των Ευρωβουλευτών το 1989, το 1999 και το 2009, υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1990-1991) και υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (2004-2007). Απεβίωσε το 2022].

Οι θέσεις και η ανάλυση της πρώην υπουργού ***Μαριέττας Γιαννάκου****, σε σχέση με γεγονότα που συνέβησαν στην Αλβανία από το 1991 και ύστερα, σε γενικές γραμμές είναι ορθές. Όμως πρέπει να επισημανθεί ότι σε ορισμένα σημεία των γραφόμενών της, από αμέλεια ή παράλειψη, αποκαλεί λανθασμένα τους Βορειοηπειρώτε απλά «Ελληνική μειονότητα». Οι Βορειοηπειρώτες δεν είναι «θρησκευτική μειονότητα», όπως οι Πομάκοι και οι Μουσουλμάνοι Έλληνες της Θράκης, ούτε «γλωσσική μειονότητα»· επιβάλλεται, τουλάχιστον να μας αποκαλούν «Εθνική Ελληνική Μειονότητα» ή «Έλληνες της Αλβανίας». Το χειρότερο είναι ότι την ηρωική Χειμάρρα την αναφέρει μεν ως μια περιοχή που έχει κατοίκους Ελληνικής καταγωγής, αλλά αφήνει υπονοούμενα πως αυτοί οι Έλληνες έχουν μετακινηθεί από άλλες περιοχές και ζουν εκεί(!). Αυτή η λανθασμένη τοποθέτηση σε σχέση με την περιοχή της Χειμάρρας δεν ανταποκρίνεται στην ιστορική αλήθεια και θα μπορούσε να αξιοποιηθεί κατάλληλα από τη γειτονική χώρα εις βάρος των εθνικών μας συμφερόντων.*

Ας δούμε όμως πιο αναλυτικά τα γραφόμενα της Μ. Γιαννάκου:

Στις σελ. 13, 14, 18 αλλά και σε άλλα σημεία, οι Βορειοηπειρώτες αποκαλούνται απλά ως «Ελληνική μειονότητα», όπως είπαμε. Από την άλλη όμως, η Μαριέττα Γιαννάκου, στη σελ. 14, γράφει:

«Από την εποχή της δημιουργίας του Αλβανικού κράτους μετά τους βαλκανικούς πολέμους 1912-1913, επικράτησαν σχέσεις δυσπιστίας μεταξύ των χωρών.Τούτο επειδή, παρά την αναγνώριση της ελληνικής μειονότητας ως εθνικής και γλωσσικής –Οκτωβρίου 1921–, η αλβανική

πλευρά δεν έδειξε καμιά διάθεση να σεβαστεί τα δικαιώματά της όπως είχε υποχρέωση.»

Εδώ γίνεται φανερό πως η υπουργός γνωρίζει πολύ καλά ότι οι Βορειοηπειρώτες βάσει υπογεγραμμένων Διεθνών Συμβάσεων είναι αναγνωρισμένοι ως «Ελληνική Εθνική Μειονότητα.» Αυτό που δεν γνωρίζουμε εμείς με σιγουριά είναι εάν η ίδια αντιλαμβάνεται τις αντιφάσεις που ενυπάρχουν στα γραφόμενά της.

Ανέκαθεν αλλά και πλέον αναγνωρισμένα, από το 1912-1913, στη Βόρειο Ήπειρο ζούσαν και ζουν Έλληνες, γι' αυτό και υπογράφηκαν συμφωνίες με την αλβανική πλευρά και με τις εγγυήτριες Μεγάλες Δυνάμεις που δημιούργησαν αυτήν τη χώρα. Συνθήκες και συμφωνίες που αφορούσαν κατά κύριο λόγο την Εθνική και Γλωσσική Ελληνική Μειονότητα. Στη Βόρειο Ήπειρο, λοιπόν, ζουν ακόμα Έλληνες. Και επειδή στην εποχή που διανύουμε γίνεται μεγάλος ντόρος περί προασπίσεως και σεβασμού των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων, και επειδή αυτά τα δικαιώματα των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών είναι κατοχυρωμένα με πολλά Πρωτόκολλα, επιβάλλεται αυτό να το υπενθυμίζουμε με πολλούς τρόπους προς όλες τις πλευρές, και περισσότερο στην αλβανική πλευρά, διότι αυτή καλείται στην πράξη να εφαρμόσει τα συμφωνηθέντα.
Όλα έχουν επιτευχθεί με πολλές θυσίες, αγώνες και αίμα. Ανέκαθεν, κάθε κίνηση της ελληνικής πλευρά αποσκοπούσε στη διασφάλιση των δικαιωμάτων των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών. Και για να εφαρμοστούν στην πράξη τα συμφωνηθέντα, δεν αρκεί μόνο η καλή θέληση και τα διπλωματικά τερτίπια. Χρειάζεται αφοσίωση και επεξεργασία σχεδίου, βάσει του οποίου να απαιτηθεί ρητά και κατηγορηματικά από την Ελλάδα προς την Αλβανία η τήρηση και ο σεβασμός όλων των συμφωνηθέντων.

Στη σελ. 27 γράφει:

«Ωστόσο, σημαντικός αριθμός Ελλήνων κατοικούσε και σε άλλες περιοχές, κυρίως στα αστικά κέντρα (Τίρανα, Δυρράχιο, Χειμάρρα κ.λπ.) που δεν περιλαμβάνονται στις "μειονοτικές ζώνες". Η πολιτική αυτή είχε και έχει συγκεκριμένες επιπτώσεις σε ορισμένους τομείς[…]»
Αυτά που λέγονται σε τούτο το σημείο, είναι απαράδεκτα. Διαστρεβλώνεται η αποδεδειγμένη αλήθεια και αμαυρώνεται ο ηρωικός χαρακτήρας της

Ελληνικής Χειμάρρας[30]. Όσον αφορά στις υπόλοιπες περιοχές, είναι απαραίτητη μια περαιτέρω διασαφήνιση. Στα Τίρανα, Δυρράχιο και αλλού, οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες βρέθηκαν εκεί διότι κατά τη σαρανταπεντάχρονη περίοδο της διακυβέρνησης αυτής της χώρας από τη δικτατορία των Χότζια - Αλία, χιλιάδες Έλληνες είχαν μετακινηθεί σε διάφορες περιοχές της Αλβανίας. Οι μετακινήσεις σε κάποιες περιπτώσεις γίνονταν βίαια και υποχρεωτικά, ενώ σε κάποιες άλλες περιπτώσεις, που αφορούσαν στελέχη του κόμματος, γίνονταν φυσιολογικά λόγω μεταθέσεων.

Όσον αφορά στη Χειμάρρα όμως, είναι αλλιώς τα πράγματα. Οι κάτοικοί της είναι γηγενείς Έλληνες από αρχαιοτάτων χρόνων. Αυτή η πραγματικότητα είναι ιστορικά αναμφισβήτητη και επιστημονικά τεκμηριωμένη. Οι ίδιοι οι Χειμαρραίοι είχαν εκδηλώσει την Ελληνική τους καταγωγή πρώτοι από όλους τους Ηπειρώτες και έχουν σφραγίσει αυτό το κεφάλαιο με μπόλικο αίμα. Αυτό κάνουν έως σήμερα. Διαβάζοντας όμως οι αναγνώστες τα παραπάνω, ειδικά εάν κάποιοι δεν γνωρίζουν καλά την ιστορία, αυτόματα τους δημιουργείται η άποψη ότι η Χειμάρρα δεν συμπεριλαμβάνεται στη Βόρειο Ήπειρο.

Ας επισημανθεί επιπλέον, πως ακόμα και αν καταγράφονταν σ' έναν ολόκληρο τόμο και τονίζονταν όλες οι υποχρεώσεις της αλβανικής πλευράς ως προς τα δικαιώματα των Βορειοηπειρωτών, που απορρέουν από διμερείς και πολυμερείς διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις, μόνο και μόνο η παραπάνω λανθασμένη τοποθέτηση/διατύπωση σε σχέση με τη Χειμάρρα, θα εξυπηρε-
τούσε με τον καλύτερο τρόπο τα σχέδια ξένων συμφερόντων, για την ελληνικότατη αυτή περιοχή της Βορείου Ηπείρου.

Σ' άλλο σημείο, σελ. 28-29, ορθώς αναφέρεται το πογκρόμ της κυβέρνησης Μπερίσια κατά των Βορειοηπειρωτών το 1994, όμως η ερμηνεία του χρήζει περισσότερης ανάλυσης και επεξήγησης.

Στη σελ. 28 γράφει:

«[…]Στις 18.4.1994 συνελήφθησαν και προφυλακίσθηκαν έξι Έλληνες μειονοτικοί με την κατηγορία ότι "ανέπτυξαν αντισυνταγματική δραστηριότητα, δηλαδή σχέσεις με ελληνικές μυστικές υπηρεσίες, και παράνομη κατοχή όπλων, με σκοπό την αλλοίωση της αλβανικής επικράτειας".»

[30] *Βλ. Παράρτημα, σελ. 143,144*

Εδώ να ενημερώσουμε πως εκείνη την περίοδο, οι συλληφθέντες ήταν δεκάδες. Μεταξύ των αρχικά συλληφθέντων, ήταν και ο ***Κώστας Τσιάβος,*** *μέλος της «Ομόνοιας» των Αγ. Σαράντα, ο οποίος όμως τελικά, δεν οδηγήθηκε σε δίκη, αφέθηκε ελεύτερος. Κρατήθηκαν, κατηγορήθηκαν και καταδικάστηκαν εν τέλει μόνο 5 Έλληνες Βορειοηπειρώτες. Ενώ, ανεπαρκής είναι και ο χαρακτηρισμός «Έλληνες μειονοτικοί» για τους συλληφθέντες αυτούς. Στη συνέχεια, και μέχρι τη σελίδα 35, η Μαριέττα Γιαννάκου αναφέρεται σε διαβήματα των ελληνικών παραγόντων στα διεθνή φόρα, για*
την άδικη φυλάκιση των… «6».

Στη σελ. 34 γράφει:

«Η δίκη των 6 άρχισε στις 15 Αυγούστου 1994[…]». Επαναλαμβάνουμε και πάλι, λοιπόν, ότι στις 15 Αυγούστου του 1994 δεν έλαβε χώρα καμία δίκη των «6», αλλά η δίκη των «5». Υπουργός των Ελληνικών Κυβερνήσεων, που όπως ή ίδια ισχυρίζεται, εκείνη την περίοδο ήταν υπεύθυνη από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας και είχε ενεργό ρόλο σ' αυτήν την υπόθεση, είναι αδιανόητο να προβαίνει σε τέτοια λάθη. Ακόμα και ένα γρήγορο «ψάξιμο» στις μηχανές αναζήτησης του διαδικτύου, θα αρκούσε για να μη διατυπωθεί ένα τέτοιο λάθος.

Στις σελ. 45-46 γράφει:

«[…] ενώ ταυτόχρονα το ελληνικό κράτος παρείχε επίσημα έγγραφα εργασίας, αλλά και εθνικότητα σε όσους, ελληνικής καταγωγής, το επιθυμούσαν[…]»

Και σ' αυτό το απόσπασμα γίνεται σημαντικό λάθος. Η διατύπωση είναι πρόχειρη και παραπληροφορεί το αναγνωστικό κοινό. Είναι αδιανόητο να γίνονται διαστρεβλωτικές δηλώσεις για αποδεδειγμένα γεγονότα και μάλιστα από πολιτικούς που χειρίστηκαν παρόμοιες υποθέσεις. Βάσει του Συντάγματος της Ελλάδος, οι Βορειοηπειρώτες γεννηθήκανε Έλληνες και απλώς τους χορηγήθηκε η ελληνική υπηκοότητα. Το άλλο σημαντικό είναι ότι τότε, για την περίοδο που αναφέρεται η κυρία υπουργός «δεν χορηγούνταν εθνικότητα σε όσους, ελληνικής καταγωγής, το επιθυμούσαν…» Όλοι το επιθυμούσαν, αλλά χορηγούνταν σε ελάχιστες περιπτώσεις[31]*, και αυτό πολύ εύκολα μπορεί να διαπιστωθεί, ανατρέχοντας σε κρατικά αρχεία, νόμους και κυβερνητικές διατάξεις.*

[31] Βάσει του Νόμου και των Διατάξεων που υπήρχαν και ακόμα υπάρχουν, όποιος Βορειοηπειρώτης παρουσίαζε τα απαιτούμενα έγγραφα στις αρμόδιες αρχές, με τα οποία αποδεικνυόταν και βεβαιωνόταν ότι κάποιος

ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΥΓΕΡΟΣ
***(σελίδες** 57-73)*

[Συγγραφέας - δημοσιογράφος, πολιτικός και διπλωματικός σχολιαστής στην εφημερίδα Καθημερινή.]

*Οι θέσεις και η ανάλυση των γεγονότων από την πλευρά του **Σταύρου Λυγερού** είναι ορθές, ρεαλιστικές και εθνικώς σωστές. Εντοπίστηκε μονάχα ένα λάθος στο επώνυμο, όχι κάποιου τυχαίου ανθρώπου, αλλά του προέδρου του ΚΕΑΔ (Κόμμα Ένωσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα).*

Στη σελ. 66 γράφει:

*«Όταν, μάλιστα, του έδωσε και θέση αντιπροέδρου της Βουλής, ο πρόεδρος του ΚΕΑΔ (κόμμα της ελληνικής μειονότητας και όχι μόνο) **Ντούλης**, εις ένδειξη διαμαρτυρίας, παραιτήθηκε από αντιπρόεδρος της Βουλής και αποχώρησε από τον συνδυασμό.»*

*Ο κύριος Λυγερός, λοιπόν, τον πρόεδρο του ΚΕΑΔ, **Ευάγγελο Ντούλε**, ο οποίος από όσο γνωρίζω, είναι κουμπάρος του, τον αναφέρει ως «Ντούλη». Σε τυχόν επόμενη έκδοση, καλό θα ήταν να διατυπωθεί σωστά.*

από τους προγόνους του είχε γεννηθεί στην Ελληνική Επικράτεια, τότε αυτού και μόνον αυτού του χορηγούσαν την Ελληνική Υπηκοότητα. Ενώ με τον Νόμο που ψηφίστηκε μετά το 2005, όποιος Βορειοηπειρώτης επιθυμούσε να του χορηγηθεί η Ελληνική Υπηκοότητα με τη διαδικασία της πολιτογράφησης, κατέθετε τα απαιτούμενα έγγραφα στις αρμόδιες υπηρεσίες και ύστερα από αρκετό καιρό (1-3 χρόνια) του χορηγούσαν την υπηκοότητα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
(σελίδες 75-93)

[Αντιστράτηγος ε.α. της Ελληνικής Αστυνομίας. Υπηρέτησε σε διάφορες υπηρεσίες, κυρίως Κρατικής Ασφάλειας, εκπρόσωπος Τύπου της Ελληνικής Αστυνομίας και του υπουργείου Δημοσίας Τάξεως (Μάρτιος 2001 - Μάρτιος 2006), αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας (5.11.2009 - 17.10.2011), γενικός γραμματέας του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη και υπουργός Προστασίας του Πολίτη στην υπηρεσιακή κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον Πάνο Πικραμένο.]

*Η ανάλυση και οι θέσεις του **Ελευθέριου Οικονόμου** είναι αντικειμενικές, ρεαλιστικές και εξυπηρετούν τα εθνικά μας συμφέροντα. Θα ήταν όμως δόκιμο και καλό, από τη μία να σχολιαστεί το πώς είδανε οι Βορειοηπειρώτες κάποιες κινήσεις της κυβέρνησης του **Ανδρέα Παπανδρέου**, και από την άλλη, να επισημανθούν λιγοστά λάθη που αφορούν ημερομηνίες και αριθμούς.*

Στη σελ. 77 γράφει:

«[…]Έπεσε ένα μέρος του "τείχους" μεταξύ των δύο Χωρών και άνοιξε νέα σελίδα στο κεφάλαιο των Έλληνο - Αλβανικών σχέσεων σε συνάρτηση και με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου της 28ης Αυγούστου 1987 που έγινε άρση της εμπολέμου κατάστασης με την Αλβανία.»

*Η αλήθεια είναι ότι οι Βορειοηπειρώτες πίστευαν και πιστεύουν πως κάθε πράξη και «Πράξη» των Ελληνικών Κυβερνήσεων αποσκοπούσε και αποσκοπεί στην καλυτέρευση των συνθηκών ζωής των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου. Όμως ο **Ενβέρ Χότζια** και οι κομμουνιστές του ποτέ και ούτε στο ελάχιστο δεν άλλαξαν τη στρατηγική τους, η οποία αποσκοπούσε στον διωγμό και τον αφανισμό των Ελλήνων από τις πατρογονικές τους εστίες ή τη μετατροπή τους σε γενίτσαρους. Ο **Μπεντρί Σπαχίου,** παιδικός σύντροφος και συνοδοιπόρος του δικτάτορα **Χότζια**, ιδρυτής των κομμουνιστικών πυρήνων στο Αργυρόκαστρο, αναπληρωτής πρωθυπουργός αυτής της χώρας, μέχρι το 1956, γενικός εισαγγελέας της Αλβανίας,*

μετέπειτα και μέχρι το 1991 πολιτικός κρατούμενος στα κάτεργα που μαζί με τους συντρόφους του έχει φτιάξει, είχε ομολογήσει το εξής:
*«Ο **Ενβέρ Χότζια** μάς υπόσχονταν και δήλωνε: Αν κυβερνήσω εξήντα χρόνια την Αλβανία, δεν θα μείνει ρουθούνι ελληνικό στη χώρα μας. Θα τους κάνω όλους Αλβανούς ή θα τους εξοντώσω.»*

Οι Βορειοηπειρώτες βίωναν στο πετσί τους τη βία και το μίσος που εκφράζουν τα παραπάνω λόγια. Είναι αλήθεια ότι το 1987 «έπεσε ένα μέρος του "τείχους" μεταξύ των δύο Χωρών», όμως από την άλλη, αυτή η Πράξη της Ελληνικής Κυβερνήσεως, στην ουσία, δεν άλλαξε κάτι προς το καλύτερο για τους Έλληνες. Αντιθέτως, οι Βορειοηπειρώτες βίωναν στην πράξη την τραγική καθημερινότητα. Εκφοβίζονταν και παρακολουθούνταν πιο σχολαστικά σε σχέση με κάθε άλλη περίοδο του κομμουνιστικού καθεστώτος. Αυτό συνέβαινε διότι άρχισαν να επισκέπτονται τον τόπο μας Έλληνες τουρίστες και κάποιοι Βορειοηπειρώτες ήρθαν σε επαφή μ' αυτούς.

Στη σελ. 85 γράφει:
«Σε έξι ηγετικά στελέχη της "ΟΜΟΝΟΙΑΣ" απαγγέλθηκαν βαρύτατες κατηγορίες περί εθνικής προδοσίας. […] αλλά τελικά θα αποφυλακιστούν την 8.3.1995 με 5ετή αναστολή».

Η αποφυλάκιση με 5ετή αναστολή έγινε στις 8 Φεβρουαρίου του 1995 και όχι τον Μάρτιο. Ενώ για Τρίτη φορά να ξαναθυμίσουμε πως οι κατηγορούμενοι ήταν πέντε (5) και όχι έξι (6)[32]. Αυτά βέβαια δεν αλλάζουν την ουσία, δείχνουν όμως προχειρότητα. Οπότε καλό θα ήταν σε τυχόν επανέκδοση, να συμπεριληφθούν αυτές οι μικρές διορθώσεις.
Όλο το υπόλοιπο κείμενο, το περιεχόμενο και οι θέσεις που εκφράζονται απ' τον κύριο Οικονόμου, εξυπηρετούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα εθνικά συμφέροντα της χώρας μας.

[32] *Θύματα εκείνης της πραγματικότητας είναι πολλοί νεαροί Βορειοηπειρώτες, αλλά και ο γράφων. Βλ.: βιβλίο Η Διαχρονική Τραγωδία της Βορείου Ηπείρου, εκδ. Πελασγός, 2020.*

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

(*σελίδες 97-113)*

[Πολιτικός, βουλευτής του ΠΑΣΟΚ (1981-2012). Έχει διατελέσει αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης - αναπληρωτής πρωθυπουργός, υπουργός και υφυπουργός Εξωτερικών, υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών και υπουργός Πολιτισμού κ.ά.]

Ένα μεγάλο μέρος στα γραφόμενα του ***Θεόδωρου Πάγκαλου****, δυστυχώς, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και στην ιστορική αλήθεια. Και σ' αυτήν την περίπτωση ο αναγνώστης θα βγάλει λάθος συμπεράσματα και, το χειρότερο, οι θέσεις αυτές θα υιοθετηθούν από εκείνους που έχουν αντίθετα συμφέροντα από τα δικά μας. Και θα ισχυριστούν ότι αυτή είναι η απόλυτη αλήθεια, διότι λέγεται από τα χείλη ενός καταξιωμένου, με πολυετή εμπειρία και κατάρτιση πολιτικού, του Θ. Πάγκαλου. Οι καταγεγραμμένες θέσεις και απόψεις του διαστρεβλώνουν αποδεδειγμένες αλήθειες και προσβάλλουν τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες:*

Στη σελ. 100 γράφει:

«Πολύ αργότερα, όταν πλέον είχαν διαμορφωθεί σχεδόν όλα τα εθνικά κράτη στη Βαλκανική, μια ομάδα διανοουμένων της Κορυτσάς, που ήταν στη μεγάλη τους πλειονότητα Βλάχοι ή χριστιανοί ορθόδοξοι Αλβανοί, μερικοί από αυτούς ελληνίζοντες, δημοσίευσαν τα πρώτα κείμενα του καθυστερημένου αλβανικού εθνικισμού.»

Διαβάζοντας αυτό το απόσπασμα, ειδικά τη φράση «μερικοί από αυτούς ελληνίζοντες, δημοσίευσαν τα πρώτα κείμενα του καθυστερημένου αλβανικού εθνικισμού» είναι σαν να μελετάς φυλλάδιο Αλβανού εθνικιστή ή κομμουνιστή. Ακριβώς αυτά ισχυριζόταν και ισχυρίζεται ακόμα και σήμερα η αλβανική προπαγάνδα. Όσα γράφονται εδώ δεν βασίζονται σε πραγματικά γεγονότα. Οι Βλάχοι που κατοικούν έως σήμερα στην περιοχή της Κορυτσάς (η πλειοψηφία αυτών ήταν από τη Μοσχόπολη και ήρθαν στην Κορυτσά μετά από την καταστροφή της πόλης τους από τους Τουρκοαλβανούς), ήταν και είναι Ελληνόβλαχοι. Ενώ, κύριε υπουργέ, εκείνοι που αποκαλείτε «ελληνίζοντες» δεν ήταν Αλβανοί, αλλά Έλληνες: είτε μόνο Έλληνες είτε Ελληνόβλαχοι. Ο αναγνώστης, από αυτά που διαβάζει στο συγκεκριμένο κείμενο, συμπεραίνει πως όλοι αυτοί οι Κορυτσαίοι που έδωσαν τη ζωή τους

στον Αγώνα για την Αυτονομία της Βορείου Ηπείρου (1912-1914), ήταν Αλβανοί πολίτες… «ελληνίζοντες» και όχι Έλληνες. Εδώ προκαλείται μια σύγχυση ιδιαίτερης ιστορικής βαρύτητας.

Στη σελ. 101 γράφει:

«[…]εξαίρεση αποτελεί η εξωτερική πολιτική της σύντομης δικτατορίας του Στρατηγού Θ. Παγκάλου.»

Σ' αυτό το απόσπασμα εξυμνείται η πολιτική του παππού τού κ. Θ. Πάγκαλου. Δυστυχώς όμως, δεν είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα. Βάσει ιστορικών στοιχείων, η πολιτική εκείνης της περιόδου ήταν αρνητική για τα συμφέροντα των Ελλήνων της Β. Ηπείρου και συνολικά της Πατρίδας. Κατά τη δικτατορία ***Πάγκαλου,*** *εκτός των άλλων, συνέβησαν και τα εξής ιστορικά γεγονότα, που σχετίζονται με την πορεία του Βορειοηπειρωτικού Ζητήματος:* ***α)****Με Νόμο κλείνει και απαγορεύεται η λειτουργία του ιστορικού Βορειοηπειρωτικού Συλλόγου, που είχε ιδρυθεί για το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα το 1924.* ***β)*** *Το 1926, βάσει της Συνθήκης με την Τουρκία περί «ανταλλαγής των πληθυσμών», θα έπρεπε όλοι οι Τσάμηδες της Θεσπρωτίας να αναχωρήσουν για την Τουρκία. Όμως, επειδή αυτοί προέρχονταν από χριστιανούς εξισλαμισθέντες, η ελληνική κυβέρνηση, η δικτατορία Πάγκαλου δηλαδή, δέχεται να παραμείνουν στην Ελλάδα. Στη συνέχεα και πριν καλά-καλά περάσουν δύο δεκαετίες, συνέβησαν τα φρικτά γεγονότα στις περιοχές της Ηπείρου. Ως συνέπεια των πολιτικών που εφαρμόστηκαν επί δικτατορίας Πάγκαλου, κατά τις συζητήσεις μεταξύ των δύο χωρών, από το 1991 μέχρι σήμερα, η αλβανική πλευρά θέτει αυτό το θέμα-αγκάθι, το λεγόμενο Τσάμικο*[33]*.*

Όπως λέγεται, τότε, σε ένδειξη ευγνωμοσύνης, ο βασιλιάς της Αλβανίας ***Αχμέτ Ζώγκου*** *δώρισε εκτάσεις εκατοντάδων στρεμμάτων γης στην περιοχή του Βου- θρωτού (Άγιοι Σαράντα)****,*** *στον δικτάτορα* ***Θεόδωρο Πάγκαλο****.*

Αν δεν κάνω λάθος, ο εγγονός Θ. Πάγκαλος έχει δηλώσει, σε τηλεοπτική εκπομπή, ότι διαθέτει ο ίδιος τους τίτλους αυτών των εκτάσεων.

---

[33] *Κατά την επίσημη επίσκεψη στην Αθήνα ο Αλβανός πρωθυπουργός Ιλίρ Μέτα (16.12.1999), στη συνάντηση με τον Έλληνα πρωθυπουργό Κώστα Σημίτη, όπως και σε άλλες παρόμοιες συναντήσεις, έθεσε προς συζήτηση «Τσάμικο Ζήτημα». Ο Έλληνας πρωθυπουργός τοποθετήθηκε ξεκάθαρα και με εθνική αξιοπρέπεια του απάντησε: «Το λεγόμενο "Τσάμικο Ζήτημα" είναι ανύπαρκτο. Το μόνο ζήτημα που υφίσταται μεταξύ των δύο χωρών μας και πρέπει να διευθετηθεί και επιλυθεί, είναι το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα».*

Στη σελ. 101 γράφει:

«Όταν συνετρίβη η ιταλική επιθετικότητα από την ηρωική αντίσταση των ελληνικών στρατευμάτων, κατελήφθη από τους προελαύνοντες Έλληνες και η νότια Αλβανία, όπου οι Έλληνες στρατιώτες έγιναν δεκτοί με ενθουσιασμό, από τους ντόπιους πληθυσμούς, χωρίς εξαίρεση, ως απελευθερωτές και εάν δεν είχε ακολουθήσει η γερμανική επίθεση κατά της Ελλάδος, σίγουρα τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά σήμερα.»

Και πάλι, ο κύριος Πάγκαλος αποφεύγει να πει «Βόρειος Ήπειρος», αλλά γράφει: «…κατελήφθη από τους προελαύνοντες Έλληνες και η νότια Αλβανία» και έπειτα «από τους ντόπιους πληθυσμούς, χωρίς εξαίρεση…»

Τέτοιες αόριστες και ασαφείς διατυπώσεις, προσβάλλουν ζωντανούς και πεθαμένους. Πόσες αλήθειες άραγε να υπάρχουν όταν μιλάμε για πραγματικά ιστορικά γεγονότα; Όσοι έζησαν στο πετσί τους τον πόλεμο, μαρτυρούν τη μία και μόνο μία αλήθεια: Οι Έλληνες στρατιώτες έγιναν δεκτοί με ενθουσιασμό όχι από τους Αλβανούς, αλλά από τους Έλληνες της Κορυτσάς, από τους Έλληνες του Αργυροκάστρου, του Δελβίνου, των Αγίων Σαράντα, της Χειμάρρας, της Πρεμετής και άλλων περιοχών. Η πραγματικότητα αυτή δεν χωράει αμφισβητήσεις· στηρίζεται, εκτός των άλλων, σε μαρτυρίες στρατιωτών και αξιωματικών που πολέμησαν εκεί στα βουνά της Ηπείρου, και δεν μπορεί να μεταλλαχτεί με όψιμες και ψευδείς καινοφανείς θεωρίες κανενός σύγχρονου ιστορικού, πολιτικού ή όποιου δήποτε άλλου.

Βέβαια, να τονισθεί εδώ ότι δεν αμφισβητείται σε καμία περίπτωση η καλή συμπεριφορά και κάποιες μεμονωμένες φιλάνθρωπες πράξεις ορισμένων θεοφοβούμενων Αλβανών απέναντι στους Έλληνες στρατιώτες.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί πως το 1431 οι Οθωμανοί ίδρυσαν το σαντζάκι της Αρβανιτιάς (Sandjak Arvanya ή Arvanutluk) στην περιοχή του Αργυροκάστρου με έδρα το Αργυρόκαστρο. Όμως, παρά τις διώξεις και τους εξισλαμισμούς, το 1914, στην απογραφή που έγινε από τη Διεθνή Επιτροπή Εθνολογικού Ελέγχου, και όχι από τις Ελληνικές Αρχές, στο Αργυρόκαστρο ζούσαν 7.695 Έλληνες και 5.895 Αλβανοί. Υπήρχαν 28 ***ελληνικά*** *σχολεία και κανένα αλβανικό*[34].

[34] *Βλ. Η απογραφή των οικισμών το 1431 στο Βιλαέτι του Αρ-γυροκάστρου, Κωνσταντίνος Κουλίδας, Ιωάννινα 2018*

Στη σελ. 102 γράφει:

«[…]Στη δημιουργία της ηγεσίας του αλβανικού κομμουνιστικού κόμματος έπαιξαν καθοριστικό ρόλο ελληνόφωνα στελέχη του σε όλα τα επίπεδα και ο ίδιος ο Ενβέρ Χότζα εκφραζόταν συχνά στα Γαλλικά ή στα Ελληνικά […]»

*Ας εμφανιστεί έστω και ένας Έλληνας Βορειοηπειρώτης ή ακόμα και Αλβανός που έχει ακούσει τον **Ενβέρ Χότζια** να έχει εκφραστεί –όχι συχνά αλλά έστω και σπάνια– στα ελληνικά(!). Αυτά είναι μυθεύματα που πραγματικά δεν γίνεται ακριβώς αντιληπτό τι τελικά εξυπηρετούν. Παρόμοιοι ισχυρισμοί δεν έχουν καμία ιστορική βάση. Μαρτυρίες ανθρώπων (πληροφορίες από πρώτο χέρι) οι οποίοι εκείνη την περίοδο ήταν στην πρώτη γραμμή, επιβεβαιώνουν ότι οι άνθρωποι που δημιούργησαν τον δικτάτορα **Ενβέρ**, δεν ήταν απλώς ελληνόφωνα στελέχη, ήταν γνήσιοι Έλληνες Βο-ρειοηπειρώτες, οι οποίοι ήταν ακραία προσκολλημένοι ιδεολογικά ή ακόμα και προδότες της εθνικής τους ταυτότητας και γενίτσαροι. Το να ισχυρίζεται κάποιος, που κατείχε υψηλές θέσεις στις ηγεσίες των ελληνικών κυ- βερνήσεων, «περί Ελληνοφώνων Αλβανών Πολιτών της Νοτίου Αλβανίας», το λιγότερο που πετυχαίνει είναι από τη μια να μη σέβεται την ιστορία των πληθυσμών αυτών και από την άλλη, να δίνει χώρο με τον καλύτερο τρόπο σε θέσεις εχθρικές προς τα ελληνικά συμφέροντα. Επίσης, να διασαφηνιστεί ξανά ότι ο ισχυρισμός πως «ο Ενβέρ Χότζα εκφραζόταν Γαλλικά ή Ελληνικά», είναι τουλάχιστον αστείος και παραποίηση της αλήθειας. Ο δικτάτορας **Χότζια** μίλαγε τη γαλλική γλώσσα, ενώ την ελληνική όχι. Έχουμε ζήσει πολλά χρόνια, πολλοί από εμάς έχουν γεράσει στις φυλακές με συντρόφους και συνομήλικους του **Χότζια**, οι οποίοι ήταν από την ίδια γειτονιά και έχουν μεγαλώσει μαζί. Δεκάδες πρώην φίλοι του δήλωναν ότι: «Όπως πολλοί Αλβανοί, έτσι και ο Ενβέρ είχε μάθει 5-6 ελληνικές λέξεις και κορόιδευε αυτούς που δεν τον ήξεραν καλά».*

Στη σελ. 103 γράφει:

«Είναι μεγάλο λάθος να μην αναγνωρίζουμε σήμερα ότι όλοι αυτοί οι Αλβανοί συνέβαλαν σε μεγάλο βαθμό στην ελληνική οικονομική ανάπτυξη.»

Εδώ κάποιος αδαής μπορεί να αναρωτηθεί: μήπως η Ελλάδα το 1991 βγήκε από πυρηνικό πόλεμο, από μεγάλο σεισμό, από καταστροφικές πλημμύρες ή από κάποια ολέθρια οικονομική κρίση, και την ανοικοδόμησαν ξένοι μετανάστες; Με ποια στοιχεία γίνονται τέτοιες δηλώσεις και σε ποια στοιχεία βασίζονται; Κατά την κρίση ειδικών, αλλά και τη δική μας, εάν η

Ελλάδα τότε, το 1991-1992, έκλεινε τα σύνορα και δεν επέτρεπε να εισέλθουν στη χώρα εκατοντάδες χιλιάδες Αλβανοί, στην Αλβανία θα ξέσπαγε εμφύλιος πόλεμος και θα κυριαρχούσε, για μεγάλη χρονική περίοδο, το χάος. Η Ελλάδα
έσωσε έως έναν βαθμό την Αλβανία. Ας υποθέσουμε, παρόλα αυτά, ότι οι παραπάνω είναι θέσεις ενός έμπειρου Έλληνα πολιτικού και διπλωμάτη και ότι κάπου αποσκοπούν… Όμως από την άλλη, έχει δει ποτέ το φως της δημοσιότητας δήλωση πολιτικών ή διπλωματικών παραγόντων του Αλβανικού κράτους, με την οποία να αναγνωρίζεται η προσφορά της «Ελληνικής Μειονότητας», όπως εκείνοι την αποκαλούν, στην ανοικοδόμηση του Αλβανικού κράτους, τουλάχιστον από το 1944 και μέχρι το 1991; Ούτε υπάρχει και ούτε πρόκειται να υπάρξει τέτοια δήλωση από χείλη επίσημων ανθρώπων, που κυβέρνησαν και κυβερνούν την Αλβανία από τον καιρό της δημιουργίας της έως σήμερα.

Το σημαντικότερο όμως και αυτό που μας προβληματίζει πιο πολύ είναι πως σε όλο το κείμενο αυτού του συγκεκριμένου πολιτικού, δεν υπάρχει ούτε σε ένα σημείο ο νομικά κατοχυρωμένος όρος «Εθνική Ελληνική Μειονότητα» ή «Έλληνες της Αλβανίας». Από τα γραφόμενά του, ο αναγνώστης θα συμπεράνει ότι στην Αλβανία υπάρχουν μόνο
ελληνόφωνοι Αλβανοί πολίτες της Νοτίου Αλβανίας, ελληνίζοντες Αλβανοί και Κουτσόβλαχοι.

Εκ των πραγμάτων, ο Θεόδωρος Πάγκαλος δεν σέβεται και δεν αναγνωρίζει καν καμιά Διεθνή Συνθήκη, Πολυμερή ή Διμερή Συμφωνία, Πρωτόκολλα κ.λπ., που κατά καιρούς έχουν συναφθεί μεταξύ των Μεγάλων εγγυητριών Δυνάμεων –που δημιούργησαν το Αλβανικό κράτος–, της Ελλάδος, της Αυτόνομης Κυβέρνησης της Βορείου Ηπείρου και των ηγεσιών του νεοσύστατου Αλβανικού κράτους. Κι όμως, βάσει όλων αυτών των Συμφωνιών και άλλων πολλών, οι κατά τον Θεόδωρο Πάγκαλο «ελληνόφωνοι Αλβανοί πολίτες της Νοτίου Αλβανίας», κατοχυρώνεται και επιβάλλεται να αποκαλούνται Εθνική Ελληνική Μειονότητα.

Στο σημείο αυτό, θα δανειστώ το αξιοσημείωτο σχόλιο του ***Σαράντου Καργάκου****, πως το κείμενο του εν λόγω συντάκτη διέπεται από περιεχόμενο «διαστρέβλωσης του ηρωικού παρελθόντος των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών, αλλοίωσης της ιστορίας τους, ή μάλλον εξάτμισης της ιστορίας, ώστε να ξεχάσουμε από πού ερχόμαστε, πού βρισκόμαστε και να μη μας ενδιαφέρει το πού πορευόμαστε.»*

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αθήνα, 25 Μαΐου 1998.

Αγαπητέ Κύριε Κυριακού,

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον έλαβα το βιβλίο σας "Ελεύθερος φυλακισμένος".

Σε μια περίοδο όπου η "κατάκτηση των διεθνών αγορών" έχει καταστεί κυρίαρχη και μονοδιάστατη ιδεολογία, εσείς επαναφέρετε μιά αξία ζωής πάντα επίκαιρη: το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η αναφορά σας στις συνθήκες ζωής των Ελλήνων της Β. Ηπείρου, μέσα από την αναλυτική σας γραφή και το πλούσιο φωτογραφικό σας υλικό βοηθά το αναγνωστικό κοινό να γνωρίσει συγκλονιστικές ιστορικές πτυχές ενός σύγχρονου δράματος.

Κύριε Κυριακού, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω και να σας συγχαρώ για αυτήν την προσωπική κατάθεση ζωής.

Με εκτίμηση

Θεόδωρος Πάγκαλος

Κύριον
Κυριακού Κων/νο
Εκδοτικός Οίκος
Νέα Θέσις
Ιπποκράτους 65
106 80 Αθήνα

Από την άλλη, πώς μπορεί να ερμηνευτούν και να εξηγηθούν οι αντιθέσεις και οι αντιφάσεις στις οποίες έχει περιπέσει ο πρώην υπουργός ως προς το Εθνικό Ζήτημα της Βορείου Ηπείρου; Για του λόγου το αληθές, διαβάστε και απολαύστε μαζί μας το περιεχόμενο της δικής του ευχαριστήριας επιστολής, που λάβαμε το 1998, τότε που μάλιστα κατείχε το αξίωμα του υπουργού Εξωτερικών.

Ας μην επαναλάβουμε ξανά την αγανακτισμένη απορία μας για το πώς οι «Έλληνες της Β. Ηπείρου» μετατράπηκαν σε «ελληνίζοντες και ελληνόφωνους Αλβανούς της Νοτίου Αλβανίας». Από την παραπάνω στάση φανερώνεται η αναξιόπιστη και ανορθολογική πορεία Ελλήνων πολιτικών προσωπικοτήτων.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι από τη σελίδα 103 και μέχρι τέλους του κειμένου, οι θέσεις του Θεόδωρου Πάγκαλου είναι σωστές, ορθές και ρεαλιστικές.

ΑΛΕΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
***(σελίδες** 115-202)*

[Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στον νομό Θεσπρωτίας, από το 1989 έως το 2004, και βουλευτής Β/ Αθηνών από το 2004 έως το 2009. Διετέλεσε υφυπουργός Οικονομικών 1993-1994, υπουργός Οικονομικών 1994-1996, Εσωτερικών 1996-1999 και Υγείας 2000-2002.]

*Ο **Αλέκος Παπαδόπουλος** είναι γνώστης των γεγονότων και της ιστορίας αυτής της περιοχής, διότι εκτός των άλλων, η Ήπειρος είναι γενέτειρά του. Επιπλέον, μέρος από το συγγραφικό του έργο[35] αφορά και στο Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα. Όμως, προκαλεί προβληματισμό και αναρωτιέται ο αναγνώστης, γιατί στο κείμενο αυτού του καταρτισμένου νομικού, ιστορικού και πολιτικού αποτυπώνονται και κάποιες λανθασμένες απόψεις και τοποθετήσεις, που δεν ανταποκρίνονται στην ιστορική αλήθεια, και στο μέλλον ίσως να ζημιώσουν τα εθνικά μας συμφέροντα.*

Ας δούμε πιο αναλυτικά τα σημεία όπου εντοπίζονται λάθη (όπως και προηγουμένως με τους υπόλοιπους συγγραφείς).

Στη σελ. 116 γράφει:

«Υπάρχει όμως και ένα παράδοξο, στο οποίο θα αναφερθούμε αμέσως μετά, και αυτό είναι ότι, ενώ κάποιοι λόγιοι Αλβανοί σκόπιμα προσπαθήσανε να βλάψουνε την Ελλάδα κατά τον 10ο και 20ό αιώνα και συνεχίζουν αμετανόητοι μέχρι και σήμερα[…]»

Σε τούτο το απόσπασμα διαβάζουμε περί λογίων Αλβανών, που έβλαψαν την Ελλάδα και τα Βαλκάνια «κατά τον 10ο και 20ό αιώνα και συνεχίζουν αμετανόητοι μέχρι και σήμερα,…» Αισθάνομαι αμηχανία να κάνω μαθήματα ιστορίας. Όμως επιβάλλεται και πρέπει να γίνει, πόσο μάλλον όταν επώνυμοι άνθρωποι που τυγχάνουν κύρους και σεβασμού, διατυπώνουν λανθασμένες απόψεις σε σχέση με γεγονότα που αφορούν την ίδια τη χώρα μας. Αυτά που διατυπώνονται σ' αυτό το σημείο είναι ιστορικά και επιστημονικά ατεκμηρίωτα. Από τον 10ο έως τον 13ο τουλάχιστον αιώνα, οι άνθρωποι που ζούσαν σ' αυτήν την περιοχή, ούτε οι ίδιοι δεν είχαν προσδιορίσει τους εαυτούς τους ως μέλη κάποιας εθνότητας. Εκείνη τη χρονική περίοδο, από τη μια ήταν ανύπαρκτος ο όρος αλβανικός λαός, και

[35] *Βλ.: Ο οικουμενικός ελληνισμός και ο αλβανικός εθνικισμός, Αλέκος Παπαδόπουλος, εκδ. Νέα Σύνορα - Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1992.*

από την άλλη ούτε οι ιστορικοί της εποχής είχαν προσδιορίσει ως Αλβανούς αυτούς τους ανθρώπους. Αυτές οι θέσεις δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και παραποιούν την ιστορική αλήθεια. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, οι κάτοικοι προσδιορίζονταν ως υπήκοοι της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και μετέπειτα ως υπήκοοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Να τι γράφει στο αυτό βιβλίο, για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο ο συνάδελφος του Αλέκου Παπαδόπουλου, ο Θεόδωρος Πάγκαλος στη σελίδα 113: «…Όπως μπορεί να διαβάσει κανείς στο θαυμαστό βιβλίο του Κώστα Μπίρη "Αρβανίτες – Οι Δωριείς του νεότερου ελληνισμού μεταξύ του 12ου και του 14ου αιώνα". Τότε δεν υπήρχαν Αλβανοί όπως δεν υπήρχαν και Γερμανοί, Ιταλοί, Άγγλοι, Γάλλοι ή Τούρκοι. Η Αλβανική εθνική συνείδηση είναι η τελευταία που εμφανίστηκε στα Βαλκάνια, το 1878 με τη Λίγκα της Πριζρένης – Κοσσυφοπεδίου […]».

Στη σελ. 119 γράφει:

«Στη Νότια Αλβανία, όπου ζούσαν κυρίως οι Τόσκηδες, η πατριαρχική οργάνωση δεν συναντάτο σε μεγάλο βαθμό αναπτυγμένη, κυρίως λόγω της επίδρασης του Ελληνισμού στην περιοχή αυτή».

Εδώ γίνεται αναφορά στην περίοδο του 15ου αιώνα. Και πάλι, αναφερόμενοι σ' εκείνη τη χρονική περίοδο, πρέπει να γνωρίζουμε πως δεν υφίσταται ο όρος «Αλβανία». Η Αλβανία, ο Αλ. Παπαδόπουλος το ξέρει καλύτερα από πολλούς άλλους, δημιουργήθηκε το 1912-1914. Οι… καλοπροαίρετοι φίλοι της χώρας μας θα εκμεταλλευτούν τα όσα γράφονται, θα τα κοσκινίσουν, θα κρατήσουν και θα προβάλουν αυτά τα σημεία, από τα οποία εξυπηρετούνται τα δικά τους συμφέροντα και ζημιώνονται αυτά της χώρας μας.

Στη σελ. 120 γράφει:

«Μετά το θάνατο του Στέφανου Δουσάν (1355 μ.Χ.) και την πτώση του σερβικού κράτους, διάφοροι Αλβανοί κινήθηκαν για την ίδρυση αλβανικών κρατιδίων τ0 1360. Οι αδελφοί Ballsha κήρυξαν τη Β. Αλβανία ανεξάρτητο κρατίδιο, ο δε Κάρολος Θωπίας τη Μέση Αλβανία (1359-1388). Αλλά ούτε το ένα ούτε το άλλο από τα κρατίδια αυτά έφεραν το όνομα Αλβανία. Επιβίωσαν για λίγο και εξαφανίστηκαν.»

Σ' αυτές τις πέντε σειρές, από τη μια γίνεται αναφορά σε προσπάθειες των «Αλβανών» για την ίδρυση «αλβανικών κρατιδίων» και από την άλλη απορρίπτεται: «Αλλά ούτε το ένα ούτε το άλλο από τα κρατίδια αυτά έφεραν το όνομα Αλβανία».

Είναι γνωστό ότι μόνο κατά τη χρονική περίοδο του Συνεδρίου του Βερολίνου (1878) και μετά, ξένοι παράγοντες προέβησαν σε κάποιες προσπάθειες που απέβλεπαν στο ζύμωμα και τη δημιουργία αλβανικής εθνικής συνείδησης.

Λίγο παρακάτω, στη σελ. 121, εκφράζεται διαφορετικά, αλλά σωστά, και έρχεται σε αντίθεση με τα γραφόμενά του στη σελ. 120. Σε τούτο το σημείο αναφέρεται στις θέσεις του ***Disen Giuliano*** *(1850-1913). Γράφει:*

«…εις την γλώσσαν των Αλβανών δεν υπάρχει λέξις εκφράζουσα την έννοιαν της πατρίδος. Λέγουσι ρέντιβετ, αλλά τούτο σημαίνει ο …τόπος μας.»

Όσο μας το επιτρέπει η μελέτη της ιστορίας, οι θέσεις του Disen Giuliano αποτυπώνουν την ιστορική αλήθεια και συμφωνούν άπαντες οι ιστορικοί.

Σε όσα γράφονται παρακάτω, στις σελ. 135-136, δεν αλλοιώνεται η αλήθεια, απλώς τα σημαντικότερα γεγονότα που συνέβησαν στις περιοχές της Βορείου Ηπείρου τοποθετούνται σε διαφορετικές ημερομηνίες από τις πραγματικές. Θερμή παράκληση, σε τυχόν επανέκ-δοση, να γραφτούν σωστά.

Στη σελ. 139 γράφει:

«Ως γενικό συμπέρασμα από τη μικρή αυτή παρουσίαση της περιόδου του Α/ Παγκόσμιου Πολέμου, προκύπτει ότι η Αλβανία είναι δημιούργημα της Ιταλικής πολιτικής, η οποία με κάθε τρόπο επεδίωξε να αποσπάσει τη Β. Ήπειρο από την Ελλάδα παρ' όλη την ελληνικότητά της. Έτσι, η Ιταλία πέτυχε να δημιουργήσει ένα εύκολο και ευάλωτο κράτος περίπου 1.000.000 κατοίκων, από τους οποίους 250.000 ήταν χριστιανοί Έλληνες, 80.000 χριστιανοί καθολικοί και 480.000 Αλβανοί μουσουλμάνοι καθώς και μερικές χιλιάδες ορθόδοξοι αλβανικής και βλάχικης καταγωγής.»

Στο παραπάνω απόσπασμα, κατά 99% τα όσα λέγονται και γράφονται είναι ιστορικά και επιστημονικά τεκμηριωμένα. Αυτό ***το 1%*** *όμως που απουσιάζει αφορά στη φράση «καθώς και μερικές χιλιάδες ορθόδοξοι αλβανικής και βλάχικης καταγωγής» και μοιάζει να είναι διαστρέβλωση της ιστορικής αλήθειας. Ένας αναγνώστης που γνωρίζει μόνο επιφανειακά το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα με αυτά που διαβάζει, θα συμπεράνει εύκολα ότι: Οι ορθόδοξοι αλβανικής καταγωγής δεν είναι Έλληνες, το ίδιο και οι βλάχικης καταγωγής δεν είναι* ***Έλληνες****. Ως προς την καταγωγή των ορθοδόξων Αλβανών, η παραπάνω τοποθέτηση είναι*

αληθής, όμως ως προς την καταγωγή των Βλάχων, δεν έχει κα- μία ιστορική βάση. Παρόμοιες θέσεις, σχετικά με τους Βλάχους, είχαν και οι ιδεολόγοι του καθεστώτος Χότζια - Αλία, αλλά και οι σημερινοί Αλβανοί εθνικιστές. Εδώ ας αναφερθεί πως διαχρονικά, και η προπαγάνδα του Ρουμανικού κράτους το ίδιο κάνει, αποσκοπώντας να πάρει με το μέρος της τους Βλάχους. Αυτές οι τρεις λέξεις κάνουν δυστυχώς τη διαφορά, μειώνουν τα όσα σωστά διατυπώνονται και κατά συνέπεια εξυπηρετούν αλλότρια συμφέροντα. Επίσης εκτελούν για πολλοστή φορά τους Ελληνόβλαχους της Βορείου Ηπείρου. Ας μην ξεχνάμε πως αρκετοί από τους μεγάλους μας Εθνικούς Ευεργέτες, στην πλειοψηφία τους ήταν Έλληνες Βλάχοι από τις περιοχές της Βορείου Ηπείρου.

*Είναι αποδεδειγμένο πως «οι Βλάχοι ήταν και είναι Έλληνες στην καταγωγή, τη συνείδηση, στα ήθη και τα έθιμα» Θέση, που έχει διατυπωθεί από αρκετούς σύγχρονους ιστορικούς, ανθρωπολόγους, λαογράφους μελετητές, όπως ο **Αχ. Λαζάρου**, ο **Σ. Καργάκος**, ο **Α. Πουλιανός** και πολλοί άλλοι.*

Στις σελ. 150, 151 και 153 γράφει αντίστοιχα:

«Συνεπεία των επιδρομών αυτών, η αρχαία αμιγής εθνολογική σύσταση της Ηπείρου υπέστη κάποια μεταβολή και έτσι το 1944, στην Ήπειρο, εκτός των Ελλήνων, κατοικούσαν Αλβανοί, Κουτσόβλαχοι, Εβραίοι και Τούρκοι.»

«Έτσι θα εξετάσουμε δύο "ξένες" εθνότητες που κατοικούσαν στην Ήπειρο το 1944, λίγες μέρες πριν την απελευθέρωση: τους Αλβανούς και τους Κουτσόβλαχους.»

«Από αυτούς, οι κάτοικοι του νομού Ιωαννίνων, εκτός από τους ελάχιστους Κουτσόβλαχους, όπως θα δούμε παρακάτω, ήταν όλοι Έλληνες…»

Δυστυχώς και στις τρεις παραπάνω περιπτώσεις επαναλαμβάνεται ξανά και ξανά το ίδιο ατόπημα. Με τον όρο «Κουτσόβλαχοι», σε ποιους γίνεται αναφορά; Σε ποια εθνική οντότητα θα πρέπει να ενταχτούν οι «Κουτσόβλαχοι»; Από τη στιγμή που λέγονται και γράφονται τέτοια για τους «Κουτσόβλαχους», τότε βάσει αυτών αναιρείται η πραγματική καταγωγή τους και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την επικράτηση του λανθασμένου ισχυρισμού, ότι αυτοί οι άνθρωποι «δεν είναι Έλληνες, αλλά είναι κάτι άλλο!» Τέλος, ας αποτυπωθεί αναλυτική και πειστική εξήγηση με την αρμόζουσα έρευνα και μελέτη ώστε επιτέλους να μάθουμε από πού

προέρχονται αυτοί οι «Κουτσόβλαχοι»! Και πώς βρέθηκαν στην Ήπειρο το 1944; Ποιοι είναι οι πρόγονοί τους;[36]

Λίγο παρακάτω, στη σελίδα 158, γίνεται ιστορική αναφορά και τεκμηριωμένη ερμηνεία για το ζήτημα «Κουτσόβλαχοι». Ας σημειωθεί εδώ πως τόσο έντονες εκφραστικές αντιφάσεις στις λίγες σελίδες ενός κειμένου, μπερδεύουν τον αναγνώστη και μειώνουν την αξιοπιστία των γραφομένων.

Στις σελ. 170 και 171 γράφει αντίστοιχα:

«Το βορειοηπειρωτικό θέμα, καθώς και το συμψηφιστικά προβαλλόμενο από τους Αλβανούς ανύπαρκτο "Τσάμικο", είναι τα δυο σημεία τριβής που δηλητηριάζουν ή εμποδίζουν την ανάπτυξη ουσιαστικών σχέσεων ειλικρινούς φιλίας και εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο χώρες[37]*».*
«Η ελληνική εξωτερική πολιτική επιβάλλεται να επαναπροσδιορίσει το περιεχόμενο του βορειοηπειρωτικού θέματος στα σημερινά δεδομένα και να προσαρμόσει το ενδιαφέρον της στις σημερινές διαστάσεις του, χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει παραιτήσεις από τα εθνικά συμφέροντα.»

Να τονιστεί εδώ, με έμφαση, πως κάθε Έλληνας πατριώτης και κάθε ιστορικός (ξένος ή ντόπιος) που έχει μελετήσει και γνωρίζει καλά το Εθνικό Ζήτημα της Βορείου Ηπείρου, θα προβληματιστεί και θα έχει ενστάσεις για την παραπάνω διατύπωση[38]*.*

Διότι, μοιάζει ν' αφήνει υπονοούμενα για το αντίθετο από αυτό το οποίο υποτίθεται πως παροτρύνει. Αυτή η τοποθέτηση στην ουσία «σημαίνει παραίτηση της Χώρας μας από τα κεκτημένα στην υπόθεση της Βορείου Ηπείρου» και επομένως παραίτηση από τα εθνικά συμφέροντα.

Το Βορειοηπειρωτικό είναι ένα ξεχωριστό εθνικό ζήτημα για την εξωτερική πολιτική της Ελλάδας απέναντι στην Αλβανία και έτσι πρέπει να τίθεται[39]*. Είναι αδιανόητο να «παζαρεύεται», να επανεξετάζεται και εντέλει ν' αμφισβητείται η ελληνικότητα της Βορείου Ηπείρου. Το ανύπαρκτο δε, «Τσάμικο» μάλλον ατυχώς παραλληλίζεται και σ' ένα βαθμό εξισώνεται με το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα. Είναι γνωστό το πώς μαγειρεύτηκε το «Τσάμικο»· είναι κάτι που δημιουργήθηκε και προέκυψε έπειτα από πολυετή*

---

[36] Οι Βλάχοι θεωρούν τους εαυτούς τους – όπως τους ονόμασε ο Βέλγος Lavely – «σημαιοφόρους του Ελληνισμού». .

[37] *. Οι Βλάχοι θεωρούν τους εαυτούς τους –όπως τους ονόμασε ο Βέλγος Lavely– «σημαιοφόρους του Ελληνισμού.*

[38] *Βλ.: Παράρτημα, σελ. 148-154, Ρενέ Πυώ για τη Βόρειο Ήπειρο.*

[39] *Βλ.: α) Σημειώσεις σελίδα 21, 22, β) σημείωση σελίδα 65, γ) 123-138.*

προπαγάνδα, και μοιάζει με το επίτευγμα των Σκοπιανών περί «μακεδονικής» τους καταγωγής!

Ενώ με την πρόταση «Η ελληνική εξωτερική πολιτική επιβάλλεται να επαναπροσδιορίσει το περιεχόμενο του βορειοηπειρωτικού θέματος στα σημερινά δεδομένα…» τι μπορεί να συμπεράνει άραγε κάποιος τρίτος; Μήπως πρέπει να πατήσουμε πάνω στο αίμα χιλιάδων θυσιασθέντων για αυτό το εθνικό θέμα; Η ελληνική εξωτερική πολιτική, στην πραγματικότητα, επιβάλλεται να προβεί στην επίλυση του Βορειοηπειρωτικού θέματος βάσει του περιεχομένου των όσων κατά καιρούς (Πρωτόκολλα, Συμβάσεις και Συνθήκες) έχουν υπογραφεί και επιτευχθεί γι' αυτό το Ελληνικό Ζήτημα από τη δημιουργία του (1912-1914) και μέχρι σήμερα.

Κλείνοντας, να τονιστεί ότι οι Βορειοηπειρώτες τούς ιστορικούς, πολιτικούς, δημοσιογράφους, καθηγητές, στρατιωτικούς και όλους τους ελεύθερους Έλληνες τους αισθάνονται αδέρφια τους, διότι είναι ένα και το ίδιο. Για έναν λόγο παραπάνω τον ***Αλ. Παπαδόπουλο****, ως Ηπειρώτη και καλό γνώστη των προβλημάτων τους, τον αισθάνονται πιο κοντά σε σχέση με πολλούς άλλους.*

Είναι άξιος επαίνου για την παράθεση αρχειακού υλικού στο παράρτημα του βιβλίου που εξετάζουμε (σελ. 177-202).

Επίκαιρης σημασίας είναι το υλικό που παρατίθεται στις σελίδες 191-194 με επικεφαλίδα: «Ημερολόγιο της πρόσφατης βορειοηπειρωτικής ιστορίας». Στο μικρό αυτό απόσπασμα, καταγράφονται ημερολογιακά τα κυριότερα γεγονότα που συνέβησαν στον γεωγραφικό χώρο της Βορείου Ηπείρου τη χρονική περίοδο (1779- 1992).

Έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα αυτά που γράφονται για τα έτη 1991-1992. Συγκεκριμένα, στη σελίδα 194 (προτελευταία παράγραφος) γράφει: «1991, Σεπτέμβρης: Η ΔΑΣΕ επισκέπτεται τη Β.Η. Οι Βορειοηπειρώτες ζητούν ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.»

Αυτή η περιπόθητη «ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» είναι το κρυφό και το φανερό όνειρο, ο διαχρονικός πόθος κάθε Βορειοηπειρώτη και αυτός ο καημός έχει εκφραστεί με πολλούς τρόπους από τη δημιουργία του Αλ-

βανικού κράτους. Όμως, πρέπει με ιδιαίτερη έμφαση να διευκρινιστεί –και αυτό έχει μεγάλη σημασία– πως τότε (από τον Ιανουάριο 1991 και έπειτα) ο Βορειοηπειρωτικός Ελληνισμός εκπροσωπείτο από τη Δημοκρατική Ένωση «Ομόνοια», η οποία, τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, εξέλεξε πέντε βουλευτές στην αλβανική βουλή και αυτοί ήταν η φωνή του Ελληνικού κόσμου της Αλβανίας. Στο καταστατικό της «Ομόνοιας» δεν υπήρχε κανένα άρθρο που να εξέφραζε θέσεις περί ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ

ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Από όσα γνωρίζουμε, ποτέ επίσημα δεν έχουν κατατεθεί εκθέσεις και υπομνήματα ούτε στις Ελληνικές Κρατικές Αρχές (πόσο μάλλον στη ΔΑΣΕ) με περιεχόμενο που να περιείχε την πρόταση «ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.» Αυτός ο πόθος, μπορεί να είχε εκφραστεί σε φορείς του Ελληνικού Κράτους, ίσως και σε Ευρωπαίους αξιωματούχους από μεμονωμένους ανθρώπους και προφορικά από κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της «Ομόνοιας», ως προσωπική επιθυμία.

Μετά τον βίαιο διωγμό του Αρχιμανδρίτη από το Αργυρόκαστρο (1993) ο γράφων έχει συναντηθεί με τον ύπατο αρμοστή της ΔΑΣΕ Max Van der Stool. Έχει εμπειρία από πρώτο χέρι[40].

Χάριν της αλήθειας, να ενημερωθούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι ότι βάσει τέτοιων και πολλών άλλων φανταστικών και ψευδών σεναρίων, οι αλβανικοί κρατικοί μηχανισμοί εκείνης της περιόδου σκαρφίστηκαν πολλά τεχνάσματα εις βάρος των Ελλήνων, με αποκορύφωμα τη σκηνοθεσία της περιβόητης δίκης των «πέντε» της «Ομόνοιας» (1994-1995) και τον διωγμό από τις εστίες τους των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών.

[40] *Βλ.: Βιβλίο Ελεύθερος Φυλακισμένος, εκδ. Νέα Θέσις, σελ. 233, παράγραφοι 3, 4.*

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΥΡΙΓΟΣ

(σελίδες 203-225)

[Αναπληρωτής καθηγητής του Διεθνούς Δικαίου και της Εξωτερικής Πολιτικής στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου. Βουλευτής Α/ Αθηνών με τη Νέα Δημοκρατία και υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Έχει διατελέσει γενικός γραμματέας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής στο υπουργείο Εσωτερικών (Αύγουστος 2012 - Μάιος 2015), ειδικός γραμματέας Διαπολιτισμικής Εκπαιδεύσεως στο υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Οκτώβριος 2007 - Ιανουάριος 2009.]

*Στα γραφόμενα του **Άγγελου Συρίγου,** λίγο - πολύ θα σημειωθούν τα ίδια με όσα επισημάνθηκαν και στο κείμενο του **Ελ. Οικονόμου**. Η διαφορά είναι ότι ο κύριος Α. Συρίγος ανακάλυψε το Βορειοηπειρωτικό και τους Βορειοηπειρώτες μετά το 1991. Σε κάποια σημεία, υπάρχουν κάποια λάθη στις χρονικές συγκυρίες και στις ημερομηνίες. Όμως, αυτά τα λάθη δεν είναι σημαντικά και δεν αλλάζουν την ουσία των πραγμάτων. Είναι εντυπωσιακή και συγκλονιστική η αφήγησή του στις σελίδες 203-215, όπου περιγράφεται το πώς ο κύριος Α. Συρίγος έζησε στιγμές άγχους και ανασφάλειας από την ώρα που έφτασε (27.3.1991) στην πύλη του «αλβανικού παραδείσου» στην Κακαβιά και μέχρι τη στιγμή που βγήκε πάλι από την Κακαβιά (2.4.1991). Επισκεπτόταν μια χώρα δίπλα στην Ελλάδα, αλλά άγνωστη όχι μόνο για τον νεαρό Συρίγο,*

μικρότερο των τριάντα ετών τότε, αλλά ακόμα και για τις επίσημες υπηρεσίες της Ελλάδας[41]. Σου προκαλεί συγκίνηση η μαρτυρία ενός ελεύθερου ανθρώπου, που, όπως ο ίδιος είπε κατά την παρουσίαση του βιβλίου: «σχεδόν μέχρι τότε (1991) δεν ήξερα τίποτα για αυτή τη χώρα και ούτε για την Ελληνική μειονότητα που ζούσε εκεί, εκτός από ελάχιστα που ακούγονταν από τα στόματα κάποιων φυγάδων, που έφταναν στην "μοναρχοφασιστική" Ελλάδα, δραπετεύοντας από τον "αλβανικό παράδεισο"».

[41] *Βλ.: σελ. 212-213 του βιβλίου που σχολιάζουμε.*

Στη σελ. 211 γράφει:

«Στην κεφαλή του τραπεζιού μέσα στο σπίτι καθόταν ένας ηλικιωμένος. Ήταν παλιός δάσκαλος του χωριού και σύζυγος της γυναίκας που μας καλωσόρισε. Το 1969 τον συνέλαβαν και τον καταδίκασαν σε πολυετή φυλάκιση. Η οικογένειά του εξορίσθηκε κάπου[…] Στους συγγενείς είχε επιτραπεί να τον δουν μόνον μια φορά για λίγα λεπτά […] Για χρόνια τον είχαν νεκρό […] Την εβδομάδα πριν τις εκλογές (Μάρτιος 1991), το καθεστώς απελευθέρωσε τους τελευταίους πολιτικούς κρατούμενους. Ένας από αυτούς ήταν και ο δάσκαλος[…]»

Δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Στις φυλακές δεν ήταν κάποιος τέτοιος. Ήμουν γραμματέας της Ένωσης Φυλακισθέντων στην Αθήνα για πολλά χρόνια και έχουμε καταθέσει καταλόγους φυλακισθέντων στο υπουργείο Εξωτερικών. Υπήρχαν περιπτώσεις, όπου έχουμε ανακαλύψει άτομα που παρουσίαζαν πλαστά.
έγγραφα και ισχυρίζονταν ότι έχουν κάνει φυλακή. Δεν
τους αφήσαμε. Από την άλλη έχω καταγράψει στα βιβλία μου τα άτομα που έχουν περάσει από τα κάτεργα των κομμουνιστών. ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΕΙΠΑΝ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΓΟ ΕΙΝΑΙ ΨΕΜΑ.

Όλη αυτή η τραγική αφήγηση δεν ανταποκρίνεται σε πραγματικά γεγονότα. Σε τούτο το απόσπασμα, απο-τυπώνονται «αλήθειες» όπως του τις μετέφεραν κάποιοι επιτήδειοι… Ίσως, σκεφτεί κάποιος, δεν χρειάζεται να σχολιαστεί η αφελής ομολογία του κυρίου ***Συρίγου****. Και όμως χρειάζεται, διότι από εκείνη την περίοδο και μέχρι σήμερα είναι πολλές οι περιπτώσεις που βάσει παρόμοιων αφηγήσεων (που δεν ανταποκρίνονται σε πραγματικά γεγονότα) γίνονται λανθασμένες κινήσεις από την Ελλάδα, κινήσεις που δεν ωφελούν, αλλά βλάπτουν τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες. Να υπενθυμισθεί μόνο τούτο: Οι τελευταίοι πολιτικοί κρατούμενοι απελευθερώθηκαν τον Μάιο του 1991 και όχι τον Μάρτιο. Αυτό πολύ εύκολα μπορεί κανείς να το διαπιστώσει.*

Στη σελ. 214 γράφει:

«Το απόγευμα πήγαμε στους Αγίους Σαράντα μαζί με τους πέντε βουλευτές της "Ομόνοιας"… Εκεί διαπίστωσα το "μειονέκτημα" των νέων αυτών παιδιών που είχαν μόλις εκλεγεί. Χρόνια απομονωμένοι από τα τρέχοντα ελλαδικά πράγματα, δεν ήξεραν από πρώτο χέρι τον πόλεμο μεταξύ των κομμάτων στην Ελλάδα. Εκείνοι έβλεπαν μόνο Έλληνες που τους πλησίαζαν, και όχι πράσινους, μπλε και κόκκινους εκπροσώπους κομμάτων που περίμεναν το πρώτο στραβοπάτημα να τους κολλήσουν

κομματικές ταμπέλες. Και, δυστυχώς, στραβοπατήματα και ταμπελίτσες υπήρξαν αρκετά τα επόμενα χρόνια.»

Σε τούτο το σημείο, ο φίλος Συρίγος προβαίνει σε τραγική ομολογία. Μας αφηγείται (από πρώτο χέρι), τις μεγάλες εθνικές γκάφες των ελληνικών κομμάτων. Στην ουσία, ομολογεί το έγκλημα του ελληνικού κράτους, το οποίο μετά τις αλλαγές στην Αλβανία και στο πρώτο στάδιο αυτών, πιάστηκε απροετοίμαστο. Ας επαναληφθούν άλλη μια φορά τα λόγια του Α. Συρίγου: «Τότε ο κάθε πολιτικός φορέας, το κάθε Ελληνικό κόμμα διεξήγαγε την δική του κομματική πολιτική και όχι μια ενιαία, όπως το απαιτεί το εθνικό συμφέρον».

Το περίεργο, παράδοξο και ζημιογόνο για τον Ελληνισμό είναι ότι τέτοιες τακτικές εξυπηρετούσαν στρατηγική διάσπασης των Ελλήνων, που ζούσαν στην αλβανική επικράτεια και ακολουθούνταν μεν, όπως αναφέρει ο Α. Συρίγος, τότε το 1991, αλλά, δυστυχώς, το ίδιο συμβαίνει μέχρι και τις μέρες μας από όλες τις πολιτικές δυνάμεις της Χώρας. Αυτή η πολιτική δίχασε τους Βορειοηπειρώτες, τους κατέστρεψε, με το τραγικό αποτέλεσμα να μην μπορούν να εκλέξουν δικούς τους εκπροσώπους στην Αλβανική Βουλή!

Ο Άγγελος Συρίγος πράττει ορθά. Όχι μόνο τελεί σωστά την «αποστολή» του ιστορικού, αλλά δεν «αθωώνει» τους πολιτικούς της Ελλάδας, από όποιον πολιτικό χώρο κι αν προέρχονται. Διατυπώνει και εξηγεί, χωρίς καμιά δικαιολογία και κανένα ελαφρυντικό, τη διαχρονικά ζημιογόνο πολιτική των ελληνικών κομμάτων στο θέμα της Βορείου Ηπείρου.

Στη σελ. 220 γράφει:

«Θα πρέπει πάντως να επισημανθούν και δύο διαφορές μεταξύ του καθεστώτος Χότζα και της μετα-χοτζικής περιόδου. Το κομμουνιστικό κόμμα της Αλβανίας έδινε έμφαση πρωτίστως στην ιδεολογία. Σε αυτό το πλαίσιο υπήρξαν κομμουνιστές ελληνικής καταγωγής που κατέλαβαν ανώτατα αξιώματα. Αντιθέτως, μετά την καθεστωτική αλλαγή το 1991, δεν υπάρχουν άτομα ελληνικής καταγωγής που να έχουν καταλάβει ανώτατα αξιώματα στη χώρα, πλην της αναλήψεως υπουργικού αξιώματος σε ένα υπουργείο (συνήθως το υπουργείο Εργασίας)…»

Τα όσα διατυπώνονται στο απόσπασμα αυτό, λένε μόνο τη μισή αλήθεια. Κι αυτό διότι οι Αλβανοί, από την περίοδο της δημιουργίας του Κομμουνιστικού τους Κόμματος (1941) και μέχρι το 1991, είχαν

τοποθετήσει δεκάδες Έλληνες Βορειοηπειρώτες σε υψηλόβαθμες θέσεις. Παραδείγματος χάριν, από τα πρώτα χρόνια διακυβέρνησης των κομμουνιστών του Χότζια, είχαμε υπουργό ελληνικής καταγωγής στο υπουργείο Δικαιοσύνης, στο υπουργείο Εσωτερικών, ο γενικός εισαγγελέας ήταν επίσης Βορειοηπειρώτης κ.ά. Και όλοι αυτοί υπηρέτησαν πιστά το κόμμα και τις κυβερνήσεις του δικτάτορα Χότζια. Αυτό διαπιστώνεται πολύ εύκολα ανανατρέξουμε σε ιστορικά στοιχεία.

Όμως, όχι μόνο στα χρόνια των Χότζια - Αλία, αλλά και επί δημοκρατικής διακυβέρνησης της Αλβανίας, δηλαδή από το 1991 και μετά, είναι πολλά και σημαντικά τα υπουργεία που έχουν αναλάβει άτομα ελληνικής καταγωγής. Ας αναφερθούν μόνο δύο περιπτώσεις:
α) Η περίπτωση του ***Αναστασίου Αγγελή****, βουλευτή του Σοσιαλιστικού Αλβανικού Κόμματος, ο οποίος επί σοσιαλιστικών κυβερνήσεων είχε αναλάβει για πολλά χρόνια τη θέση του υπουργού Οικονομικών. β) Η περίπτωση του* ***Βαγγέλη Τάβου,*** *ο οποίος αρχικά είχε εκλεγεί βουλευτής με*
το Σοσιαλιστικό Αλβανικό Κόμμα και έπειτα υπήρξε στέλεχος και βουλευτής σε άλλα αλβανικά κόμματα. Τον ***Β. Τάβο*** *τον έχουν τιμήσει και τοποθετήσει σε πολλά υπουργεία, ακόμα και στη θέση του προέδρου της Αλβανικής Βουλής.*

Στις σελ. 224 και 225, ο ***Α. Συρίγος*** *αναλύει και συ- μπεραίνει ρεαλιστικά και σωστά για τις κινήσεις που στο μέλλον πρέπει να κάνει το επιτελείο της Χώρας μας που ασκεί εξωτερική πολιτική με την Αλβανία.*

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΘΕΟΦΑΝΟΥΣ
(σελίδες 227-248)

[Υπηρέτησε στο Νατοϊκό Στρατηγείο (NRDC-GR) στη Θεσσαλονίκη, διοικητής της Ελληνικής Δύναμης Κοσσόβου (2009-2011). Αποστρατεύτηκε το 2011 με τον βαθμό υποστρατήγου. Έχει διατελέσει καθηγητής Οικονομικών Μαθηματικών στη Σχολή Υπαξιωματικών Διοικητικών της Πολεμικής Αεροπορίας κ.α. Μετά την αποστρατεία του ασχολήθηκε με την πολιτική. Υπήρξε για δύο περίπου χρόνια (2014-2016) τομεάρχης άμυνας στο «Ποτάμι».]

Η ιστορία προσφέρει στον λαό, μόνον αφού διδαχτεί ως μάθημα ειρήνης. Εάν διδαχτεί ως μάθημα που φαίνεται να επιδιώκει το κλείσιμο ενός μικρού μετώπου και τη δημιουργία προϋποθέσεων για το άνοιγμα ενός μεγαλύτερου μετώπου, τότε εξυπηρετεί τη ρήξη μεταξύ των λαών. Μάθημα από τέτοια ιστορία, δεν είναι μάθημα ειρήνης. Οι αναλύσεις και οι τοποθετήσεις των πολιτικών, και προπαντός όταν αυτοί είναι στρατιωτικοί, πρέπει να εξυπηρετούν μόνον σχέδια που αποσκοπούν στην επίτευξη της ειρήνης.

*Το κείμενο του **Γιώργου Χατζηθεοφάνους** στερείται ιστορικής βάσης. Μετά από ανάγνωση των όσων γράφει, η πρώτη σκέψη που έρχεται στο μυαλό του αναγνώστη είναι να παρατήσει το βιβλίο σ' ένα συρτάρι και να ξεχάσει αυτά που διάβασε, διότι δεν αξίζει να ασχοληθεί κανείς με αυτά. Από την άλλη, ο συνετός άνθρωπος, αφού εμβαθύνει περισσότερο, θα συνειδητοποιήσει το σφάλμα που θα πράξει, διότι η στάση σιωπής δεν εξυπηρετεί την αλήθεια και μάλιστα την ιστορική αλήθεια. Το επιτάσσει το πατριωτικό καθήκον, και δεν πρέπει κανείς να σιωπά όταν του προσβάλλουν την εθνική υπερηφάνεια.*

«Στα θέματα της Πατρίδας και στα θέματα της πίστεως, είμαι αμετακίνητος και αυστηρός. Δεν χωράνε παζάρια».
Γέρων Παΐσιος

Κατά δικιά του ομολογία, ο κύριος Χατζηθεοφάνους μέχρι και τον Ιούλιο 2009 δεν γνώριζε πολλά για το Κόσοβο. Μολαταύτα, από την αρχή των γραφόμενών του, τοποθετείται άμεσα και σηματοδοτεί το περιεχόμενο του κειμένου.

Στη σελ. 228 γράφει:

«[…]Είναι σαφές πως οι σχέσεις με την Αλβανία περνούν και από τις σχέσεις μας με το αλβανικό στοιχείο του Κοσόβου, αλλά και της FYROM, μεταξύ των οποίων υπάρχουν ανοιχτοί δίαυλοι επικοινωνίας. Άλλωστε δεν γίνεται να απομονώσεις τις Ελληνοαλβανικές σχέσεις από τα υπόλοιπα Βαλκάνια ούτε από όλα όσα λαμβάνουν χώρα στο διεθνές περιβάλλον».

Αυτές οι τέσσερεις - πέντε σειρές είναι «πρόλογος» σε όσα ακολουθούν στο κείμενο του Γ. Χατζηθεοφάνους. Σχεδόν σε κάθε σελίδα αναφέρεται και κάνει έκκληση στην Ελλάδα, να προβεί στην αναγνώριση της Δημοκρατίας του Κοσόβου.

Στη σελ. 228 γράφει:

«Όταν, τον Ιούλιο του 2009, το Γενικό Επιτελείο Στρατού μού ανέθεσε τη διοίκηση της Ελληνικής Δύναμης Κοσόβου (ΕΛΔΥΚΟ), ελάχιστα πράγματα γνώριζα για τους εκεί κατοίκους και την ιστορία της περιοχής…» Εντούτοις, αυτός μετά από δεκαεννιά μήνες υπηρεσίας στο Κόσοβο, μετατρέπεται σε ειδικό και από ό,τι φαίνεται είναι σε θέση –με τις πρωτοβουλίες και προτάσεις που αποτυπώνει στο κείμενό του, καθώς και τις εκκλήσεις που απευθύνει προς το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας, για την πολιτική που πρέπει να ακολουθηθεί στα Βαλκάνια ως προς τις χώρες που κατοικού- νται και από Αλβανούς– να φέρει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα προς το συμφέρον της χώρας.

Στη σελ. 237 γράφει:

«*[…]Ήταν μοναδική ευκαιρία η Ελλάδα να δείξει ποια είναι τα εθνικά μας συμφέροντα, ώστε να μην τα προσδιορίζει ο καθένας μόνος του, όπως ο αεροπόρος που έριξε προκηρύξεις στην Αλβανία ή οι άνδρες των ειδικών δυνάμεων που φωνάζουν συνθήματα στις παρελάσεις εναντίον των Αλβανών[…]»*

Ο Χατζηθεοφάνους δεν έχει το θάρρος, δεν σέβεται και δεν αποκαλεί με το όνομά του τον Έλληνα που θυσίασε τη δικιά του καριέρα και έβαλε (όπως οφείλει ο καθένας και περισσότερο οι στρατιωτικοί) την πατρίδα του και την εθνική του συνείδηση πάνω από τα προσωπικά του συμφέροντα. Εκείνη την περίοδο (1994-1995), όπως οι απανταχού Έλληνες, έτσι κι ο «αεροπόρος», εμπνευσμένος από πατριωτική φλόγα, δεν υπολόγισε τίποτα, και στην ουσία κορόιδεψε τον Χάρο. Προέβη σε μια ηρωική πράξη. Πέταξε με το αεροσκάφος στις παραλίες των Αγίων Σαράντα και σκόρπισε

προκηρύξεις στη Βόρειο Ήπειρο, στις οποίες αποτυπωνόταν η αγωνία του Ελληνισμού για την τύχη των σκλαβωμένων αδερφών της Βορείου Ηπείρου. Αυτός ήταν ο σμήναρχος ***Θωμάς Βρακάς.*** *Στις 7 π.μ. της Κυριακής 21 Αυγού- στου 1994, ο θαρραλέος σμήναρχος απογειώθηκε από το λιμάνι της Κέρκυρας, με το ελικοφόρο – ψεκαστικό αεροσκάφος του και πέταξε πάνω από τη σκλαβωμένη Βόρειο Ήπειρο, και από εκεί σκόρπισε πέντε χιλιάδες (5.000) προκηρύξεις στους Αγίους Σαράντα και την Αυλώνα, που στη μια πλευρά υπήρχε η Ελληνική Σημαία, και στην άλλη ήταν τυπωμένη στα ελληνικά η φράση: «Μπερίσα και Μέξι, θα φύγετε μέχρι να φέξει!». …*

Οι δηλώσεις του ήρωα Θωμά Βρακά στους δημοσιογράφους: «Ένα χρόνο το σκεφτόμουνα. Η στημένη δίκη των 5 στελεχών της Ομόνοιας ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι[…] Απάντησα με πρόκληση στις προκλήσεις των γύφτων ***Μπερίσα και Μέξι****[…] Υπάρχει μόνον υπόδουλη Ήπειρος, σκλαβωμένες εδαφικές εκτάσεις. Οι συνεχιζόμενες προκλήσεις με ενίσχυσαν ως Έλληνα. Πιστεύω ότι έτσι πρέπει να σκέπτονται ο Πρόεδρος κι ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος. Να μην ενδίδουν στις προκλήσεις των Αλβανών, και κάθε γυφτοσκοπιανού και Τούρκου[…] Δεν με πειράζει ό,τι και να μου κάνουν. Την έννομη διαδικασία τη δέχομαι.» Και συνεχίζοντας δήλωσε: «Δεν μετανιώνω όμως. Θέλω να ελευθερώσω όλες τις αλύτρωτες πατρίδες[…] Υπάρχει μόνον Ελληνική χερσόνησος με την Ανατολική και Δυτική Θράκη, τη Βόρεια Ήπειρο, την Ανατολική και Δυτική Ρωμυλία…»*

Και έκλεισε με αυτή την ελληνικότατη τοποθέτηση: «Όταν ορκίζεται ο Έλληνας στρατιώτης, ορίζει ο ίδιος τα όρια τη πατρίδος του. Κι εγώ πιστεύω μόνο στον όρκο μου».

Αυτός είναι ο μαχητής ***Θωμάς Βρακάς****, αλλά για τον* ***Γιώργο Χατζηθεοφάνους*** *δεν έχει όνομα, είναι απλά ο αεροπόρος(!).*

*Ενδεικτικά αναφέρω το παρακάτω απόσπασμα από δηλώσεις του τότε προέδρου της Αμερικής****ΜπιλΚλίντον****:*

«Η συσπείρωση, ο ξεσηκωμός και η αντίδραση του απανταχού Ελληνισμού, έπεισε την Αλβανία του ***Σαλί Μπερίσια*** *να αφήσει ελεύθερους τους πέντε Έλληνες (η δίκη των "5" της ΟΜΟΝΟΙΑΣ 1994-1995), οι τέσσερις εκ των οποίων αναμένονταν να περάσουν πολλά χρόνια φυλακή και ο πέμπτος είχε καταδικαστεί σε θάνατο[42]».*

---

[42] *23. Σχετικά με τα γεγονότα εκείνης της περιόδου Βλ.: 1) Η Δίκη των Πέντε Βορειοηπειρωτών – Στελεχών της «Ομόνοιας», εκδ. Ι.Β.Ε., 2008, 2) Η Δίκη των «5» της Ομόνοιας, εκδ. Νέα Θέσις, 2006, 3) Η Διαχρονική Τραγωδία*

Στις σελ. 243 και 244, γράφει αντίστοιχα:

«…Παράλληλα, μέσα από κάποιους κύκλους, προ- βλήθηκε έντονα και με κάθε τρόπο μια ιδιότυπη συμμαχία της Χώρας μας με τη Σερβία, η οποία θεωρώ πως στην πραγματικότητα ποτέ δεν υπήρξε ούτε εξυπηρετούσε τα εθνικά μας συμφέροντα με τη μορφή που παρουσιάστηκε[…] Ένα άλλο παράδειγμα απουσίας εθνικής στρατηγικής αφορά στην αναγνώριση του Κοσόβου. Το 2010 είχαμε την γνωμοδότηση του διεθνούς δικαστηρίου της Χάγης, όπου προσέφυγε η Σερβία μέσω του ΟΗΕ, σύμφωνα με την οποία η μονομερής ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου δεν παραβίαζε το διεθνές δίκαιο. Η γνωμοδότηση αυτή ήταν μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για την Ελλάδα να προβεί στην αναγνώριση του Κοσόβου μέσα από μια διαπραγμάτευση που θα είχε προηγηθεί με την Αλβανία για το οριστικό κλείσιμο όλων των διμερών θεμάτων, όπως το ζήτημα ων θαλασσίων ζωνών. Σήμερα, τα πράγματα είναι εξαιρετικά δύσκολα. Χάθηκε μια μοναδική, κατά την άποψή μου, ευκαιρία, εξαιτίας εθνικής στρατηγικής».

Σε τούτο το σημείο, εκτός των άλλων, ασκεί κριτική στην παραδοσιακά και εθνικά συμφέρουσα πολιτική στάση της χώρας μας απέναντι στη Σερβία και «φωνάζει» στην Ελλάδα να αλλάξει την εξωτερική της πολιτική και να προβεί σε πράξεις υπέρ του Κοσόβου και γενικά των Αλβανών(!). Ενώ φυσικά, το ζήτημα της Βορείου Ηπείρου δεν υφίσταται για αυτόν(!).

Στη σελ. 248, γράφει:

«Η αξιοσημείωτη αλβανική μειονότητα που υπάρχει πλέον στην Ελλάδα μπορεί και πρέπει να έχει τη δική της σημαντική συμβολή μέσα από μια καλά οργανωμένη συντονισμένη προσπάθεια.»

Η δήλωση αυτή είναι ανήκουστη, παράλογη ακόμα και παράτυπη. Κατά τη δική μας άποψη, ο Γ. Χατζηθεοφάνους, ως «ειδικός» προωθεί επικίνδυνες ιδέες. Με ποιον νόμο άραγε και με ποιες νόμιμες διεργασίες, πότε ακριβώς αναγνωρίστηκε στην Ελλάδα αλβανική μειονότητα και

---

*της Βορείου Ηπείρου, εκδ. Πελασγός, 2020. Βλ. επίσης: 4**)** Την ομιλία του τέως πρόεδρου των Ηνωμένων Πολιτειών Μπιλ Κλίντον, σε ομάδα παλαιών Ελληνοαμερικανών φίλων του, στο ετήσιο φιλανθρωπικό δείπνο που οργανώνεται από την εταιρία δημοσίων σχέσεων των **Ανδρέα** και **Μάικ Μανάτος**.*

κανένας μας δεν το έμαθε(!); Είναι γεγονός, πως στην Ελλάδα εργάζονται και ζουν εκατοντάδες χιλιάδες Αλβανοί πολίτες. Όμως, ουδείς Έλληνας νομικός, πολιτικός, στρατιωτικός, εκτός από τον κύριο Γ. Χατζηθεοφάνους, δεν γνωρίζει την: «αξιοσημείωτη αλβανική μειονότητα που υπάρχει πλέον στην Ελλάδα».

Εδώ τα λόγια είναι περιττά. Μόνοι μας, και χωρίς κανέναν λόγο, παροτρύνουμε το άνοιγμα κι άλλων πληγών στην Πατρίδα μας. Τάχα ποιον εξυπηρετούν αυτές οι απόψεις, διατυπωμένες γραπτώς σε ένα τέτοιο έντυπο σαν κι αυτό που σχολιάζουμε και μάλιστα εκφραζόμενες από έναν απόστρατο στρατηγό; Το μόνο που μπορούμε να πούμε με σιγουριά είναι πως οι θέσεις αυτές είναι ιστορικά αβάσιμες· δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και στην ιστορική αλήθεια.

Σου προκαλεί εντύπωση, πως σ' όλη την τοποθέτηση του Γ. Χατζηθεοφάνους, «Εθνική Ελληνική μειονότητα» ή «Έλληνες της Αλβανίας» δεν υπάρχουν. Η άγνοιά του για το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα θα έπρεπε να τον προβληματίζει. Δεν έχει ακούσει τίποτα γι' αυτό το κομμάτι ελληνικής γης; Σε εκείνα τα βουνά έχουν χύσει το αίμα πολλοί συμπατριώτες του, ίσως ακόμα και κάποιος συγγενής του.

Όλο το κείμενό του, από τη μια πλευρά θυμίζει κατάθεση υπομνήματος για τη 19μηνη παραμονή του στο Κόσοβο, τις ενέργειές του και την επιμελή τέλεση των καθηκόντων που του είχαν ανατεθεί από τους ανώτερούς του, και από την άλλη πλευρά θυμίζει σαφή πολιτική τοποθέτηση, ανάληψη πρωτοβουλιών και κατάθεση προτάσεων με τις οποίες προτρέπει την Ελλάδα να προβεί στη χάραξη νέας εξωτερικής πολιτικής, μιας πολιτικής που σίγουρα δεν συμπεριλαμβάνει το Ελληνικό Εθνικό Ζήτημα της Βορείου Ηπείρου. Αυτό διαπιστώνεται διότι, όπως αναφέραμε, σε κανένα σημείο των δικών του τοποθετήσεων δεν λέγεται λέξη και δεν κατατίθεται καμιά άποψη για την καλυτέρευση των συνθηκών διαβίωσης της ζωής των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών στην Αλβανία.

Αυτούς τους Έλληνες, δυστυχώς, ο Γ. Χατζηθεοφάνους δεν τους ανακάλυψε ακόμα. Οι Βορειοηπειρώτες απευθύνουν θερμή έκκληση στον κύριο Γ. Χατζηθεοφάνους, τον παρακαλούνε να ασχοληθεί ολίγους μήνες ή έστω και ημέρες και με το Βορειοηπειρωτικό εθνικό θέμα, που έχει την αφετηρία του στους Βαλκανικούς πολέμους (1912-1914 και είναι το παλιότερο στα Βαλκάνια), τους οποίους άλλωστε ο ίδιος μελετά και πραγματεύεται.

Καλό θα ήταν να επισημάνουμε εδώ, ότι πρώτοι από όλους τους αδελφούς μας Έλληνες, και πιστεύουμε από κάθε άνθρωπο στην

υφήλιο, που επιθυμούνε καλές και αδελφικές σχέσεις με τον Αλβανικό λαό, για
πάμπολλους λόγους, είναι οι Βορειοηπειρώτες. Όμως, επιβάλλεται να τηρηθούν στο ακέραιο κάποιες προϋποθέσεις για να συγκλίνουν και οι ίδιοι, και να προχωρήσει η Μητέρα Πατρίδα σε τέτοιες Πράξεις. Επιθυμούνε καλές σχέσεις με τον Αλβανικό λαό, σχέσεις αγάπης, φιλίας και ειρήνης, αλλά πάντα οι σχέσεις αυτές να διέπονται και να συνάπτονται ***ΕΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΕΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ.***

ΔΗΚΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Δεν επιθυμώ να κάνω σε κανέναν μαθήματα πατριωτισμού. Επιλέγω μονάχα να μιλήσω, διότι αυτά που έχω να σας πω, οι αντιρρήσεις και οι ενστάσεις μου, δεν αρμόζει να μένουν στη σιωπή. Και τούτο, διότι αφορούν σε πραγματικά γεγονότα και ιστορικά δεδομένα, για τα οποία κάθε ανακρίβεια και αναλήθεια μπορεί να είναι κρίσιμη και να αποβεί μοιραία για το μέλλον του Βορειοηπειρωτικού Ζητήματος και συνολικότερα των Ελληνοαλβανικών σχέσεων.

Η ιστορική αλήθεια αναζητείται και ευρίσκεται με τη συγκριτική μελέτη σε πάμπολλα βιβλία και έντυπα που έχουν γραφτεί από μεγάλους Έλληνες και ξένους ιστορικούς, καθώς και από μαρτυρίες είτε ανθρώπων –εάν υπάρχουν– που έζησαν από κοντά το τάδε ή το δείνα ιστορικό γεγονός, είτε άλλων που έχουν διασώσει μαρτυρίες από πρώτο χέρι. Οι πολιτικοί, αλλά ακόμα και οι διπλωμάτες μιας χώρας, οφείλουν να είναι γνώστες της ιστορικής αλήθειας όσο το δυνατόν περισσότερο, και παίρνοντας τη σκυτάλη από την ιστορία αυτή και βάσει όσων έχουν συμφωνηθεί έως σήμερα, αλλά και με γνώμονα τα συμφέροντα της Πατρίδας, να πράττουν αναλόγως.

Επικαλούμαστε, λοιπόν, το χρέος μας απέναντι στην ιστορική αυτή αλήθεια και κραυγάζουμε στους πολιτικούς, στους διπλωμάτες και στους στρατιωτικούς της χώρας, το εξής: ***Η Βόρειος Ήπειρος σβήνει. Αλλάξτε τη συνταγή –το μίγμα της πολιτικής– που εφαρμόζετε σ' αυτό το Εθνικό Ζήτημα. Η προχειρότητα και υποχωρητικότητα που επιδεικνύει ο πολιτικός κόσμος της Ελλάδας, η υπακοή σε ευρωπαϊκές και νατοϊκές εντολές, είναι πρωτόγνωρα και καταστροφικά για τον τόπο μας.***

Στην Πολιτική Επιστήμη υπάρχει ο όρος «Αποδοχή Μηνύματος»· το πλέον διαδεδομένο και επικίνδυνο μήνυμα σήμερα, είναι η εκμάθηση και ο εθισμός των πολιτών στην υποχώρηση, στην υποτέλεια, στην εξάρτηση. Οι θέσεις που κατατίθενται στο βιβλίο που σχολιάσαμε, η τελική αίσθηση που αφήνει το σύγγραμμα αυτό είναι σαν να προετοιμάζει τον λαό μας, τους αναγνώστες, τα ίδια τα παιδιά μας, να εθισθούν στα παραπάνω και να πάψουν να ασχολούνται με τα δικαιώματά τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ν' αφήσουν την Ιστορική

Γη του ***Πύρρου*** *και του* ***Πατροκοσμά****… Όμως, αν επιθυμούμε να έχουμε συνέχεια ως* ***Έθνος****, επιβάλλεται να σεβόμαστε τους ήρωες που θυσιαστήκανε στους αγώνες της Πατρίδας. Εάν θέλουμε να έχουμε συνέχεια ιστορική στο μέλλον, θα πρέπει να γνωρίζουμε και να εκτιμάμε σωστά τόσο το παλαιότερο όσο και το πρόσφατο παρελθόν της ιστορίας μας.*

Αντιθέτως, για τους εξουσιαστές σήμερα, φαίνεται πως ούτε το παρελθόν μας πρέπει να θυμόμαστε ούτε να τιμάμε τους εθνικούς μας ήρωες· φαίνεται επίσης να επιδιώκουν το να μη λέγεται τίποτα, ούτε λέξη για τα θύματα της 45χρονης δικτατορίας των ***Χότζια - Αλία****, να μην ακούγεται τίποτα γι' αυτούς τους Έλληνες που δεν απώλεσαν την ελληνική τους ταυτότητα και με το κεφάλι ψηλά πήγαν στο εκτελεστικό απόσπασμα κραυγάζοντας «ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΔΑ». Κι αυτό, διότι παραδειγματίζεται η νεολαία, οξύνεται ο πατριωτισμός και προβάλλονται εθνικά ιδεώδη, πράγματα αντίθετα προς τις επιδιώξεις των εξουσιαστών, που μοιάζουν να θέλουν λαούς χωρίς διεκδικήσεις ή μόνο με διεκδικήσεις που αφορούν αποκλειστικά οικονομικά ζητήματα, κι όχι με κοινωνικά και εθνικά οράματα και αιτήματα.*

«Δεν είναι δυνατόν να νικήσετε τους εχθρούς που βρίσκονται έξω από την πόλη, αν δεν τιμωρήσετε πρώτα τους εχθρούς που βρίσκονται μέσα σ' αυτήν».
Δημοσθένης

Είναι εύκολο να εκφράζονται πατριωτικές θέσεις κριτικάροντας και καυτηριάζοντας το περιεχόμενο αν- θελληνικών εντύπων, τα οποία υπογράφονται από ξένους και εκδίδονται σε άλλες χώρες. Όμως πρωτίστως, χρειάζεται αγώνας με συντονισμένες προσπάθειες όλων, κατά των «δικών μας» ανθρώπων, οι οποίοι εξυπηρετούν καλύτερα από κάθε ξένο ανθελληνικά σχέδια. Αυτός ο αγώνας αποφεύγεται.

Αν αναρωτιέστε γιατί, η απάντηση είναι ηλίου φαεινότερη: Διότι τέτοιοι αγώνες έχουν κόστος προσωπικό, κοινωνικό, πολιτικό, και ενέχουν αντίστοιχους κινδύνους. Κι εμείς μάλλον φοβόμαστε και το κόστος και τους κινδύνους αυτούς. Αυτοί είμαστε, λοιπόν, μέρος της σύγχρονης καταναλωτικής κοινωνίας. Της κοινωνίας του ατομικισμού, του «παρτακισμού» και της καλοπέρασης! Είμαστε αυτοί που στη θέση της καρδιάς
έχουμε βάλει το πορτοφόλι! Είμαστε αυτοί που καλύψαμε τη συνείδησή μας με δυο παρωπίδες για να κοιμόμαστε τα βράδια χωρίς ενοχές και ερινύες…

Καμιά φορά θα σηκωθούν οι Ήρωες του '21, του '12 και του '14, οι Ήρωες του 1940 κι όλα τα θύματα της 45χρονης κομμουνιστικής λαίλαπας· θα μας πάρουν με τα λιθάρια. Κι αυτό αξίζουμε.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τα συγκεκριμένα αποσπάσματα που σχολιάσαμε στο βιβλίο των οκτώ προσωπικοτήτων (με εξαίρεση τριών εξ αυτών), εκφράζουν θέσεις, οι οποίες, δυστυχώς, στερούνται ιστορικής βάσης και επιστημονικής τεκμηρίωσης, με αποτέλεσμα να διατυπώνουν μια διαστρεβλωμένη «αλήθεια». Όλο αυτό εξυπηρετεί κακόβουλο σχέδιο, δεν εξυπηρετεί τα εθνικά συμφέροντα και πληγώνει πολλούς Έλληνες. Οι Βορειοηπειρώτες βιώνουν επί τόσες δεκαετίες στο πετσί τους, σαν σύγχρονοι σκλάβοι, την τυραννία ξένων εξουσιαστών. Όμως το πιο τραγικό, το πιο θλιβερό μέρος της ιστορίας αυτού του λαού –αλλά και κάθε λαού– είναι όχι τόσο η χρονική εκείνη

στιγμή που εγκαταλείπεται από τη Μητέρα Πατρίδα (1912-1914 στη συγκεκριμένη περίπτωση), αλλά ακόμη περισσότερο η στιγμή που αποκαλύπτεται το γεγονός πως εγχώριοι πολιτικοί παράγοντες συμμαχούν με τους διώκτες των ομοεθνών αδερφών τους.

Η διακηρυσσόμενη εκδήλωση πρωτοβουλιών για την καλυτέρευση της ζωής μας, μοιάζει με υποκρισία και αποβλέπει πιθανόν στο να αποχαυνώσει τα πλήθη και να αμβλύνει κάθε μορφή αντίδρασης και ενεργής ενασχόλησης με τα πολιτικά και εθνικά ζητήματα που εξετάσαμε παραπάνω. Ως επακόλουθο τέτοιων τακτικών, εγκαθίσταται υποχωρητικότητα και ανασφάλεια, τα οποία με τη σειρά τους αποτελούν την αρχή και τη βάση μιας συγκαλυμμένης ελληνοφοβίας, με ολέθρια αποτελέσματα. Ένα από αυτά είναι ο αφανισμός των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου. Ουδεμία ιστορική μελέτη δικαιολογεί μέρος αυτών που γράφονται στο εν λόγω σύγγραμμα. Είναι έγκλημα ν' αλλοιώνονται με τέτοιον τρόπο τα εθνικά δεδομένα, να παρουσιάζονται πλασματικά και παραπλανητικά στοιχεία, και να δια-πλάθεται μια νέα σαθρή πραγματικότητα. Ταυτόχρονα,

χρησιμοποιούνται ασαφείς δικαιολογίες και μια κεκαλυμμένη προτροπή, ώστε να παραιτηθούμε από τα κεκτημένα δικαιώματά μας. Γεγονός που μπορεί να προξενήσει μια σοβαρή κοινωνική αναστάτωση, ένα ιδεολογικό χάος και την κατάρρευση διαχρονικών αξιών, αφού ο καθένας μπορεί να επιβάλλει κατά το δοκούν τη δική του αλήθεια. Είναι έγκλημα να μην αναγνωρίζονται οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες και να καταργείται με συνοπτικές διαδικασίες η ιστορική αλήθεια, στην Ελληνική γη του ***Πατροκοσμά****. Με τα αντι-ιστορικά αυτά στοιχεία, της χαρακτηρισμένης Νοτίου Αλβανίας, τίθεται σε κίνδυνο και πιθανό αφανισμό ο Ελληνισμός που ζει σ' αυτά τα αγιασμένα χώματα.*

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η πατρίδα μας έχει ανάγκη από ανθρώπους που να διαπνέονται από το πνεύμα της αντίδρασης, της κριτικής σκέψης, της αποκατάστασης της ιστορικής αλήθειας.

Τέλος, το κόμμα των ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ είναι η ΠΑΤΡΙΔΑ. Σ' αυτήν ανήκουμε, είμαστε τα παιδιά της, που ζούσανε για χρόνια φιμωμένα. Γι' αυτήν αγωνιστήκαμε και αγωνιζόμαστε. Για τη Μάνα Ελλάδα, που θα υπάρχει και θα επιζεί μέσ' στους αιώνες, σ' αντίθεση με καθέναν από εμάς, που είμαστε περαστικοί.

«ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ»

Η ανέχεια, η πείνα, η απογοήτευση και η προδοσία είναι τα αίτια που γονατίζουν ανθρώπους, χρεωκοπούν καθεστώτα και σωριάζουν αυτοκρατορίες. Εξ αιτίας αυτών των δεινών έπεσε το ηρωικό Σούλι τον Δεκέμβριο του 1803. Η πείνα λύγισε τους «Ελεύθερους Πολιορκημένους» του Μεσολογγίου και τον Απρίλιο του 1826 έσβησαν…

Από αυτά τα δεινά σωριάστηκε το 1991 η σιδερένια αυτοκρατορία των Σοβιετικών.

Το ίδιο θα συμβεί, αν το επιτρέψει ο Θεός, και με την αιματοβαμμένη ***γη της Βορείου Ηπείρου,*** *η οποία, αμέσως μετά τον αγώνα και την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό, εδώ και εκατόν δέκα χρόνια, συνεχίζει να αγωνίζεται για την ίδια την ύπαρξή της και για τις αυτονόητες και πρωταρχικές ανθρώπινες αξίες: την ελευθερία και τη δικαιοσύνη για τον λαό της.*

Κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου: Αν δεν σταματήσει τώρα αυτή η πολιτική «γενοκτονίας» που ακολουθούν οι ηγεσίες Αλβανίας και Ελλάδας, θα σβήσει και θα εξαφανιστεί η μικρή αυτή κοιτίδα ενός ελληνισμού ατόφιου και γνήσιου ως το κόκαλο, η μεγάλη αυτή γενέτειρα χιλιάδων ηρώων και αγωνιστών κι ακόμα μεγάλων ευεργετών του Έθνους, όπως των ***Ευάγγελου*** *και* ***Κωνσταντίνου Ζάππα****,* ***Απόστολου Αρσάκη, Σίμωνα, Γεώργιου*** *και* ***Σίμωνα Σίνα*** *(τρεις γενιές),* ***Ιωάννη Μπάγκα, Χρήστου*** *και* ***Γεώργιου Ζωγράφου*** *και τόσων άλλων.*

ΑΛΗΘΙΝΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ
Γιατί σήμερα είμαστε
«ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ».

*Με αφορμή την πανδημία (covid 19), τον Αύγουστο του 2020 η Ελληνική Κυβέρνηση προέβη σε λήψη αποφάσεων, εκτός των άλλων, σχετικά και με την ελεύθερη μετακίνηση των Βορειοηπειρωτών, όχι τόσο κατά την είσοδό τους στην Αλβανία όσο το αντίθετο. Οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες, οι οποίοι το καλοκαίρι (2020) επισκέφτηκαν τα πατρικά τους σπίτια, ταλαιπωρήθηκαν ιδιαίτερα κατά την επιστροφή στα καθήκοντά τους στην Ελλάδα. Γέροντες, μικρά παιδιά, ακόμα και έγκυες (όπως λέγεται, μία έγκυος γυναίκα απέβαλε κατά την παραμονή της στο τελωνείο της Κακαβιάς), περίμεναν έξω από τις κλειδωμένες πύλες του τελωνείου για να μπουν στη Μάνα Ελλάδα μέχρι και 4 ή 5 εικοσιτετράωρα. Η σειρά των αυτοκινήτων (σχεδόν δώδεκα χιλιόμετρα**)** είχε φτάσει στη διακλάδωση του δρόμου που οδηγεί στους Αγίους Σαράντα. Ως συνέπεια του αυγουστιάτικου καύσωνα, της μεγάλης συμφόρησης και ταλαιπωρίας, εκεί στη μέση του πουθενά, είχαμε δραματικά συμβάντα, όπως έναν θάνατο δεκάχρονου αγοριού (γεννημένου στην Ελλάδα) και εκατοντάδες λιποθυμίες*[43].

Αυτή η τραγική κατάσταση επικρατεί ακόμα! Σήμερα (Ιούνιος 2021), για να έρθει κάποιος Έλληνας Βορειοηπειρώτης στην Ελλάδα, ακόμα κι αν έχει την ελληνική υπηκοότητα, θα πρέπει, οκτώ ή δέκα μέρες πριν, να μπει στην ιστοσελίδα της ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (gov.gr Passenger Locator Form) να ενημερώσει για τη μέρα εισόδου στην Ελλάδα και αν δεν έχει συμπληρωθεί ο αριθμός των τετρακοσίων (400) ατόμων (τόσοι επιτρέπεται ημερησίως να περνούν την πύλη της Κακαβιάς, ελπίζουμε πως σύντομα θα αλλάξει ο αριθμός αυτός), τότε θα του έρθει θετική απάντηση.

Διαφορετικά πρέπει πάλι αύριο ακριβώς 12 τα μεσάνυχτα να προσπαθήσει για άλλη μέρα. Αφού πάρει με μήνυμα στο κινητό ή στο email του τη θετική απάντηση, τότε εβδομήντα δύο ώρες (72) πριν φτάσει στην Κακαβιά, να κάνει τεστ στην Αλβανία, να ξοδέψει σχεδόν όλη τη σύνταξη που λαμβάνει εκεί, και στην περίπτωση που βγει αρνητικός τότε μπορεί να

---

[43] *Χάριν της αλήθειας, να τονισθεί ότι δίπλα σ' αυτόν τον κόσμο βρέθηκαν διάφορες εταιρείες και οχήματα του αλβανικού στρατού και πρόσφεραν στους ταλαίπωρους τα αναγκαία και τα απαραίτητα (τρόφιμα και νερό) για να μπορέσουν να αντέξουν.*

έρθει στο τελωνείο της Κακαβιάς για να περάσει στην Ελλάδα. Όμως, στην Κακαβιά θα πραγματοποιήσουν οι Ελληνικές Αρχές το γνωστό σε όλους μας rapid test, και αν τυχόν βγει θετικός σε αυτό, δεν θα του επιτρέψουν να μπει στη Μητέρα Ελλάδα, ενώ ήδη έχει υποβληθεί στη διαδικασία που μόλις αναφέραμε.

Ως συνέπεια αυτού του Γολγοθά, ο αριθμός των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών που διαμένουν στα πατρώα τους εδάφη λιγόστεψε κατά πολλές εκατοντάδες. Πολλοί πέθαναν και άλλοι πολλοί, πανικόβλητοι, παράτησαν τα πατρικά τους σπίτια και ήρθαν κοντά στα παιδιά τους, στην Ελλάδα.

Αυτό είναι ένα μικρό δείγμα της συνεχιζόμενης τραγωδίας μας…

Τέτοιες ή παρόμοιες πρακτικές δεν δικαιολογούνται, ακόμα κι αν εφαρμόζονται σε άγνωστους πολίτες τρίτων χωρών. Όμως η ΜΑΝΑ ΕΛΛΑΔΑ τις εφαρμόζει ΚΑΙ σε εμάς, στα παιδιά της, σε Έλληνες Πολίτες! Οι πρακτικές που ακολουθούνται από τις ελληνικές κρατικές υπηρεσίες δεν εξυπηρετούν τα εθνικά μας συμφέροντα.

Αν μη τι άλλο, αυτή η πραγματικότητα προκαλεί πανικό, αβεβαιότητα και ανασφάλεια στον κάθε Έλληνα Βορειοηπειρώτη. Στον τόπο μας από άκρη σ' άκρη αντικρίζεις ανθρώπους με πεσμένο ηθικό, πικραμένους, προβληματισμένους και σκυθρωπούς.

Οι Βορειοηπειρώτες που κατοικούν στα πατρογονικά εδάφη και οι άλλοι που ζουν και εργάζονται στην Ελληνική Επικράτεια, δεν θεωρούνε άλλους υπαίτιους για τη θλιβερή αυτή κατάσταση, γι' αυτό το χάος που επικρατεί σ' όλη τη Χώρα, παρά τους κυβερνώντες και ιδιαίτερα στη Βόρειο Ήπειρο. Το Ζήτημα της Βορείου Ηπείρου δεν είναι θέμα των σκλαβωμένων Ελλήνων, είναι εθνικό ζήτημα και οφείλει να το χειριστεί και να το λύσει η Μάνα Ελλάδα. Η Ελλάδα, η πολιτειακή, πολιτική, στρατιωτική και θρησκευτική ηγεσία, πρέπει να αναλάβει μία δυναμική κοινωνική, οικονομική και πολιτική πρωτοβουλία, προκειμένου να σταματήσει η δυσμενής αυτή και καταστροφική πορεία των πραγμάτων.
Τα οικονομικά ζητήματα της χώρας μας είναι ασφαλώς σημαντικά, αλλά δεν πρέπει και δεν μπορούν να υπερισχύουν των εθνικών θεμάτων. Διαφορετικά, στο κοντινό μέλλον θα έχουμε Βόρειο Ήπειρο χωρίς Έλληνες.

ΣΧΕΔΙΟ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Καταλήγουμε στους παρακάτω πιθανούς δύο τρόπους αντιμετώπισης και επίλυσης του Βορειοηπειρωτικού Ζητήματος:

*Ο **πρώτος** προβλέπει την οριστική επίλυση του Ζητήματος διά της εκτέλεσης και του τελευταίου Έλληνα Βορειοηπειρώτη και της σύνταξης του Επιτάφιου Λόγου για το Εθνικό αυτό Ζήτημα. Και δεν είναι άλλος από τις πολιτικές και τις τακτικές που ακολουθούνται και εφαρμόζονται μέχρι και σήμερα.*

Η «επίλυση» αυτή είναι ζημιογόνος για τα Ελληνικά Εθνικά συμφέροντα και απορρίπτεται ρητά και κατηγορηματικά, από κάθε ευσυνείδητο Έλληνα πολίτη.

*Ο **δεύτερος** τρόπος επίλυσης έχει ως κεντρικό άξοντο εθνικό συμφέρον της Πατρίδας μας. Με αίσθημα ευθύνης, θα πρέπει να απευθυνθούμε σε κάθε ορθώς σκεπτόμενο Έλληνα, να επισημάνουμε και να δεσμευτούμε για το πώς θα αντιμετωπιστούνε οι δυσκολίες και θα έχουμε εθνικά δίκαιες και συμφέρουσες λύσεις στα ακανθώδη προβλήματα των Ελλήνων που ζουν πέραν των συνόρων του Ελληνικού Κράτους.*

Επιπλέον, ν' αναληφθεί αμέσως τώρα πρωτοβουλία και να βρεθούν όχι μόνο οκτώ αλλά πολύ περισσότεροι άξιοι Έλληνες ιστορικοί, πολιτικοί, δημοσιογράφοι κ.λπ. και να συγγράψουν έναν τόμο, ο οποίος θα είναι, και θα παραμένει, «σημείο αναφοράς», μια «σταθερά» με βάση την οποία θα πορεύεται η Ελληνική Εξωτερική πολιτική επί του θέματος· κι' αυτό βέβαια αν ο γραπτός τους λόγος αφ' ενός θα καταγγέλλει ανάξιες πράξεις και παραλείψεις της Ελληνικής Πολιτείας και αφ' ετέρου θα βάλει φρένο στις διαχρονικές πράξεις εξόντωσης από το αλβανικό πολιτικό κατεστημένο, κατά των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου.

Στη συνέχεια, και προς υλοποίηση των παραπάνω, πρέπει επειγόντως να βρεθούν ιστορικοί, βουλευτές και αξιωματούχοι και αμέσως να συντάξουν εκθέσεις και υπομνήματα με τα οποία θα αποκρούονται κυβερνητικές πράξεις, αντεθνικοί νόμοι, ντιρεκτίβες, οδηγίες και διατάξεις, που συντελούν στη διάπραξη εθνικού εγκλήματος.

Για να γίνουμε πιο σαφείς, είναι απαραίτητο εδώ να αναφερθούν περιληπτικά κάποιες από τις συνέπειες των καταστροφικών νόμων και κυβερνητικών αποφάσεων της τελευταίας δεκαετίας. Βάσει αυτών των ολίγων που περιληπτικά θα αναφερθούν, ο καθένας θα διαπιστώσει πως μετά την εφαρμογή αυτής της πρακτικής θα ακολουθήσει η «επίλυση» του Βορειοηπειρωτικού Ζητήματος, δηλαδή η εκτέλεση και του τελευταίου

Έλληνα Βορειοηπειρώτη και η σύνταξη του Επιτάφιου Λόγου για το Εθνικό αυτό Ζήτημα:

1. *Βάσει Διατάξεων:* ***α)*** *Ν. 4093/2012,* ***β)*** *Ν. 4046/2012,* ***γ)*** *Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013/2016,* ***δ)*** *Απόφασης του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας αριθ. Φ. 10034/6263/186/2013 (ΦΕΚ 794/Β/2013).*

Αυτή η αισχρότατη και αντεθνική απόφαση, ήταν μαχαιριά στην καρδιά και την αξιοπρέπεια ολονών μας κι ακόμα περισσότερο κάθε χαροκαμένου εναπομείναντα στα πατρώα εδάφη Βορειοηπειρώτη. Επηρέασε αρνητικότατα το ηθικό όλων των Βορειοηπειρωτών. Μ' αυτούς τους Νόμους και τις Διατάξεις, αποφασίστηκε η διακοπή της σύνταξης που λάμβαναν όλοι οι υπερήλικοι Ομογενείς(!)[44].

2. ***α)*** *(ΦΕΚ) Αριθ. Φύλλου 85. 12 Μαΐου 2016, Νόμος υπ' αριθμ. 4387/6263/186/2913 (ΦΕΚ 794/Β/2013),*

β) *ΑΔΑ: ΨΞΩ5465Θ1Ω - ΘΧΟ/Αθήνα, 19/09/2017, Αριθ. Πρωτ.: Φ. 60000/18191/976,*

δ) *ΑΔΑ: 6ΥΓΙ465ΧΠΙ - Υ54/ Αθήνα, 7/3/2018, Αριθ.Πρωτ. Σ61/1/333443.*

Ποιος δαιμονικός νους επινόησε αυτόν τον νόμο -τερατούργημα; Είναι ένας από τους πιο απάνθρωπους, αντικοινωνικούς, ρατσιστικούς, αντεθνικούς και εγκληματικούς νόμους που πέρασε ποτέ από το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Παρόμοιός του δεν εφαρμόζεται σε καμμιά άλλη χώρα της υφηλίου.

Ο λόγος, γι' αυτόν τον «μίζερο» ***Νόμο Κατρούγκαλου****. Για να γίνει αντιληπτό σε όλους, παραθέτω ένα απλό παράδειγμα: Βάσει αυτού του Νόμου, λοιπόν, και των ΑΔΑ που ακολούθησαν, οι Βορειοηπειρώτες, για όσα χρόνια εργαστούνε στην Ελλάδα και ανταποκριθούνε σ' όλες τις υποχρεώσεις, όταν έρθει η χρονική περίοδος για να συνταξιοδοτηθούνε, θα τους χορηγηθεί πολύ μικρότερη σύνταξη από αυτήν που θα λάβει ο κάθε*

---

[44] *Αυτή η Απόφαση, που λήφθηκε επί διακυβέρνησης της Χώρας με πρωθυπουργό τον Αντώνη Σαμαρά, θα εξυπηρετούσε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα της Πατρίδας, μόνον εάν εφαρμοζότανε στις περιπτώσεις: 1) Παράνομης χορήγησης σε υπερήλικες που δεν πληρούν τα κριτήρια και 2) Σε άτομα που βλάπτουν τα ελληνικά συμφέροντα και συμμαχούν με τους εχθρούς της Πατρίδας, και σε πολλές περιπτώσεις οι ίδιοι το παραδέχονται με δικές τους δηλώσεις. Μόνο έτσι θα έβρισκε σύμφωνους τους Βορειοηπειρώτες.*

ελεύθερος Έλληνας. Παραδείγματος χάριν, εάν ο ομογενής Βορειοηπειρώτης συνταξιοδοτηθεί με 20 χρόνια νόμιμης εργασίας, η Εθνική σύνταξή του θα διαιρεθεί σε 40 κομμάτια και τελικά από το ποσό που του αναλογεί θα αφαιρεθούνε 20 τεσσαρακοστά, ή αν ήταν νόμιμα ασφαλισμένος 15 έτη, θα αφαιρεθούνε 25 τεσσα-
ρακοστά, και το ίδιο για 25 ή 30 ή κ.λπ.… χρόνια ασφάλισης[45].

Είμαστε σε απόγνωση και παρατηρούμε μουδιασμένοι τους υπουργούς των Ελληνικών Κυβερνήσεων και όλο το πολιτικό σύστημα, από τη μια να συρρικνώνει συνεχώς με αισχρούς νόμους τα δικαιώματα των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών, ακόμα και να ληστεύει τους κόπους τους[46] *και από την άλλη, να κλείνει τα σύνορα και να εγκαταλείπει τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες στην Αλβανία με την Απόφαση του Αυγούστου του 2020 και με άλλες που ακολούθησαν.*

Είναι φαίνεται φυσικό, τον πόνο των μικρών και λίγων, να μην τον νοιώθουν οι μεγάλοι και οι πολλοί, να μην τον νοιώθουν ακόμα και τα ίδια τους τα αδέρφια.
Όμως και οι λίγοι και μικροί έχουν το δικαίωμα να πούνε την αλήθεια, έστω και μόνο για να μάθει ο κόσμος, ότι οι Βορειοηπειρώτες αδικούνται διαχρονικά από παντού, από το εξωτερικό και το εσωτερικό.

---

[45] *Αμέσως μετά από αυτήν την άδικη απόφαση και τις τραγικές εξελίξεις που ακολούθησαν κατά την εφαρμογή αυτών των νόμων, οι Βορειοηπειρώτες ιδρύσανε την «Επιτροπή Ασφαλισμένων Συνταξιούχων Βορειοηπειρωτών». Αγωνίζονται καθημερινώς, έχουν επαφές με όλο το πολιτικό φάσμα της χώρας και θα κάνουν τα πάντα μέχρι οι κυβερνώντες τη χώρα να εξαφανίσουν αυτόν τον άδικο και αντεθνικό Νόμο Κατρούγκαλου.*

[46] *Στην πράξη, σήμερα οι κυβερνώντες την Ελλάδα σκαρφίστηκαν ακόμα ένα κόλπο για τη «σωτηρία» της Ελλάδας. Εάν π.χ., κάποιος Έλληνας Βορειοηπειρώτης είναι ασφαλισμένος 25 χρόνια στην* ***Ελλάδα*** *και συγχρόνως πλήρωνε 10 ή 15 χρόνια ασφάλεια και και στο ΙΚΑ της Αλβανίας (για να μπορεί να πάρει κι από εκεί κάποια μικρή σύνταξη), η* ***Μητέρα Ελλάδα*** *του αφαιρεί από τα χρόνια ασφάλισης στην Ελλάδα όλα τα χρόνια που ασφαλίζονταν και στο ΙΚΑ της γειτονικής χώρας. Με αποτέλεσμα να μη λαμβάνει ούτε ευρώ για τα 20 ή 25 χρόνια που νόμιμα εργάστηκε στην* ***Ελλάδα****. Η* ***Ελληνική Πολιτεία - η Μάνα Πατρίδα,*** *δεν του δίνει ούτε το δικαίωμα επιλογής. Η πρακτική όλων αυτών εφαρμόζεται από τους υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών, βέβαια βάσει οδηγιών και ντιρεκτίβων που λαμβάνουν από τους σοφούς ανωτέρους τους!*

Η στάση απέναντι στους Βορειοηπειρώτες αποδεικνύει, αν μη τι άλλο, πως το κράτος δικαίου έχει καταρρεύσει εδώ και καιρό στην Ελλάδα. Οι απανταχού Έλληνες στον κόσμο έχουν φιλότιμο, όμως οι άνθρωποι που απαρτίζουν το πολιτικό κατεστημένο της Χώρας φανερώνουν πως δεν έχουν ίχνος φιλότιμου και ανθρωπιάς!

Η Ελλάδα κλέβει τους κόπους των παιδιών της. Όλοι οι Έλληνες, πολιτικοί και μη, ας λογικευτούν και ας σκεφτούν τουλάχιστον ως άνθρωποι χριστιανοί. Είναι αδικία και αμαρτία αυτό που διακηρύσσεται υλοποιείται από τις σύγχρονες πολιτικές, εις βάρος των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου. [47]

Αν δεν καταργηθούν με επείγουσες διαδικασίες οι απαίσιοι νόμοι των κυβερνήσεων ***Αντώνη Σαμαρά*** *και* ***Αλέξη Τσίπρα,*** *στο μέλλον και για πάντα θα ακολουθεί το Έθνος, και τους απογόνους ακόμα, ένα ειδεχθές σφάλμα, πολιτικής, κοινωνικής και εθνικής βαρύτητας και σημασίας, μια κατάρα.*

[47] *Να επισημανθεί και με έμφαση να τονισθεί, ότι τα τελευταία τριάντα χρόνια ζούνε και εργάζονται στην Ελλάδα εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες Βορειοηπειρώτες. Οι περισσότεροι δουλεύουν σε οικοδομές και σε άλλες χαμαλοδουλειές. Οι Έλληνες αυτοί, όπωσαι χιλιάδες άλλοι μεροκαματιάρηδες και απλοί Έλληνες πολίτες, δεν εργάστηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο και ούτε σπατάλησαν χρη- ματικά ποσά από δάνεια και από διάφορες κρατικές επιχορηγήσεις. Δεν συνέβαλαν ούτε στο ελάχιστο στην οικονομική κατάρρευση της Χώρας μας. Κι όμως, αυτοί σήμερα, βάσει των πολιτικών που ακολουθούνται και αδίκως εφαρμόζονται από όλο το πολιτικό φάσμα της Χώρας, καλούνται να κρατήσουν στους ώμους τους το μεγαλύτερο βάρος και επιβαρύνονται αφάνταστα. Πληρώνουν τα σπασμέ- να των άλλων.*

ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ(;!)

Ω τηλεοπτικοί δημοσιογράφοι, ω δεύτερη εξουσία πλέον του κάθε Έθνους, κι ακόμα περισσότερο αυτοί του οικονομικού ρεπορτάζ (μεγάλων και μικρών καναλιών, ακόμα και ανεξάρτητοι δημοσιογράφοι), αυτοί που, χωρίς προσωπεία πια, διαμορφώνουν την κοινή γνώμη, γιατί τώρα σωπαίνουν; Για λόγους έστω ανθρωπιστικούς και κοινωνικούς –για ***εθνικούς*** *ούτε λόγος– θα έπρεπε αυτό το έγκλημα των κυβερνώντων τη χώρα, αυτήν την αδικία με τη δύναμη του λόγου τους να την κατακεραυνώνανε, να τη στηλιτεύανε. Αυτό το τερατούργημα των νομικών και κυβερνητικών αποφάσεων, θα έπρεπε να το κρατούσανε στο προσκήνιο μέχρι την κατάργηση/εξαφάνισή του. Είμαστε πεπεισμένοι, από την πλευρά μας, ότι αν ο απλός Έλληνας πολίτης ενημερωθεί για αυτήν την απανθρωπιά, τη ληστεία, το έγκλημα των κυβερνώντων, θα υπάρξει και η ανάλογη αντίδραση και η εναντίωση περισσοτέρων σ' αυτά τα*
αίσχη. Διότι, όσο αδιάφορος είναι ο σημερινός ***Έλληνας,*** *άλλο τόσο είναι θεοφοβούμενος και ανθρωπιστής.*

Ω τηλεοπτικοί θεοί, δημοσιογράφοι, όποια ιδεολογία και αν υπηρετείτε, πρέπει να γνωρίζετε πως είστε συνεργοί σε ληστρικές και εγκληματικές πράξεις, εναντίον ολόκληρου του ελληνικού λαού, του ελεύθερου και του σκλαβωμένου.

Διότι, είναι έγκλημα η παρούσα σύμπραξη του πολιτικού, δημοσιογραφικού, και στρατιωτικού κατεστημένου. Είναι έγκλημα η επιβολή επικίνδυνων αποφάσεων με άγνωστες και ενδεχομένως επικίνδυνες μεσοπρόθεσμες και μακροχρόνιες συνέπειες. Είναι έγκλημα η απάνθρωπη αυτή υποβάθμιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του ηθικού αυτών των βασανισμένων ανθρώπων.

Ένας αιώνας και δέκα χρόνια, κι ακόμα δεν ήταν αρκετά, για να πάψουν τόσες και τόσες αδικίες, τόσος πόνος μαζωμένος στις ψυχές των πολύπαθων Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου. Είναι θαύμα Θεού που αυτοί οι Έλληνες υπάρχουν ακόμα, αντέχουν και αντιστέκονται. Κάνουμε έκκληση σ' όλους τους Έλληνες πολίτες να ευαισθητοποιηθούν και να δράσουν από κοινού, ώστε το έγκλημα που συντελείται, στο όνομα της παγκοσμιοποίησης και της νέας ψευδεπίγραφης πραγματικότητας, να σταματήσει.

Στη συνέχεια του σχεδίου για την επίλυση, ως έναν βαθμό τουλάχιστον, του Βορειοηπειρωτικού Ζητήματος, θα πρέπει να αποφασιστούν και να υλοποιηθούν τα εξής:

1. Η Ελλάδα να προβεί σε διαβήματα διαμαρτυρίας στην αλβανική πλευρά. Ρητά και κατηγορηματικά να τους γνωστοποιήσει, από τη μια, την καλή της πρόθεση για την ανάπτυξη σχέσεων καλής γειτνίασης μεταξύ των δύο χωρών κι από την άλλη την απόφαση ότι: Δεν θα μένει ατιμώρητη καμιά εγκληματική ενέργεια. Για κάθε αυθαίρετη πράξη που στρέφεται κατά της ζωής Αλβανού πολίτη Ελληνικής καταγωγής, οι υπαίτιοι θα υποστούν τις συνέπειες που αναλογούν και αρμόζουν για κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Σε ακραίες περιπτώσεις, και αφού (αποδεδειγμένα) οι εγκληματικές πράξεις αυτών αποσκοπούν στον εκφοβισμό, την κατατρομοκράτηση και τον ξεριζωμό των Ελλήνων από τον τόπο τους, τότε η Ελλάδα θα αναλάβει πρωτοβουλίες για την αποστολή στρατιωτικών αποσπασμάτων με σκοπό την προστασία των Ελλήνων που ζουν στην Αλβανική επικράτεια[48].

2. Για κάθε πράξη αυθαιρεσίας της Αλβανικής Πολιτείας κατά της τιμής, της αξιοπρέπειας, των χρηστών ηθών και της περιουσίας Αλβανού πολίτη Ελληνικής καταγωγής, οι υπαίτιοι θα πρέπει να τιμωρηθούν και να υποστούν τις συνέπειες που αναλογούν και αρμόζουν για κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Σε διαφορετική περίπτωση, η Ελλάδα θα πράξει δεόντως.

Τα παραπάνω βέβαια, θα έχουν θετικά αποτελέσματα μόνον αν η Ελλάδα, αφού τα δηλώσει, τα εφαρμόσει και στην πράξη, διότι εάν τα λέμε και δεν τα κάνουμε, τότε το πιθανότερο, θα προκαλέσουμε μεγαλύτερη ζημιά.

Επιπλέον, στην κυβερνητική ατζέντα θα πρέπει να περιέχονται και τα εξής:

1. Οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες που ζούνε και εργάζονται στην Ελλάδα, να πράξουν το καθήκον στην Πατρίδα, και όσοι δεν θα πειθαρχήσουν και πράξουν το αντίθετο, η Ελλάδα (όπως πράττει κάθε πολιτισμένη χώρα σε παρόμοιες περιπτώσεις) με διάφορους τρόπους να τους υπενθυμίσει τις υποχρεώσεις που έχουνε.

2. Οι καταγόμενοι από τη Βόρειο Ήπειρο να μην κόψουν τους δεσμούς με τα πατρώα τους εδάφη. Και να συντηρούνε τα πατρικά τους νοικοκυριά και τα περιουσιακά τους στοιχεία στη Βόρειο Ήπειρο.

3. Οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες που ζούνε και εργάζονται στην Ελλάδα, έχουν καθήκον και υποχρέωση, να δίνουν το παρόν στον τόπο καταγωγής τους και πάντα να πράττουν με γνώμονα το συμφέρον του Ελληνισμού.

---

[48] . Βλ.: σελ. 43 τις δηλώσεις του τέως προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Κάρολου Παπούλια.

4. Η Ελλάδα να βρει τον τρόπο και τον χρόνο και να μεριμνήσει ώστε οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες (και όχι μόνο) που συνηγορούν με όσους βλάπτουν τα εθνικά συμφέροντα της Χώρας μας, να «γευτούν» τις συνέπειες των επιζήμιων πράξεων και παραλείψεών τους, όπως πράττει κάθε Κράτος Δικαίου σ'αντίστοιχες περιπτώσεις.

Αυτά που παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν εδώ, είναι μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίλυση και τη σωτηρία του Βορειοηπειρωτικού Εθνικού Ζητήματος. Απαραίτητη προϋπόθεση όμως για την υλοποίησή τους, απαιτείται μια και μόνο ακόμα κίνηση, ένα βήμα:

Δηλαδή για τον καλύτερο συντονισμό όλων των ενεργειών (του πρώτου βήματος) επιβάλλεται επειγόντως να ορισθεί ένα ΟΡΓΑΝΟ (Συντονιστική Επιτροπή) το οποίο πρέπει να διαθέτει τα απαραίτητα μέσα. Μέλη της (ισόβια) θα είναι κρατικοί λειτουργοί, οι οποίοι θα έχουν καλή γνώση του Εθνικού Ζητήματος, θα αγαπούν αυτούς τους πολύπαθους Έλληνες και θα λατρεύουν την Πατρίδα. Η Επιτροπή θα μελετά και εξετάζει κάθε περιστατικό και βήμα - βήμα θα σχεδιάζει και προγραμματίζει τις τακτικές που θα ακολουθού- νται στο μέλλον. Και τέλος, βάσει όλων των πιο πάνωσυμπερασμάτων, οι ειδικοί που χειρίζονται την εξωτερική πολιτική της χώρας μας με την Αλβανία, θα λαμβάνουν την καλή και εθνικά συμφέρουσα απόφαση και θα εφαρμόζουν στην πράξη την εθνική στρατηγική, η οποία θα αποσκοπεί στη λύτρωση της Ελληνικής Γης της Ηπείρου. Με κανέναν άλλο τρόπο και ποτέ δεν θα σβήσουν οι αντιθέσεις μεταξύ Ελλήνων και Αλβανών».

Όλα αυτά που διαβάζετε, δεν είναι η δικιά μου αλήθεια ούτε κάποιου άλλου προσώπου. Είναι η αντικειμενική περιγραφή και καταγραφή της πραγματικότητας και η καθολική αλήθεια για την αντιμετώπιση και επίλυση αυτού του Ελληνικού Ζητήματος.

Επιπλέον, θεωρούμε ότι όλα τα παραπάνω τα γνωρίζουν οι αρμόδιοι της Ελληνικής Πολιτείας. Αυτό που δεν κατανοούμε είναι γιατί δεν προβαίνουν σε πράξεις επίλυσης του Βορειοηπειρωτικού, αλλά αντιθέτως κάνουν βήματα προς τα πίσω και εξαθλιώνουν ακόμη περισσότερο τα βασανισμένα τους αδέρφια! Διότι το Ελληνικό Κράτος κωφεύει, δεν επιθυμεί να έχει σωστή άποψη για το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα, πειθαρχεί σε έξωθεν εντολές και ως εκ τούτου δεν γίνεται σοβαρή δουλειά, με στόχο και επιδίωξη την επιτυχία. Αυτό είναι ένα από τα Ελληνικά Εθνικά Ζητήματα, μαζί με πολλά άλλα, που αν ακολουθηθεί Ενιαία Εθνική Πολιτική, θα επιλυθεί άμεσα.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ

Ιωάννης Καποδίστριας

(Πρώτος Κυβερνήτης του νεοελληνικού κράτους) Η μητέρα του ***Διαμαντίνα****, το γένος* ***Γονέμη****, καταγόταν από το Αργυρόκαστρο, όπου μέχρι τα τελευταία χρόνια διετηρείτο, και ίσως διατηρείται, το πατρικό της σπίτι.*

> *«Αν αποβλέψωμε εις την ιστορίαν και εις τα έτι σωζόμενα μνημεία και εις τας γνώμας των περιηγητών και γεωγράφων, η έκτασις της γης ταύτης (της επικρατείας της Ελλάδος) ορίζεται της βορράν από των εκβολών της Βοϊούσης (του Αώου) κατά την Αδριατικήν θάλασσαν[49]».*
>
> *(18-30 Οκτωβρίου 1828)*

[49] *Βλ. Correspondance de Capodistria… μετάφραση από τον Μιχαήλ Γ. Σχινά, τόμ. Δ/ σ. 344. Αθήνα 1843.*

Βασιλεύς Κωνσταντίνος Α΄

Χαρακτηριστική είναι η δήλωση του ***Βασιλέως Κων- σταντίνου*** *προς τον πρεσβευτή της Αυστροουγγαρίας, προς τον οποίον τόνισε: «Οι Ηπειρώται θα αγωνισθούν μέχρις εσχάτων διά την ματαίωσιν της αδίκου αποφάσεώς του (του Πρωτοκόλλου της Φλωρεντίας)», προσθέσας μάλιστα, ότι, εάν τα πράγματα εξετραχύνοντο, θα παρητείτο του θρόνου και θα ετίθετο επικεφαλής του Βορειοηπειρωτικού Αγώνος.*

(19 Νοεμβρίου 1913)

Γεώργιος Στρέιτ
(Υπουργός των Εξωτερικών επί κυβερνήσεως Ελ. Βενιζέλου)

Από την απάντηση της Ελληνικής Κυβερνήσεως προς τη Διακοίνωση των Μεγάλων Δυνάμεων, να εγκαταλείψει η Ελλάδα ή την Βόρειον Ήπειρον ή τα Νησιά Χίο, Μυτιλήνη, Σάμο μέχρι 31 Μαρτίου 1914.

«Παρ' όλην την οδύνην, την οποίαν δοκιμάζει η βασιλική κυβέρνησις, εκ της υποχρεώσεως να αποχωρισθή χωρών κατά συνείδησιν και κατά πολιτισμόν από χιλιετηρίδων Ελληνικών, αι οποίαι μετά τόσους αιώνας εχαιρέτησαν με αισθήματα ασυγκρατήτου πατριωτισμού την εθνικήν των αποκατάστασιν, η Ελλάς συμμορφουμένη προς τας αποφάσεις των Δυνάμεων, θα δώση διαταγάς εις τα στρατεύματά της να εκκενώσουν εντός της ταχθείσης προθεσμίας τα επιδικασθέντα εις την Αλβανίαν εδάφη».

(8 Φεβρουαρίου 1914)

Δημήτριος Ράλλης
(1844-1921. Εξελέγη για πρώτη φορά βουλευτής το 1872. Διετέλεσε πέντε φορές πρωθυπουργός)

«…Φρονώ, ότι [η επερώτησίς μου] αυτή ανταποκρίνεται εις πόθον ολοκλήρου του Ελληνισμού, διότι δεν είναι δυνατόν την στιγμήν κατά την οποίαν ο Ελληνικός Στρατός αποχωρεί εκ των αιματοβρέκτων εκείνων χωμάτων, τα οποία διά πάσης θυσίας ανεκτήσαμε, δεν είναι δυνατόν, λέγω, παρά να συγκινείται διά το πάθημα, το οποίον υφίσταται το Ελληνικόν Έθνος, εκ της τοιαύτης αποχωρήσεως, του στρατού εγκαταλείποντος όπισθεν αυτού εις την τύχην τους, πληθυσμούς ακραιφνείς Ελληνικούς υπέρ τας 200.000. (…) Η επερώτησις μου[…] εις εν και μόνον αποβλέπει: εις το να αποστείλω τον αδελφικόν ασπασμόν εις τους αγωνιζομένους αδελφούς υπέρ της ιδίας αυτών ελευθερίας, υπέρ της ιδίας των υπάρξεως, και να βεβαιώσω αυτούς, ότι μετά παλμών καρδίας αποβλέπομεν εις την εξέγερσιν αυτών κατά μίας αδίκου, αλλά και αγρίας καταδίκης, την οποίαν αι πολιτισμένα Μεγάλαι Δυνάμεις εξήνεγκον κατ' αυτών».

Γεώργιος Θεοτόκης
(Τέσσερις φορές πρωθυπουργός)

«… ο αγών των αγωνιζομένων σήμερον, είναι αγών όχι μόνον ελευθερίας, αλλά αγών υπάρξεως Κύριε Πρωθυπουργέ (…), Νομίζω, ότι μετά συμπαθείας πρέπει να προσβλέψετε προς τον Ηπειρωτικόν αγώνα, διότι εκ τούτου δύναται ίσως να προέλθει βελτίωσις της τύχης των υπό της Ευρώπης καταδικασθέντων Ελληνικών πληθυσμών».

(20 Μαρτίου 1914)

(Τα παραπάνω δύο αποσπάσματα προέρχονται από τις αγορεύσεις που έγιναν για τον Βορειοηπειρωτικό Αγώνα στη Βουλή).

Στυλιανός Γονατάς

Υπουργός Στρατιωτικών προς Ε/ Σώμα Στρατού Α.Υ.Ε., 1923, Α/5 (7), αρ. 6504 Αθήνα, 15 Ιουλίου 1923

Επί 3514 αναφοράς σας. Εγένετο ενέργεια εις Διάσκεψιν Πρεσβευτών Παρισίων διά μετάθεσιν μεθορίου επί Μοράβας. Ζήτημα Πλατοβούνι και άνω κοιλάδα Δρίνου συνδέεται με ζήτημα παραλίας από ακρωτηρίου Στύλος μέχρις ακρωτηρίου Παναγιάς. Επ' ουδενί λόγω είναι διατεθειμένη Κυβέρνησις παραχωρήση εις Αλβανίαν λιμένας Παναγιάς και Φτελιάς έναντι Κερκύρας. Μπότσαρης διετάχθη ανάκτησιν Πλατοβούνι και άνω Δρίνου, εφ' όσον δυνατόν. Αποκρούομεν
ολοσχερώς ιδέας Μπότσαρη περί επαναστάσεως Βορείου Ηπείρου. Ελλάς επιδιώκει στενάς φιλικάς σχέσεις με Αλβανίαν και άρσιν πάσης αφορμής προστριβής. Εις Βορειοηπειρώτας να συνιστώμεν εγκαρτέρησιν και υπομονήν διότι επίσημος Ελλάς ουδέποτε έπαυσε ενδιαφερομένη υπέρ αυτών. Ελλάς εδέχθη απόφασιν περί σημερινής οροθε- τήσεως με επιφύλαξιν πλήρη και ακεραίαν δικαιωμά- των της επί Βορείου Ηπείρου.

Ο
Υπουργός
ΣΤ.
ΓΟΝΑΤΑΣ

Ελευθέριος Βενιζέλος
(Πρωθυπουργός)

«Η τύχη των Ελληνικών κοινοτήτων της Αλβανίας θίγει τόσον βαθέως την ελληνικήν ψυχήν, ώστε εάν προς στιγμήν εγίνετο δεκτή, υπόθεσις απολύτως αδύνατος, κατά την οποίαν ο Διεθνής Οργανισμός της Γενεύης δεν θα κατώρθωνε να ασφαλίσει τα μειονοτικά των δικαιώματα, η Ελλάς δεν θα εδίσταζε να φθάσει μέχρις αποχωρήσεως από την Κοινωνίαν των Εθνών και καταγγελίας κάθε υποθήκης, η οποία θα ήτο πρόσκομμα προς τούτο, διά να καταφύγει εν ανάγκη εις την χρήσιν της δυνάμεώς της προς ανόρθωσιν του παραβιαζομένου δικαίου των εν Ηπείρω ομοεθνών της».

(2 Δεκεμβρίου 1934)

(Η δήλωση έγινε τον Δεκέμβριο του 1934, διότι η Αλβανία είχε αντικαταστήσει τα ελληνικά σχολεία των Βορειοηπειρωτών με αλβανικά και οι Βορειοηπειρώτες είχαν καταγγείλει την Αλβανία στην Κοινωνία των Εθνών. Δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα των Αθηνών Πατρίς στις 2.12.1934).

Αλέξανδρος Παπάγος
(Αρχιστράτηγος των Ελληνικών Δυνάμεων, στρατάρχης, πρωθυπουργός, 1940-1941)

«Η Βόρειος Ήπειρος είναι Ελληνική.

Ιστορικώς, διότι από 5.000 περίπου ετών υπήρξεν αναπόσπαστον τμήμα του Ελληνικού σώματος. Διότι από της προϊστορικής εποχής των Σελλών ή Ελλών η Ελλήνων, μέχρι του μεσαιωνικού, περί το Αργυρόκαστρον, Δεσποτάτου, ποτέ δεν ηθέλησε να χωρίση την τύχην της από την τύχην των Πανελλήνων.

Γεωγραφικώς, διότι τα Ακροκεραύνια είναι το δυτικότατον φυσικόν σύνορον του Ελληνικού κορμού, διότι ήδη ο Στράβων ετοποθέτει τα βορειοδυτικά όρια τη Ελλάδος εις το Ωρικόν, την σημερινήν Χειμάρραν και ο Πτολεμαίος την απεκάλει "αρχέγονον Ελλάδα".

Διανοητικώς, διότι η πρώτη πόλις που εφώτισε τους μεταμεσαιωνικούς χρόνους με το τυπογραφείον και εν γένει με την διανόησιν της, από τας αρχάς ήδη του 16ου αιώνος, είναι η Μοσχόπολις.

Ψυχικώς, διότι τα τέκνα της εστράφησαν αείποτε προς την μητέρα Ελλάδα, διότι ο Σίνας από την Μοσχόπολιν, ο Αρσάκης από την Πρεμετήν, οι αδελφοί Ζάππα από το Λάμποβον, ο Μπάγκας από την Κορυτσάν και άλλοι έδωκαν τον τίμιον καρπόν της εργασίας των διά να εξωραϊσθή η πρωτεύουσα του Γένους, η Αθήνα,

Οικονομικώς, διότι ολόκληρος η Ήπειρος, βόρεια και νότια, με κέντρον τα Ιωάννινα, αποτελεί εν ενιαίον γεωοικονομικόν συγκρότημα και δεν ημπορεί να ζήσει το ένα τμήμα χωρίς το άλλο, ουδέ η Ηπειρωτική πρωτεύουσα χωρίς την φυσικήν της ενδοχώραν.

Στρατιωτικώς, διότι άμυνα ασφαλής της Βορειοη-
πειρωτικής Ελλάδος, χωρίς κατοχήν των στενών Τεπελενίου - Κλεισούρας και του περί την Κορυτσάν ορει- νού
συγκροτήματος, δεν δύναται να νοηθή.

Νομικώς, ανεγνωρίσθη η Ελληνικότης της με σειράν διεθνών πράξεων, με το πρωτόκολλον της Κερκύρας της 17ης Μαΐου 1914, με την πρόσκλησιν των Μεγάλων Δυνάμεων προς την Ελλάδα, όπως την καταλάβη τον Οκτώβριο του 1914, με την συμφωνίαν Τιτόνι - Βενιζέλου της 19ης Ιουλίου 1919, με την απόφασιν της συνδιασκέψεως των Παρισίων της 13ης Ιανουαρίου 1920.

Είναι, τέλος, και προπάντων Ελληνική αισθηματικώς η Βόρειος Ήπειρος, διότι τρις, κατά την διάρκειαν μιας τριακονταετίας, το 1912, το 1914 και το 1940, εποτίσθη το χώμα της από άρθονον και πολύτιμον Ελληνικόν αίμα, και εσπάρησαν και αι κορυφογραμμαί της από τα κόκκαλα των Ελλήνων τα ιερά. Η Βόρειος Ήπειρος ήτο, είναι και θα μείνη εις τους αιώνας Ελληνική».

Εμμανουήλ Τσουδερός
(Πρωθυπουργός της εξόριστης, κατά την Ιταλογερμανική κατοχή, κυβερνήσεως)

«Οραματίζομαι την Ελλάδα, μετά τον πόλεμο, μεγαλυτέραν και υπερήφανον, περιλαμβάνουσα και την Βόρειον Ήπειρον, την Μακεδονίαν και την Κύπρον».

15 Νοεμβρίου 1941

(Από ομιλία του που έγινε στο Λονδίνο στις 15.11.1941).

Γεώργιος Παπανδρέου
(Πρωθυπουργός)

« […] Σκοπός μας δεν είναι μόνον η Εθνική Απελευθέρωσις. Είναι επίσης και η Εθνική μας Ολοκλήρωσις. Το Συμβόλαιον του Λιβάνου, το οποίον έχουν συνυπογράψει όλα τα κόμματα, όσα μετέχουν εις την Κυβέρνησιν, ορίζει ως περιεχόμενον του εθνικού μας προγράμματος "την πλήρη εθνικήν μας αποκατάστασιν και την πλήρη ασφάλειαν των νέων συνόρων μας". Η Βόρειος Ήπειρος αποτελεί αναπόσπαστον τμήμα της Ελλάδος. Και έχει προσφάτως καθαγιασθεί και από τους τάφους των ηρώων μας. Τα Δωδεκάνησα θα επανέλθουν εις την Ελλάδα».

(18 Οκτωβρίου 1944)

Απόσπασμα από τον «Λόγο της Απελευθερώσεως», που εκφώνησε ο Πρωθυπουργός ***Γεώργιος Παπανδρέου*** *στις 18.10.1944 μετά τη Δοξολογία στη Μητρόπολη Αθηνών.*

Η επί των Εξωτερικών Υποθέσεων Επιτροπή της Ελλάδος

«Η Τραγική τροπή την οποίαν από τινος χρόνου προσέλαβον τα γεγονότα εν Βορείω Ηπείρω και η θλιβερά τύχη του Ελληνικού πληθυσμού της περιοχής αυτής […] μας εξαναγκάζει να απευθύνωμε την κατωτέρω ανακοίνωσιν προς την Ελληνικήν κυβέρνησιν, ίνα επισύρομε αμέριστον την προσοχήν αυτής επί του ζητήματος τούτου. […] Λαμβανομένων υπ' όψιν των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η μόνη επιβαλλομένη λύσις, όπως τεθή τέρμα εις την αφόρητον αυτήν κατάστασιν, θα ήτο, όπως αι Σύμμαχοι Δυνάμεις, προβώσιν εις την κατάληψιν της Βορείου Ηπείρου χρησιμοποιούσαι προς τούτο και Ελληνικάς Δυνάμεις, αποτελούσας τμήμα και τελούσας υπό τας διαταγάς του Συμμαχικού στρατού(…) Μόνον διά τοιάυτης προσωρινής κατοχής, μέχρι του οριστικού καθορισμού των νοτίων συνόρων της Αλβανίας υπό της επικειμένης Συνδιασκέψεως της Ειρήνης, θα ηδύνατο να τεθή τέρμα εις την προεκταθείσαν τραγικήν κατάστασιν εν Βορείω Ηπείρω (…).

(20 Ιουνίου 1945)

(Η Επιτροπή αυτή είχε συγκροτηθεί από έξι πρώην πρωθυπουργούς και έξι πρώην υπουργούς Εξωτερικών.

Οι πρώην πρωθυπουργοί: ***Γονατάς Σ., Καφαντάρης Γ., Πλαστήρας Ν., Σοφούλης Θ., Τσουδερός Εμμ., Παπανδρέου Γ.***

Οι πρώην υπουργοί Εξωτερικών: ***Αλεξανδρής Α., Θεοτόκης Ι., Μάξιμος Δ., Ρέντης Κ.*** *και οι πρώην υφυπουργοί των Εξωτερικών:* ***Δραγούμης Φ., Μελάς Γ.)***

Νίκος Ζαχαριάδης
(Γενικός Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας)

«Είμαστε ενάντια σε οποιαδήποτε βίαιη αλλαγή των συνόρων του 1939 από οποιαδήποτε μεριά και αν έρχεται. Τη μόνη δημοκρατική αρχή, που αναγνωρίζομε είναι η αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών. Η αρχή αυτή ισχύει και για τα Δωδεκάνησα και για την Κύπρο και για την Βόρειο Ήπειρο. Παράλληλα επιμένουμε να εφαρμοστεί και μια άλλη δημοκρατική αρχή για τις εθνικές μειονότητες, η αρχή της ισοτιμίας, του σεβασμού γι' αυτές».

(1945)

(Βλ.: Αποφάσεις της 12ης Ολομέλειας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. Εισήγηση και ο τελικός λόγος του ***Νίκου Ζαχαριάδη.*** *Αθήνα 1945, σ. 62.)*

Κωνσταντίνος Καραμανλής
(Πρωθυπουργός)

«Παρακολουθών πάντοτε με συγκίνησιν τους αγώνας
σας διά την ικανοποίησιν των απαραγράπτων δικαίων
του Ελληνισμού επί της μαρτυρικής Βορείου Ηπείρου
και το ενεργόν ενδιαφέρον σας διά την πρόοδον του ελευθέρου τμήματος της ενδόξου γενέτειράς σας, εύχομαι ολοψύχως διά την ευόδωσιν των εργασιών του Συνεδρίου σας και την πραγματοποίησιν των σκοπών της Ομοσπονδίας σας».

(
19
62
)

(Μήνυμα προς την Πανηπειρωτική Ομοσπονδία Αμερικής και Καναδά στο 12ο Συνέδριο.)

Βασιλεύς Κωνσταντίνος Β/

Επισκέφτηκε, με την έγκριση της κυβερνήσεως του Γεωργίου Παπανδρέου, το φυλάκιο της Κακαβιάς και επάνω στην εκεί πυραμίδα έγραψε με μπογιά:

«ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΕΝ ΣΤΑΜΑΤΟΥΝ ΕΔΩ».

(21 Φεβρουαρίου 1965)

Δημήτριος Πατίλης
(Β΄ αντιπρόεδρος της Κυβερνήσεως)

Σε ομιλία στα Ιωάννινα, έλεγε χαρακτηριστικά: «Το Ελληνικό Έθνος, δεν θα εγκαταλείψη την δι' ειρηνικών μέσων προσπάθειάν του, όπως η Βόρειος Ήπειρος επανέλθει εις τους κόλπους της Μητρός Ελλάδος. Είναι αδιανόητον, τώρα που και οι τελευταίοι μαύροι ηλευθερώθησαν, οι αδελφοί μας Βορειοηπειρώται να παραμέ- νουν υπό τον αλβανικόν ζυγόν.»

(26 Ιουλίου 1969)

Γεώργιος Παπαδόπουλος
(Πρωθυπουργός)

Στον Απολογισμό του για το έτος 1970, ο πρωθυπουργός ***Γεώργιος Παπαδόπουλος*** *θα διεκήρυττε: «Εις ό,τι αφορά την γείτονα Αλβανίαν, […] Η Βόρειος Ήπειρος είναι Ελληνική και ότι τα δικαιώματα της Ελλάδος επί αυτής είναι απαράγραπτα! Σκοπός η διατήρησις της Ελληνικότητος, στόχος η χορήγησις αυτονομίας εις την Βόρειον Ήπειρον».*

(19 70)

Ανδρέας Παπανδρέου
(Πρωθυπουργός)

«(…) Ταυτόχρονα θα πρέπει να στείλομε ένα μήνυμα προς την κυβέρνηση της Αλβανίας: Υπάρχει ο ομφάλιος λώρος που στηρίζεται στο Έθνος μεταξύ των Ελλήνων στον Ελλαδικό χώρο και των Ελλήνων όπου γης. Δεν πρόκειται να ανεχθούμε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ελλήνων στην Αλβανία (…). Αλλά θα πρέπει να είναι σαφές, προς όλες τις κατευθύνσεις, ότι η Κυβέρνηση της Ελλάδος έχει μία ιδιαίτερη δέσμευση και υποχρέωση απέναντι στον Ελληνισμό, είτε βρίσκεται στην Τουρκία, είτε στην Αλβανία, είτε βρίσκεται οπουδήποτε πάνω στη γη. (…) Δεν μπορούμε να μην συμπαρασταθούμε σ' αυτόν τον Ελληνισμό, ο οποίος χειμάζεται, και θα κρίνουμε ποία είναι τα πιο πρόσφορα μέσα στην κατεύθυνση αυτή, και στο διμερές επίπεδο, αλλά και σε διεθνή βήματα, όπως παραδείγματος χάριν στα Ηνωμένα Έθνη».

(21 Φεβρουαρίου 1984)

(Δηλώσεις στα Ιωάννινα του πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου, όπου μετέβη για τον εορτασμό της απελευθέρωσής των.)

Χρήστος Σαρτζετάκης
(Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας)

«Εδώ στην Ήπειρο περισσεύει ο πόνος, αφού η εθνική αποκατάσταση ήλθε πολύ αργότερα, μόλις στις μέρες των πατέρων σας, κολοβωμένη όμως κι αυτή. Γι' αυτό και στους πικραμένους αδελφούς σας, τους αδελφούς μας που πέρα από τα σύνορα ζουν στην περιοχή που γεωγραφικά λέγεται Βόρειος Ήπειρος, αυτήν την περιοχή, ολόκληρος ο ελληνισμός δεν τους ξεχνάει».

(9 Ιουνίου 1985)

(Η έκφραση συμπάθειας και αγάπης του προέδρου της Δημοκρατίας Χρήστου Σαρτζετάκη προς τους Βορειοηπειρώτες έγινε με αφορμή τους εορτασμούς για το ένδοξο Σούλι.)

Κωστής Στεφανόπουλος
(Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας)

Ένα μικρό απόσπασμα από την ομιλία του στην Κοινότητα Δερβιτσιάνης, της Βορείου Ηπείρου.

«Ο μόνος τρόπος που μπορώ να σας απευθυνθώ, είναι να σας πω: Αδέρφια μας αγαπημένα. Και είμαι περήφανος γι' αυτό, γι' αυτή την καταγωγή μου από πού;

Από τα σκλαβωμένα αλλά ελεύθερα πάντοτε χώματα της Βορείου Ηπείρου. Ελεύθερα στην καρδιά, Ελεύθερα στο φρόνημα, Ελεύθερα στη γλώσσα… Είστε περισσότερο Έλληνες από εμάς. Εμείς στην Πελοπόννησο και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας, είμαστε Χριστιανοί εν μέσω Χριστιανών, εσείς είστε Χριστιανοί εν μέσω αλλοθρήσκων. Αυτό σας κάνει δύο φορές Χριστιανούς και δύο φορές Έλληνες».

(2004 στη Βόρειο Ήπειρο)

Συμπεριλαμβάνεται ένας αρνητής της αποδεδειγμένης και κατοχυρωμένης αλήθειας(!)

Έκθεση του Ευάγγελου Αβέρωφ,
Πα/225/3.2.1945.

Τον Φεβρουάριο του 1945 ο νεαρός τότε υποπλοίαρχος ***Ευάγγελος Αβέρωφ Τοσίτσας,*** *τοποθετημένος στη Διασυμμαχική Επιτροπή στη Ρώμη, είχε υποβάλει μια απόρρητη έκθεση στον τότε προϊστάμενό του* ***Δημήτρη Νικολαρεΐζη,*** *όπου, εκτός των άλλων, ανέφερε:*

«Μερικοί Έλληνες πολιτικοί έρχονται σε αντίθεση με την κοινή γνώμη, παρασυρόμενοι από φλογερό αλλά τυφλό αίσθημα για το Βορειοηπειρωτικό. Οι ελληνόφωνοι της Αλβανίας αποτελούν μια διεσπαρμένη μειοψηφία, μια μικρή αναλογία, αποκλείνουσα την εθνολογική βάση των διεκδικήσεών μας. Πάρα πολλοί Έλληνες της Βορείου Ηπείρου υποστηρίζουν με φανατισμό ότι μόνον η γλώσσα τους είναι ελληνική, ενώ οι ίδιοι αισθάνονται ως γνήσιοι Αλβανοί. Το ελληνόφωνο στοιχείο της Βορείου Ηπείρου όχι απλώς δεν καταπιέζεται, αλλά ουδόλως επιθυμεί την ένωση με την Ελλάδα. Μάλιστα, αξιόλογο μέρος της ελληνικής μειονότητας εχθρεύονται την ένωση με την Ελλάδα.[…] η εξωτερική μας πολιτική παρεσύρθη από τις φωνές του πεζοδρομίου[…] Παραιτούμενοι της διεκδικήσεως ταύτης, θα πρέπει να είμεθα απολύτως αποφασισμένοι επ' αυτής και να μην δεχθούμε την Βόρειο Ήπειρο έστω και αν αυτή μας παραχωρείτο υπό των μεγάλων Συμμάχων μας.»

Η έκθεση αυτή δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Αντί, 105/12.8.1978 και 107/9.9.1978. Ο ίδιος ο ***Ευάγγελος Αβέρωφ*** *αρχικώς αρνήθηκε το γεγονός, αλλά μη μπορώντας να κρύψει την ύπαρξη του έγγραφου αυτού δήλωσε ότι, οπροϊστάμενός του Δημήτρης Νικολαρεΐζης τον επιβράβευσε για την αποκάλυψη. Ακόμα, δικαιολογήθηκε για τις καταγεγραμμένες θέσεις του, και βάσει διαφόρων πηγών, είπε: «Στην Ιταλία γνώρισα κάποιους Αλβανούς, οι οποίοι με ενημέρωσαν και με πληροφόρησαν για πράγματα σε σχέση με τη Βόρειο Ήπειρο και τους Βορειοηπειρώτες. Γι' αυτό και υπέβαλα την απόρρητη έκθεση στον τότε προϊστάμενό μου* ***Δημήτρη Νικολαρεΐζη.»*** *(!)*

Βάσει δημοσιευμάτων εκείνης της περιόδου αλλά και μετέπειτα χρονικών περιόδων, την ίδια επιστολή είχε υποβάλει στο Επιτελείο Στρατού, αλλά και σε άλλες υπηρεσίες. Αυτά σε ξαφνιάζουν και σου προκαλούν δέος. Ποια συμφέροντα εξυπηρετούν αυτές οι θέσεις; Πώς είναι δυνατόν; Τι ήταν

*τότε (1945) ο νεαρός **Ευάγγελος Αβέρωφ;** Ένας υποπλοίαρχος, που μετά από έγκυρες και αξιόπιστες πληροφορίες από Αλβανούς στην Ιταλία, προέβη στην απόρρητη αυτή έκθεση καταγράφοντας ατοπήματα και βαρυσήμαντα ψεύδη.*

*Και έπειτα, μετά την τέλεση αυτού του «πατριωτικού» καθήκοντος, ο Ηπειρώτης **Ευάγγελος Αβέρωφ**, το 1946 εκλέχτηκε για πρώτη φορά βουλευτής Ιωαννίνων και στη συνέχεια εξελίχθηκε σε επιφανή πολιτικό (υπουργός Εξωτερικών, υπουργός Αμύνης και το 1981-1984 πρόεδρος της Ν.Δ.**).** Χειρίστηκε εν λευκώ τις ελληνοαλβανικές σχέσεις για δεκαετίες με την ευλογία του **Κωνσταντίνου Καραμανλή!***

ΠΩΣ ΕΙΔΑΝ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΕΖΗΣΑΝ ΑΠΟ ΚΟΝΤΑ[50]

Απόσπασμα από το βιβλίο του Κώστα Βαλκάνου (Ανθυπολοχαγός Πυροβολικού, Θεσσαλονίκη) Από τα χέρια των "Ελευθερωτών" στα νύχια της Αλβανικής αστυνομίας[51]

(σελ. 9-11)

Βόρειος Ήπειρος και Βορειοηπειρώτες

Μαρτυρία από πρώτο χέρι. Πριν μπούμε στην αφήγηση της ζωής μας, θεωρούμε αναγκαίο να γράψουμε λίγες λέξεις, για ν' αποτίσουμε φόρο τιμής στη μαρτυρική περιοχή της Βορείου Ηπείρου, σαν άνθρωποι που ίσως νοιώθουμε περισσότερο από κάθε άλλον Έλληνα τον πόνο των αδελφών μας Βορειοηπειρωτών, αφού επί τόσα χρόνια μοιραζόμασταν το δράμα τους.

Η τραγική μοίρα του Βορειοηπειρωτικού λαού, είναι καθώς όλοι γνωρίζουμε, αποτέλεσμα της τυφλής σύγκρουσης των ξένων συμφερόντων, των Μεγάλων Δυνάμεων, οι οποίες με τη διπλωματία τους που στηρίζεται σε ευτελείς υπολογισμούς και δολιότητες, οδήγησαν την Ελληνικότατη αυτή περιοχή με τον ηρωικότατο Ελληνικό πληθυσμό της, στην άβυσσο της πιο μαύρης σκλαβιάς.

Πόσες φορές ο πολυπαθής Βορειοηπειρωτικός λαός δε σκίρτησε με το χαρμόσυνο μήνυμα της λευτεριάς, πόσες φορές δε δοκίμασε την πρόσκαιρη ικανοποίηση της εκπλήρωσης του Εθνικού πόθου, και πόσες φορές δε

---

[50] *Είναι μαρτυρίες που ομολογήθηκαν γραπτώς, για ολίγα από τα πολλά που υπέφεραν Έλληνες στρατιωτικοί αιχμάλωτοι, όμηροι και απαχθέντες από τους συμμορίτες, που βρέθηκαν στα στρατόπεδα εξοντώσεως της Αλβανίας από την εποχή του Συμμοριτοπόλεμου μέχρι το 1956-1957. Για καλύτερη και πιο ολοκληρωμένη εικόνα ενός δράματος που το έζησαν πάνω από πεντακόσιοι Έλληνες, θύματα του συμμοριτισμού, και να κατανοήσει καλύτερα ο καθένας τον πόνο και το δράμα των Ελλήνων Βορειοηπειρωτών, βλέπε ακόμα τα βιβλία: 1) Το Χρονικό μιας Αιχμαλωσίας (1949-1956), Αθήνα 1996, του Νικήτα Ι. Αγαπητίδη (αξιωματικός, ανθ/τρος), Αθήνα, 2) Η αιχμαλωσία μου στην Αλβανία του Χότζα (1947-1956), Αθήνα 2003, του Αθανασίου Β. Καλουδιώτη (στρατιώτης από το Αγρίνιο).*

[51] *). Α/ έκδοση, Θεσσαλονίκη 1961. Β/ έκδοση, εκδ. Ερωδιός, Θεσσαλονίκη 2018.*

δοκίμασε να φεύγει αυτή η πρόσκαιρη χαρά του λυτρωμού που την είχαν γιγαντώσει και εξαγνίσει, πόνοι, πίκρες και δάκρυα, σαν μια μακρυνή όμορφη και γλυκειά οπτασία.

Μάταια ένας λαός ζητάει τη λευτεριά του. Μάταια ζητάει δικαιοσύνη.

Όμως είναι πια καιρός. Οι μεγάλοι πρέπει να καταλάβουν τα σφάλματα του παρελθόντος και οι Έλληνες πρέπει ν' αγωνισθούν για το ξεσκλάβωμα των αδελφών τους.

Αρκετοί είναι οι Βορειοηπειρώτες που κατέφυγαν στην Ελλάδα. Οι περισσότεροι όμως δεν μπόρεσαν να δραπετεύσουν και η ζωή τους είναι να σέρνονται από στρατόπεδο σε στρατόπεδο με ανύπαρκτες δικαιολογίες, στην πραγματικότητα μόνο γιατί είναι Έλληνες, και καθημερινά εξοντώνονται από τα βασανιστήρια, τις στερήσεις και την καταναγκαστική εργασία.

Είναι και λίγοι άλλοι, ευτυχώς ελάχιστοι, που προσεχώρησαν στον κομμουνισμό. Αυτοί είναι οι ασυνείδητοι, φιλοτομαριστaί, υποτακτικοί, ικανοί μονάχα να υπακούουν τις εντολές των αφεντικών τους Αλβανών για την εξόντωση του Ελληνικού στοιχείου, πράγμα που το κάνουν με ασυνειδησία πεπωρωμένου εγκληματία. Αλλά μ' αυτούς δεν πρόκειται να ασχοληθούμε. Προδότες παντού και πάντοτε υπήρξαν και υπάρχουν.

Οι γνήσιοι Έλληνες όμως είναι για κλάματα. Στην πλειοψηφία τους έχουν μοιραστή σε διάφορες φυλακές και στρατόπεδα. Αν για λίγο αφεθούν ελεύθεροι, αφήνονται μοναχά προσωρινά για να ξαναπιαστούν σε λίγο με άλλη ή την ίδια κατηγορία. Κι ενώ βασανίζονται σκληρά με τα πλέον απάνθρωπα μέσα για ν' αποβάλουν την Ελληνική τους συνείδηση, ενώ υποφέρουν τα πάνδεινα σε στερήσεις και εξευτελισμούς και τελικά πεθαίνουν ή τυφεκίζονται, παρά ταύτα, ένας είναι ο σκοπός της ζωής τους, μια η επιθυμία τους, ένας ο πόθος τους.

Η ένωση με την Ελλάδα. Δεν έχουν σπίτι, έχασαν την οικογένειά τους κι όμως μια λέξη βγαίνει από τα χείλη τους όταν βασανίζονται ή πεθαίνουν. Ζήτω η Ελλάδα. Μην τολμήση κανείς να κατηγορήση μπροστά τους την Ελλάδα, έστω και από αφέλεια. Είναι ικανοί να σε φάνε με τα δόντια. Τίποτε στ' αλήθεια δεν μπόρεσε να ξερριζώση από τους ανθρώπους αυτούς την Ελληνική τους συνείδηση. Πεθαίνουν κι είναι ευτυχισμένοι γιατί πεθαίνουν σαν Έλληνες.

Ποτέ δεν θα ξαχάσουμε τις στιγμές του χωρισμού μας από τους ανθρώπους αυτούς. Με κλάμματα στα μάτια χωριστήκαμε και οι μόνες τους κουβέντες ήταν:

Χαιρετίσματα στ' αδέρφια μας, μη μας ξεχνάτε, πέστε στην Ελλάδα να μας σώσει πριν μας ξεκάνουν όλους.

Δεν είμαστε βέβαια ημείς οι αρμόδιοι να υποδείξου- με τι πρέπει να κάνη το Κράτος, για να σώση τα αδέρφια μας. Όμως, ό,τι σκέφτεται να κάνη, πρέπει να το κάνει γρήγορα, γιατί αύριο θα είναι πολύ αργά.

Δεν επιτρέπεται στην Ελλάδα με τόσες θυσίες και προσφορές στον αγώνα για την ελευθερία, ν' ανέχεται να ζουν κάτω από τον ζυγό της σκλαβιάς τα παιδιά της, ένα γνήσιο Ελληνικό κομμάτι γης, με γνησιώτατο Ελληνικό πληθυσμό.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΕΙΜΑΡΡΑ
Αθήνα 1914

ΧΕΙΜΑΡΡΑ, ΟΛΟΡΘΗ – ΟΙ ΛΥΚΟΙ

Ας άνθισαν οι Αμυγδαλιές κι ας κρυφομηνάτε
την άνοιξη από τώρα,
Με τα γλυκοχαράματα καθώς γοργοξυπνάτε,
πουλάκια ειρηνοφόρα.

Ας είναι μέσα μου η καρδιά σκληρή σφιχτοδεμένη
από ένα ρήγα πόνο
Που επάνω σε χαλάσματα μαστόρεψε και σταίνει
τον μαύρο του τον θρόνο.

Ας ανθίσουν οι μυγδαλιές, να ο ουρανός θολώνει,
να, του Φλεβάρη η μπόρα
Σε φοβερίζει ατίναχτη με τ' όψιμο το χιόνι,
πλάση λευκή ανθοφόρα.

Ας κλαίει και μέσα μου η καρδιά, κι από τα κλάματά της
αθάνατο λουλούδι,
Της μοναξιάς παρηγοριά της χώρας παραστάτης,
φυτρώνει το τραγούδι.

Τέλος να, πήρε ο πόλεμος, άλλος δεν είναι αγώνας
Ελλήνων Ιεροί Λόχοι.
Για ύπνο βαρύ σας δέχτηκε της δόξας ο λιμώνας
η Δάφνη αμάραντη – όχι.

Λαλούμενα ξενύχτηδων. Σωπάστε, χαροκόποι.
Ε! Σπαθωτή κιθάρα,
Τυρταίε, φόρεσε πύρινη μπροστά στην κρύα Ευρώπη,
Κορώνα τη Χειμάρρα.

Κιθάρα μου, ανυπόταχτη ψυχή, οι καιροί και οι τόποι

πάντα υποτακτικοί σου,
Φως πάρε από τον Όλυμπο, νύχτα απ' τη Ροδόπη
Και λάμψε και σκορπίσου.

Στα Χειμαρριώτικα βουνά ροβόλα, τα τουφέκια
τ' άγρια συντρόφεψέ τα,
Με της Πατρίδος την ψυχή και με τ' αστροπελέκια
την Άγια γη χαιρέτα.

Για Σας χαρά Σας Βασιληά, νικητή Κυβερνήτη,
με την τρανή την γνώμη,
Θυσίας Βωμοί, εκεί πετώ, φτερά με τον Πετρίτη,
εμένα είν' άλλοι οι δρόμοι.

Στους ξέγνοιαστους αλλοίμονο. Τους πρέπει νάναι δούλοι
στον άρπαγα τρομάρα.
Η Ελλάδα πού; Στην Ήπειρο. Δόξα στο Κακοσούλι
Νίκη σ' εσέ Χειμάρρα.

Τα Γιάννενα ονειρεύονται, η Κρήτη ξαποστάνει,
βουβή η Θεσσαλονίκη
Η Αθήνα Ξεφαντώνει… ποιος βογγάει σα να πεθαίνει;
Χειμάρρα, ολόρθη – οι λύκοι.

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΟΙ ΑΛΒΑΝΟΙ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΟΥΣ

1. Ελληνική η Βόρειος Ήπειρος και με παμμέγιστη αλ βανική μαρτυρία. Μάλιστα, συγγραφέας είναι ο Αλβανός ***Basri Bey****, ο οποίος είχε διατελέσει βουλευτής στο Οθωμανικό Κοινοβούλιο, πρόεδρος της Δεύτερης Εθνικής Αλβανικής Κυβερνήσεως και αναπληρωτής αρχηγός της Εκτελεστικής Εξουσίας (1915-1916). Ο Αλβανός πολιτικός Basri Bey, συντάκτης διαφωτιστικού γαλλόγλωσσου δημοσιεύματος, που επιγράφεται «L' orient de Balkanique et L' Albanie» δηλαδή, «Στα ανατολικά της Βαλκανικής και της Αλβανίας.»*

Εκτός των άλλων διατυπώνει και τα εξής: «Με τον αρχέγονο μικρό λαό της διαιρημένο σε τρεις μεγάλες θρησκείες, η Αλβανία έως τώρα στερείται εθνικής συνειδήσεως, κάθε κίνημα της εθνικό είναι επίπλαστο, εισαγόμενο από το εξωτερικό προ πάντων από τη Βιέννη. Αναγνωρίζουμε τον Ελληνικό χαρακτήρα της Νότιας Αλβανίας, όπου το υπεραιωνόβιο πολιτιστικό έργο των σχολών της κυριαρχεί ηθικά και εθνικά[52]».

2. ***Αναλυτική Έκθεσις Σχολικού Έτους 1936-1937 του εν Αργυροκάστρω Αλβανού Επιθεωρητού Ιδιωτικών (Κοινοτικών) Σχολείων της «Μειονότητος», κύριου Κολ Κότσι.***

Ο εν Αργυρόκαστρον εδρεύων Αλβανός Επιθεωρητής των Ιδιωτικών (Κοινοτικών) Σχολείων της Μειονότητος κ. ***Κολ Κότσι****, διαβιβάζων διά της υπ' αριθ. 7/88 από 15ης Ιουλίου 1937 εμπιστευτικής αναφοράς του προς το εν Τιράνοις Υπουργείον Παιδείας την αναλυτικήν του έκθεσιν, επί των Ιδιωτικών Ελληνοφώνων Σχολείων, Σχολικού έτους 1936-1937, έγραψε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:*

«… ελληνόφωνοι περιφέρειαι, αποτελούνται από 99-100 χωριά διατεταγμένα κατά τρόπον ώστε, πλην των χωρίων Σωπίκι, Παντελεήμων, Φραστανή και Λιούγκαρη, δεν παρεμβάλλεται μεταξύ αυτών, ουδέν αλβανόφωνον χωρίον. Όλαι αυταί μαζύ, είναι μία συνέχεια των μερών, τα οποία ευρίσκονται εκείθεν των συνόρων μας. Τα δύο αυτά μέρη, τα ένθεν και εκείθεν διακοπτόμενα μόνον υπό της γραμμής των συνόρων, έχουν

---

[52] *Βλ. τον Β/ τόμο του βιβλίου Ελληνισμός και Λαοί Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Αθήνα 2010) του Αχιλλέως Γ. Λαζάρου, ρωμανιστή - βαλκανολόγου, δρος Πανεπιστημίου Αθηνών (Charge de cours a la Sorbonne, Paris IV).*

σχεδόν την αυτήν γεωγραφικήν και κοινωνικήν σύστασιν. Έχουν την αυτήν θρησκείαν, την αυτήν ιστορίαν, τα αυτά έθιμα, την ιδίαν ενδυμασίαν και είναι στενά συνδεδεμένα διά συγγενικών και πάσης φύσεως συμφερόντων.

Το τμήμα, το εναπομείναν εντός των συνόρων μας, είναι ελληνόφωνον από απόψεως γλώσσης και ελληνικόν από απόψεως αισθημάτων. Είναι περισσότερον ελληνικόν από ό,τι το άλλο μέρος, επειδή το μέρος εκείθεν των συνόρων ησύχασεν από τον κίνδυνον που ηπείλει την γλώσσαν και την εθνικήν του ψυχήν, ενώ το μέρος το ένθεν των συνόρων, μη επιθυμούν να αναγνωρίση την γενομένην αλλαγήν, διετήρησεν, όπως πρώτα, το πνεύμα της αντιδράσεως[53]…»

[53] *Βλ. σελ. 126, Η Εθνική Ελληνική Μειονότης εις την Αλβανίαν και το Σχολικόν Αυτής Ζήτημα, Ιστορικόν Αρχείον (1921-1979) του Γεωργίου Χ. Παπαδοπούλου (διπλωματικός υπάλληλος του ελληνικού υπουργείου επί των Εξωτερικών).*

ΕΝΑΣ «ΞΕΝΟΣ» ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ

*Ο **Ρενέ Πυώ** (1878-1937) ήταν Γάλλος ιστορικός και δη-μοσιογράφος. συντάκτης της γαλλικής εφημερίδας Le Temps (Ο Χρόνος) και πολεμικός ανταποκριτής στην περίοδο των Βαλκανικών Πολέμων. Στο βιβλίο του Δυστυχισμένη Βόρειος Ήπειρος υπεραμύνεται της ελληνικότητας του τόπου, καταγγέλλει την αδικία της μη ενσωμάτωσής της στην **Ελλάδα,** καταγγέλλει την πολιτική των Μεγάλων Δυνάμεων που πράττουν ανάλογα με τα συμφέροντά τους, και πάνω από όλα καταγγέλλει τη μεγάλη εξουσία της δημοσιογραφίας και αποκαλύπτει τις συστηματικές προσπάθειες παραπλάνησης της κοινής γνώμης, τη διασπορά ψευδών ειδήσεων. Ο Πυώ επισημαίνει την απουσία Ιταλών και Αυστριακών δημοσιογράφων από τις δηλωτικές εκδηλώσεις του φρονήματος των κατοίκων της Αλβανίας, τόσο των Ελλήνων Χριστιανών όσο και των Μουσουλμάνων. Αποτύπωσε εύγλωττα το δράμα των Ελλήνων κατά την εκκένωση της Βορείου Ηπείρου, οι οποίοι έως την τελευταία στιγμή «πίστευαν πως η Ευρώπη δεν θα είχε ποτέ το θάρρος να τους χωρίσει από την πατρίδα τους, την Ελλάδα. Στην περίπτωση της Βορείου Ηπείρου το τερατούργημα του χωρισμού φαινόταν απίστευτο. Αποφασίστηκε παρ' όλ' αυτά».*

*Όταν, στην Κορυτσά, ο στρατηγός **Νικόλαος Παπούλας** υποχρεώθηκε την 1η Μαρτίου να ανακοινώσει στον πληθυσμό ότι ο Στρατός επρόκειτο να αποχωρήσει και να παραδώσει ξανά την πόλη στους Αλβανούς, ακολούθησαν σπαρακτικές σκηνές: «Μέσα στα σχολεία όλοι οι μαθητές, ασφυκτικά στριμωγμένοι, τραγουδούσαν τον ελληνικό εθνικό ύμνο και αρνούνταν να εγκαταλείψουν την τάξη τους, όλος ο πληθυσμός φορούσε πένθος και στους δρόμους οι άνθρωποι έκλαιγαν».*

Ο Πυώ συγκινήθηκε και αγάπησε αυτήν την τρομερή πραγματικότητα στην οποία ήταν μάρτυρας.

«Επιστολές χριστιανών και μουσουλμάνων γηγενών»

Παρακάτω παρατίθενται αυτούσια τα όσα γράφει ο Ρ. Πυώ σε ένα σημαντικό πόνημά του, ευχόμενος όλοι να κατανοήσουμε τη διαχρονικότητα της Τραγωδίας της Βορείου Ηπείρου.

«Πέρασα το χθεσινό απόγευμα εξετάζοντας τον ήδη ογκώδη φάκελο με τις εκκλήσεις που μου επιδόθηκαν και τους λόγους που εκφωνήθηκαν κατά το πέρασμά μου. Έχω μπροστά μου τέλειες αναφορές, οι οποίες συγκροτούν

ολόκληρο φάκελο, όπως εκείνη που μου επιδόθηκε στα στενά της Μουζίνας και

προέρχεται από τα 13 χωριά της περιοχής: Κάτω Λεσινίτσα, Δίβρη, Δρόβιανη, Άγιος Ανδρέας, Μαλτσάνι, Τσαρκοβίτσα, Λουσάτι, Κράγκη, Μουζίνα. Κερασέτι, Γράσδανη, Σμενίτσα. Είναι ολόκληρη επαρχία. Στο χάρτη θα τα βρείτε στα ανατολικά του Δελβίνου. Οι πρόκριτοι κάθε χω ριού έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από τη δήλωση: "Είμαστε Έλληνες και ζητούμε την ένωση με την Ελλάδα".

Να η δήλωση που έγραψε ο δάσκαλος και υπέγραψαν οι δύο έφοροι της κοινότητας της Δερβιτσάνης:

"Είμαστε Έλληνες Ηπειρώτες και όχι Αλβανοί. Η απόφασή μας είναι ακλόνητη. Τώρα που και εμείς απολαύσαμε τα αγαθά της ελευθερίας, είμαστε αληθινά παιδιά της και προτιμούμε το θάνατο από το ζυγό ενός λαού χωρίς πολιτισμό και χωρίς παιδεία".

Μια υγρή σφραγίδα μ' ένα σταυρό στη μέση πιστοποιεί τη γνησιότητα των υπογραφών.

Οι αντιπρόσωποι της Γράψης, της Λιούγκαρης και της Φραστανής γράφουν:

"Τα σχολεία και τα φιλανθρωπικά ιδρύματα αυτής της χώρας είναι έργα της Ελλάδος και της Ηπείρου, έργα παιδιών της χώρας αυτής. Αποτελούν τεκμήριο των αισθημάτων αυτού του λαού".

Η κοινότητα Σωφρατικών μαζί με τον ιερέα της δηλώνουν πως:

"Θα υπερασπίσει την ελευθερία της μέχρι τελευταίας πνοής".

Η κοινότητα του Χασκόβου βεβαιώνει ότι:

*"Η ένωση με την **Ελλάδα** είναι ζήτημα το οποίο δεν επιδέχεται συζήτηση ούτε συμβιβασμούς. Η ελευθερία δεν τίθεται υπό διαπραγμάτευση".*

Η κοινότητα της Βάνιστας λέει:

"Διαβάζουμε στις εφημερίδες ότι οι ισχυροί του κόσμου παραβλέποντας τα εθνικά αισθήματά μας και τα τεκμήριά μας που είναι χαραγμένα στις καρδιές μας, θέλουν να μας παραδώσουν σε έναν βάρβαρο λαό. Πολεμήσαμε πάντοτε με τους Έλληνες για την ελευθερία μας. Ήταν το όνειρο των προγόνων μας και πραγματοποιήθηκε στις μέρες μας. Δεν πρέπει να συγχέει κανείς το όνομα της ευγενούς Ελληνικής Ηπείρου με της βαρβαρικής Αλβανίας. Θα μείνουμε ελεύθεροι Ηπειρώτες".

Ακολουθούν τα ονόματα των προκρίτων της κοινότητας.

Σε όλες τις διακηρύξεις, σε όλες τις προσφωνήσεις η ουσία παραμένει η ίδια: "Το αδύνατο της αλλαγής του τουρκικού ζυγού με τον –

εκατό φορές χειρότερο– αλβανικό. Επιβεβαίωση του ελληνικού πατριωτισμού. Ανάγκη της ένωσης με την Ελλάδα: Ένωσις ή θάνατος!"

Ένας ρήτορας της περιοχής, παρέθεσε τους κλασικούς στην Ελλάδα στίχους και –απ' ό,τι μου λένε– και στην Ήπειρο του Ρήγα Φεραίου, του προφήτη της ελληνικής ανεξαρτησίας και πρώτου μάρτυρά της: "Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή". Για να δώσω μια ακριβή ιδέα του περιεχόμενου και του τόνου των λόγων, παραθέτω ολόκληρο το κείμενο ενός λόγιου απ' αυτούς:

"Κύριε, η παρουσία σας ως αντιπροσώπου της αγαπημένης φίλης της Ελλάδας, δηλαδή της Γαλλίας, η οποία σε όλες της περιόδους πάντοτε υπεράσπισε τα ζωτικά μας συμφέροντα, προκαλεί απερίγραπτη χαρά στον Ηπειρωτικό λαό. Η Ελληνική Ήπειρος υφίστατο για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα έναν απάνθρωπο ζυγό. Υστερα από αιώνες σκλαβιάς, χάρη στον ανδρείο ελληνικό στρατό, είδε επιτέλους η πατρίδα μας τις ελπίδες της να πραγματοποιούνται. Υψώνοντας τα μάτια προς τον ελεύθερο ουρανό και αναπνέοντας την αύρα της ελευθερίας και ατενίζοντας με ορθάνοιχτα μάτια το φεγγοβόλημά της, δοκιμάζουμε συγχρόνως πόνο. Διότι διαπιστώνουμε ότι σκληρές αντιχριστιανικές καρδιές, για λόγους εγωιστικών βλέψεων και συμφερόντων, προσπαθούν να ξαναρίξουν τον φωτισμένο αυτό λαό στη σκλαβιά, επιδιώκοντας να υποτάξουν μια χώρα καθαρώς ελληνική, αλίμονο, σ' έναν λαό απαίδευτο, σ' έναν λαό τυραννικό. Η Ήπειρος γέννησε –όπως μαρτυρεί η Ιστορία– άνδρες, οι οποίοι από την εποχή της ελληνικής επαναστάσεως έχυσαν το αίμα τους στο βωμό της ένωσης με την Ελλάδα. Οι Ηπειρώτες θα προτιμούσαμε να πέσουμε νεκροί από τα απόκρημνα βράχια μας παρά να υποταχθούμε στα σιδερένια νύχια συνειδητών τυράννων. Βασιζόμαστε όμως στα φιλελεύθερα αισθήματα των φίλων μας ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις, της Γαλλίας και της Αγγλίας και στην ειλικρινή προς εμάς αγάπη των αντιπροσώπων τους. Τους προσφέρουμε δε τα δάκρυά μας ως δείγμα της ευγνωμοσύνης μας και όλοι μαζί φωνάζουμε: Καλύτερος ο θάνατος παρά ο χωρισμός! Ζήτω η αγαπημένη φίλη της Μητέρας Ελλάδας: Ζήτω η Γαλλία! Ζήτω σεις, ο αντιπρόσωπος της Γαλλίας! Ζήτω ο βασιλεύς μας Κωνσταντίνος! Ζήτω ο Βενιζέλος! Ζήτω η Ελλάς! Ζήτω η Ήπειρος!"

Αυτός ο λόγος και τα αποσπάσματα τα οποία ανέφερα προηγουμένως, προέρχονται όλα από την κοιλάδα του Αργυροκάστρου. Αυτή η κοιλάδα είναι πέρα για πέρα ελληνική, ελληνικά δε χωριά εξακολουθούν να υπάρχουν και πολύ βορειότερα του Αργυροκάστρου. Αλλά δεν μπορούσα να τα επισκεφθώ όλα. Αυτή η αδυναμία μου προκάλεσε ζωηρή λύπη και άρχισαν να καταφθάνουν στην αρχή τηλεγραφήματα και κατόπιν αντιπροσωπείες χωρικών από τα βόρεια του Αργυροκάστρου.

Ανάμεσα στα τηλεγραφήματα, ένα από τα πιο χαρακτηριστικά προέρχεται από το Τεπελένι, κέντρο αρκετά σημαντικό. Είναι υπογεγραμμένο από τέσσερις μουσουλμάνους, το μουφτή, το δήμαρχο και δύο σεΐχηδες φυλάρχους:

"Έχουμε την πληροφορία ότι δεν θα μπορέσετε να επισκεφθείτε την πόλη μας και σας ευχόμαστε, λοιπόν, από εδώ το 'καλώς ήλθατε' στην πατρίδα μας. Χαιρετίζουμε τον αντιπρόσωπο του γαλλικού λαού και σας παρακαλούμε να καταστήσετε γνωστά τα ειλικρινή μας συναισθήματα για τη μητέρα - πατρίδα, την Ελλάδα, από την οποία καμία στρατιωτική δύναμη από εκείνες που εργάζονται για την αδικία δεν θα μπορέσει να μας χωρίσει".

Υπογράφουν: ***Σουαχίτ, μουφτής, Αβδουλλάχ, δή- μαρχος, Σεΐχης Κάλεμ, Σεΐχης Μεζούτ, Οικονόμος Σπήλιος Αντώνιος.***

Στη μεγάλη αίθουσα του δικαστικού μεγάρου κι ενώ ήμουν περιστοιχισμένος από μουσουλμάνους με τουρμπάνια και κόκκινα φέσια, η ατελείωτη σειρά των επιτροπών των βορινών χωριών μού μίλησε με την ίδια γλώσσα. Όταν όλοι είχαν ολοκληρώσει τους λόγους τους, είδα να πλησιάζει ολομόναχος ένας σαν βοσκός, ο οποίος στριφογύριζε στα δάχτυλα τη σκούφια του και έμοιαζε βαθύτατα συγκινημένος. Αυτός ο άνθρωπος είχε διανύσει περισσότερα από 70 χιλιόμετρα, για να έρθει από το Βεράτι. Αφήνοντας τη σκούφια του να πέσει κάτω, με τρεμάμενη φωνή είπε πως πολλοί Έλληνες εκεί κάτω φοβούνται (και έβαλε το χέρι στο λαιμό για να γίνει παραστατικός) και με παρακάλεσε να ζητήσω να συμπεριληφθεί και το Βεράτι στην Ελληνική Ήπειρο.

Αλίμονο! Πώς να του πω να εγκαταλείψει κάθε ελπίδα και πως η ελληνική κυβέρνηση δεν είχε συμπεριλάβει και το ***Βεράτι*** *μέσα στα νέα όρια; Του έσφιξα σιωπηλά το χέρι και χαμήλωσα τα μάτια, για να μην αντικρύσω το ερώτημα στα δικά του.*

Ο Γάλλος Ρενέ Πυώ, το 1913 γράφει στην εφημερίδα Χρόνος.

«Τα εδάφη που η Ρώμη θα ήθελε να περιληφθούν στη μέλλουσα Αλβανία, είναι εστία ακατάβλητου Ελληνισμού. Η Ευρώπη, αν παραχωρήσει στο υποτιθέμενο βασίλειο της Αλβανίας εδάφη, που κατοικούνται από Έλληνες πατριώτες, θα κάμει έγκλημα… Ευτυχώς, που όλοι οι αμερόληπτοι συνάδελφοί μου συμφωνούν σ' αυτό κι όλος ο κόσμος έχει πια πεισθεί, ότι η Ήπειρος είναι ελληνική. Αν μπόρεσα, δίνοντας πρώτος στο γαλλικό κοινό, την πραγματική εικόνα της Ηπείρου και τη θαυμαστή αφοσίωσή της στη μητέρα Πατρίδα, να προσφέρω κάτι ελάχιστο στον ωραίο τους τούτο αγώνα, θα αισθανθώ την πιο βαθιά χαρά…»

ΡΕΝΕ ΠΥΩ

(Αυθεντική μαρτυρία[54])

[54] *Βλ.: Δυστυχισμένη Βόρειος Ήπειρος (Οδοιπορικό 1913 στην Ήπειρο). Και τη συλλογική έκδοση Dans les Balkans 1912-1913.*

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΟΒΛΑΧΩΝ
ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΘΕΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΟΥΣ
ΙΔΑΝΙΚΑ
Περιοχές:
Αργυροκάστρου, Αγ. Σαράντα, Δελβίνου, Αυλώνας, Πρεμετής,
Κορυτσάς, Φίερ και Ελμπασάν

Αντζάρας Νικόλας του Κ.
Αντώνη Θεοδωράκης του Φ.
Βερίγκας Ναούμης του Β.
Γιάννος Βασίλης του Ν.
Γιάννος Βασίλης του Φ.
Γιάννος Μιχάλης του Ντ.
Γιάννος Νάκος του Ντ.
Γιάννος Νάσος του Φ.
Γιάννος Νικόλας του Ντ.
Γιάννος Ντίνας του Γ.
Γιάννος Ράκος του Φ.
Γιάννος Στέριος του Φ.
Γίτσας Βασίλης του Γ.
Γίτσας Θεοδωρής του Β.
Γίτσας Μήτρος του Γ.
Γίτσας Ντίνας
Γίτσας Χρήστος του Β.
Γκερμιώτης Θεοδωρής
Γκέρτζος Γιαννάκης του Δ.
Γκέρτζος Θεοδωράκης του Χ.
Γκέρτζος Νάσος του Δ.
Γκέρτζος Νικόλας του Π.
Γκιάτας Λεωνίδας του Μ.
Γκορίτσας Γέρας του Γ.
Γκότσης Νικόλας του Γ.
Γκότσης Πήλιος του Γ.
Γκούνας Μήτρος του Ν.
Γκραμόζης Βαγγέλης του Γ.
Γκραμόζης Γιαννάκης του Κ.
Γκραμόζης Γιώργης του Γ.
Γκραμόζης Λιγόρης του Γ.
Δημάκου Κώτσιος του Λ.

Δημαρέλης Δημήτρης
Δημολάης Κώστας του Γ.
Ζάρας Βασίλης του Ν.
Ζγκούρης Βασίλης του Μ.
Ζγκούρης Βασίλης του Ν.
Ζγκούρης Γιώργης του Χρ.
Ζγκούρης Λεωνίδας του Τ.
Ζγκούρης Ντίνας του Θ.
Ζήντρος Θανάσης του Π.
Ζήντρος Μήτρος του Λ.
Ζιαργκαλής Βαγγέλης του Θ.
Ζιαργκαλής Βασιλάκης του Ν.
Ζιαργκαλής Δημήτρης
Ζιαργκαλής Θανάσης του Β.
Ζιαργκαλής Θωμάς του Ν.
Ζιαργκαλής Λεωνίδας του Β.
Ζιαργκαλής Πέτρος του Β.
Ζιαργκαλής Σπύρος του Β.
Ζιαργκαλής Χρήστος του Β.
Ζιαργκαλής Χρήστος του Τ.
Ζώγκας Βασίλης του Κ.
Ζώγκας Γιάννης του Κ.
Θύμιος Παναγιώτης του Σ.
Καπουράνης Ηλίας του Γ.
Καπουράνης Ηλίας του Μ.
Καπουράνης Κίτας του Μ.
Καπουράνης Λεωνίδας του Θ.
Καπουράνης Μιχάλης του Α.
Καπουράνης Τασούλης του Χ.
Καπουράνης Τόντης
Καραμάνης Κώστας του Σ.
Καραόσης Λεωνίδας του Μ.
Καραόσης Σπύρος του Μ.
Κούρος Αποστόλης του Σ.
Κούρος Δημήτρης του Σ.
Κούρος Παναγιώτης του Σ.
Λιάλης Χρήστος του Τ.
Λικομάνης Χρήστος του Τ.
Λίτσιος Γιαννάκης

Μάρκος Αχιλλέας του Λ.
Μάρκος Βασίλης του Σ.
Μάρκος Θεοδωρής του Λ.
Μάρκος Κώστας του Σ.
Μάρκος Μιχάλης του Λ.
Μάρκος Χρήστος του Σ.
Μεϊντής Αχιλλέας του Π.
Μεϊντής Βασίλης του Γ.
Μεϊντής Δημήτρης του Μ.
Μεϊντής Λουκάς του Γ.
Μεϊντής Νάσος του Δ.
Μεϊντής Ντίνας του Π.
Μήτσιος Αποστόλης
Μιχαλάρης Νικόλας του Κ.
Μιχαλάρης Χρηστάκης του Ν.
Μούσιας Λευτέρης του Γ.
Μπάσιος Γιαννάκης
Μπάσιος Διονύσης του Θ.
Μπάσιος Μιχάλης του Α.
Μπάσιος Νικόλας του Γ.
Μπάσιος Νικόλας του Τ.
Μπάσιος Τούσιας του Α.
Μπάσιος Φώτος του Τ.
Μπέλος Κίτας του Θ.
Μπέλος Πήλιος του Θ.
Μπέτας Αποστόλης του Ν.
Μπέτας Χρήστος του Ν.
Μπινιάκου Μιχάλης του Σ.
Μπινιάκου Χρήστος του Σ.
Μπούμπας Ανδρέας του Γκ.
Μπούσης Πήλιος του Θ.
Μπούσης Σταύρης του Θ.
Μπούσης Χρήστος του Θ.
Νάτσες Αποστόλης του Ντ.
Νίτσας Αντώνης του Γ.
Νίτσας Λεωνίδας του Γ.
Ντίνας Ντίνας
Ντόντης Γιώργος του Γ.
Ντόντης Μίχος του Η.

Ντόντης Νικόλας του Θ.
Ντόντης Πήλιος του Γ.
Πλασάτης Νικόλας του Θ.
Πλασάτης Χρήστος του Θ.
Ποπός Νάσος του Β.
Ποπός Τζιώτζης του Σ.
Πότσης Αντώνης του Ν.
Πότσης Ζήκος του Ντ.
Πότσης Κώτσιος του Β.
Πότσης Λεωνίδας του Γ.
Σενγκέργκης Μίχος του Γ.
Σημάκου Σωτηράκης
Σιβέρης Δημήτρης του Β.
Σιβέρης Θωμάς του Ν.
Σιβέρης Μίχος του Ν.
Σιβέρης Νικόλας του Τ.
Σιβέρης Πάνος του Τ.
Σιόρες Ράκος
Σιούπουλης Αχιλλέας του Β.
Σιούπουλης Βασίλης του Γ.
Σιούπουλης Γιώργος του Π.
Σιούπουλης Ηλίας του Φ.
Σιούπουλης Νικόλας του Γ.
Σιούπουλης Παναγιώτης του Φ.
Σκύλος Θανάσης του Γ.
Σπάχος Πάντης
Στέφας Δημητράκης του Φ.
Τάκος Βασίλης του Π.
Τάκος Σταύρος του Π.
Τάνκας Ντίνας του Γ.
Ταρούσιας Βαγγέλης του Κ.
Ταρούσιας Ηλίας του Κ.
Ταρούσιας Μήτρος του Α.
Τάσιος Αντώνης του Θ.
Τάσιος Λευτέρης του Α.
Τζιαβάρας Θανάσης του Κ.
Τζίμας Γιαννάκης
Τζόγκας Γέρας του Β.
Τζόγκας Γιώργης του Μ.

Τζόγκας Νικόλας του Γ.
Τόρες Βασίλης του Μ.
Τόρες Νικόλας του Β.
Τόρες Πήλιος
Τούκες Βασιλάκης
Τσάτας Σπύρος του Α.
Τσέγκας Τόντης του Ζ.
Τσίκος Ηλίας του Φ.
Τσίνος Ζήκος του Ν.
Τσούκαλης Γιώργης του Κ.
Φάρας Βασίλης του Γ.
Φάρας Θεοδωρής
Φούκης Πάνος του Ζ.
Χήτος Νίκος

Οι Ελληνόβλαχοι αυτοί έδωσαν την ίδια τους τη ζωή για τα ελληνικά τους πιστεύω. Είναι τα θύματα της 45χρονης κόκκινης δικτατορίας των Χότζια - Αλία, και πράξανε το χρέος τους. Σαν καλοί Σαμαρείτες τα θυσίασαν όλα για τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία. Αυτοί δεν έχουν ανάγκη τους επαίνους μας. Τα καλά τους έργα τους επαινούν. Εμείς έχουμε ανάγκη να τους υμνούμε και να τους ευχαριστούμε. Αρκεί να τους κρατήσουμε στη μνήμη μας για πάντα και να τους ευγνω μονούμε.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΩΣΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΒΛΑΧΟΥΣ

Παρατίθεται τέλος, ένα μικρό απόσπασμα από την ομιλία του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας, στην έναρξη του 6ου Παγκόσμιου Πανηπειρωτικού Συνεδρίου, με την αναφορά του στους Βλάχους της Βορείου Ηπείρου. «Θέλω να αναφερθώ και σε ένα άλλο κομμάτι το οποίο μνημονεύσατε, κύριε πρόεδρε, και κάματε πολύ καλά, στους Βλάχους της Βορείου Ηπείρου. Δεν αναφέρουμε στους Βλάχους της Ελλάδος, γιατί αυτοί δεν έχουν καμία διαφορά όπως δεν έχουν και οι Βλάχοι της Βορείου Ηπείρου, αλλά θα πω το λόγο για τον οποίο διακρίνονται από τους υπολοίπους. Δεν υπάρχει καμία διαφορά μεταξύ των υπολοίπων Ελλήνων και των βλαχοφώνων Ελλήνων. Αλλά με τους Βλάχους της Βορείου Ηπείρου αργήσαμε να 'ρθούμε σε επαφή. Ερχόμαστε τώρα τα τελευταία χρόνια. Και πληροφορούμαι αυτές τις επαφές με την πιο μεγάλη ευχαρίστηση και ικανοποίηση, διότι είναι ένα κομμάτι του ελληνισμού που πρέπει να διεκδικήσει και αυτό την αναγνώριση ότι μετέχει στην Μειονότητα την Ελληνική και είναι τοποθετημένο γεωγραφικά, τοπικά προς την πλευρά της Κορυτσάς. Εκείθεν που πρέπει να αναγνωριστεί και αυτή ως μειονοτική περιοχή, όπως πρέπει ν' αναγνωριστούν ως μειονοτικές περιοχές, όχι μόνον εκείνες που επί παλιά αναγνωρίζοντο από το παλιό και το σύγχρονο καθεστώς, αλλά όλες εκείνες που βάσει των συγχρόνων διατάξεων και των συνθηκών περί μειονοτικών περιοχών πρέπει να αναγνωριστούν ως μειονοτικές. Και αναφέρομαι και στη Χειμάρρα μέχρι την Κορυτσά. Είναι οι Βλάχοι όχι μόνο ένα πολύτιμο κομμάτι του ελληνικού έθνους και γνωρίζουν πολύ καλά όλες τις αποδεδειγμένες ρίζες περί της καταγωγής τους, αλλά αυτό που θέλω να πω στους Βλάχους της Βορείου Ηπείρου είναι να γνωρίζουν ότι οι Βλάχοι της Ελλάδος αποτελούν ένα πολύτιμο κομμάτι του ελληνικού λαού που δεν είναι μόνο εγκατεστημένο στις δυο πλαγιές της Πίνδου ή οπουδήποτε αλλού υπάρχουν οι εστίες των Βλάχων. Είναι πολύτιμο κομμάτι της αστικής τάξεως της Ελλάδος. Δεν είναι μόνο κτηνοτρόφοι πια οι Βλάχοι. Σε όλα τα τμήματα της Ελλάδος, σε όλα τα επαγγέλματα, σε όλες τις επιστήμες, σε όλα τα κλιμάκια της κοινωνικής ζωής συναντά κανείς τους αγαπημένους μας αυτούς αδελφούς, οι οποίοι σήμερα έχουν μια υποχρέωση: να έρθουν το συντομότερο σε επαφή με τους Βλάχους της Βορείου Ηπείρου, να τους ενθαρρύνουν, να τους ενδυναμώσουν, να τους προσφέρουν για να μπορέσουν να αποτελέσουν κι εκείνοι ένα δυνατό κρίκο μεταξύ εκείνων και ημών των υπολοίπων. Είμαι

βέβαιος ότι θα το κάνουν, όπως είμαι βέβαιος ότι και η ελληνική πολιτεία θα στρέψει με στοργή τη σκέψη της και το πρόσωπό της προς αυτούς τους ξεχασμέ- νους Έλληνες.»

ΑΦΟΥΓΚΡΑΖΟΜΑΣΤΕ ΜΕ ΦΟΒΟ ΘΕΟΥ !

«Κλαίω την Ελλάδα. Δεν έχει μείνει τίποτα όρθιο σήμερα. Η Ελλάδα για να σωθεί, πρέπει όλοι οι ηγέτες της, όπου και αν βρίσκονται, να πάνε εξορία. Να φύγουν, γιατί παρόντες μολύνουν. Σήμερα πουλήθηκαν όλα… Η Ελλάδα, η Ορθοδοξία, με την Παράδοσή της, τους Αγίους και τους ήρωές της, να πολεμείται από τους ίδιους τους Έλληνες και εμείς να μη μιλάμε…! Είναι φοβερό!»

ΑΓΙΟΣ ΠΑΪΣΙΟΣ

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΜΕΙΩΜΑ

Ο Κώστας Κυριακού γεννήθηκε το 1955 στο χωριό Δερβητσιάνη στη Βόρειο Ήπειρο, στην Αλβανία.

Μεταξύ των έξι παιδιών του Κυριάκου και της Ευθυμίας, ακολούθησε το παράδειγμα των προγόνων του, εκφράζοντας την ελληνική του ταυτότητα.

Στα 18 του, συνελήφθη από τις αλβανικές αρχές και καταδικάστηκε σε 9 χρόνια φυλάκιση για διαφώτιση υπέρ της Ελλάδας. Μετά την αποφυλάκισή του, το 1989 απαγάγετε και βασανίζεται από τη μυστική ασφάλεια της Αλβανίας.

Το 1990 δραπετεύει στην Ελλάδα, ενώ το 1991, ίδρυσε στην Αθήνα την «Ένωση πρώην Πολιτικών Φυλακισθέντων Βορειοηπειρωτών».

Το 1992 επιστρέφει στην πατρίδα του, όπου εκλέγεται δημογέροντας και αντιμετωπίζει συνεχείς διώξεις και κακοποιήσεις από τις αλβανικές αρχές για την εθνική του δράση.

Μεταξύ 1994 και 1995, καταδικάζεται ξανά (στη διαβόητη «δίκη των 5») και κρατείται μέχρι την απελευθέρωση του με αναστολή. Το 1995 φτάνει στην Ελλάδα ως πολιτικός πρόσφυγας, παραμένοντας ενεργός πολίτης και αγωνιστής για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία.

Το 2006 τιμήθηκε με μετάλλιο από το Υπουργείο Εξωτερικών για την προσφορά του στο Έθνος.

Το 2024, συμμετείχε ως υποψήφιος ευρωβουλευτής με το κόμμα «ΝΙΚΗ» και συγκέντρωσε 10. 600 ψήφους.

Το 2025 προτάθηκε από το κόμμα «ΝΙΚΗ» για την Προεδρία της Δημοκρατίας.

Ο Κώστας Κυριακού υπέστη είκοσι μήνες ανάκρισης και υπέμεινε έξι φορές βασανιστήρια, τόσο επί δικτατορίας όσο και επί «δημοκρατικής» Αλβανίας, συνεχίζοντας να αγωνίζεται για τα δικαιώματα των Ελλήνων της ΒΟΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ και των μειονοτήτων.

Για τα ζητήματα της ελληνικής μειονότητας και τις διώξεις που έχει υποστεί διαχρονικά από τις αλβανικές αρχές έχει συγγράψει δέκα βιβλία.

Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Γνωρίζει άριστα την αλβανική γλώσσα και καλά την ιταλική.

Ο Κωνσταντίνος Κυριακού ζει σήμερα στην Αθήνα με την σύζυγό του και έχει δύο παιδιά.

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Τα δέκα βιβλία που κυκλοφόρησαν από το 1997 και μέχρι σήμερα, κατατάσσονται σε **δυο θεματικές ομάδες.**

Στην πρώτη ομάδα είναι τα βιβλία - μαρτυρίες που περιγράφουν τις συνθήκες ζωής και το όλο πλέγμα της καταπίεσης των Βορειοηπειρωτών στην Αλβανία επί καθεστώτων Χότζια – Αλία - Μπερίσια. Σε αυτά εξιστορούνται - με μαρτυρίες, πραγματικά γεγονότα και ονόματα - οι διώξεις που υπέστη ο Βορειοηπειρωτικός Ελληνισμός διαχρονικά. Οι διώξεις αυτές είχαν ως στόχο να καταπνίξουν τον αδιάκοπο αγώνα των Βορειοηπειρωτών για την διεκδίκηση των αυτονόητων ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Αυτά τα βιβλία δεν εξιστορούν απλώς τα πάθη κάποιων ηρωικών Βορειοηπειρωτικών οικογενειών, αλλά αποτελούν συγκλονιστικά ντοκουμέντα για τις τραγικότερες στιγμές που γνώρισε ο Ελληνισμός της Βορείου Ηπείρου από το 1940 ως το 2025: **Ελεύθερος Φυλακισμένος (1997), Οι Ξεχασμένοι Ήρωες, Στα Μονοπάτια της Κόλασης, Η Δίκη των «Πέντε» (συλλογικό έργο, 2006), Στη Ζούγκλα του Ενβέρη (2012), Προδοσία και Αυτοθυσία (2017), Η Διαχρονική Τραγωδίας της Βορείου Ηπείρου (2020), Το Καθήκον στην [Πατρίδα, A FREE PRISONER, Ανατομία του Εθνικού Ζητήματος της Βορείου Ηπείρου, Οι διωγμοί των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου (1912-2025) (2026)**

Στη δεύτερη ομάδα εντάσσονται τα βιβλία που περιλαμβάνουν αναλυτικούς σχολιασμούς, ιστορικά γεγονότα, επιχειρήματα και τεκμήρια, με στόχο να αντικρούσουν εκφραζόμενες αντεθνικές απόψεις διαφόρων δημοσιογράφων, πολιτικών και άλλων επιφανών προσωπικοτήτων, που έχουν εκφραστεί κατά καιρούς στον δημόσιο λόγο.

Οι ισχυρισμοί, οι θέσεις κι όλα τα σχόλια που παρουσιάζονται σε αυτά, δεν είναι φωνή διαμαρτυρίας, καταγγελίας, ή αφορισμών, είναι επιστημονικά τεκμηριωμένα και ιστορικά αναμφισβήτητα. Επιβεβαιώνονται με αναφορές σε γεγονότα που κατά καιρούς (1912-σήμερα) έχουν λάβει χώρα μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων πλευρών, με απτές αποδείξεις, με μαρτυρίες και δηλώσεις προσωπικοτήτων, αρχηγών κρατών και πολιτικών παραγόντων από όλον τον κόσμο, με ζωντανές ομολογίες πρωταγωνιστών εκείνων των γεγονότων, αλλά και με σκεπτικισμό, έλεος και αγάπη για την περίπτωση τέτοιων ανθρώπων.

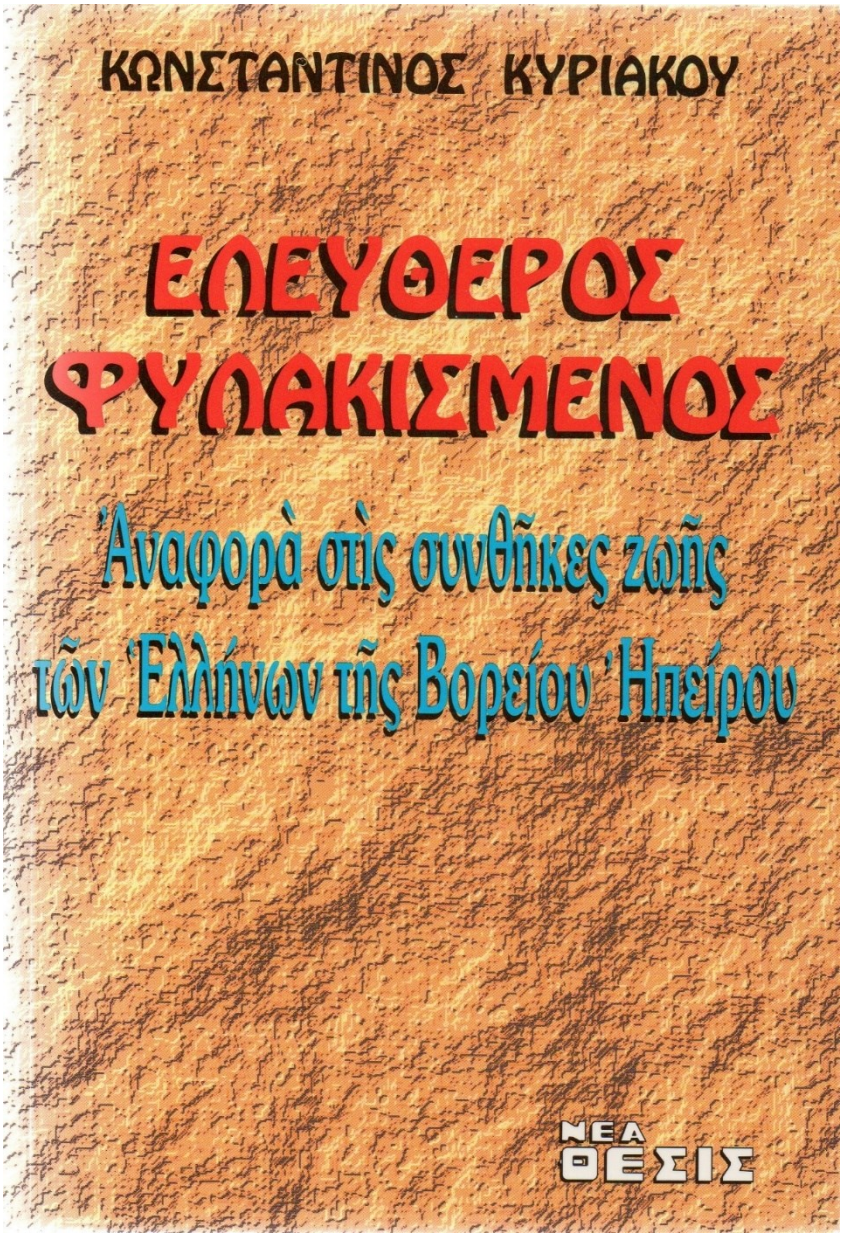
Είναι τα βιβλία:

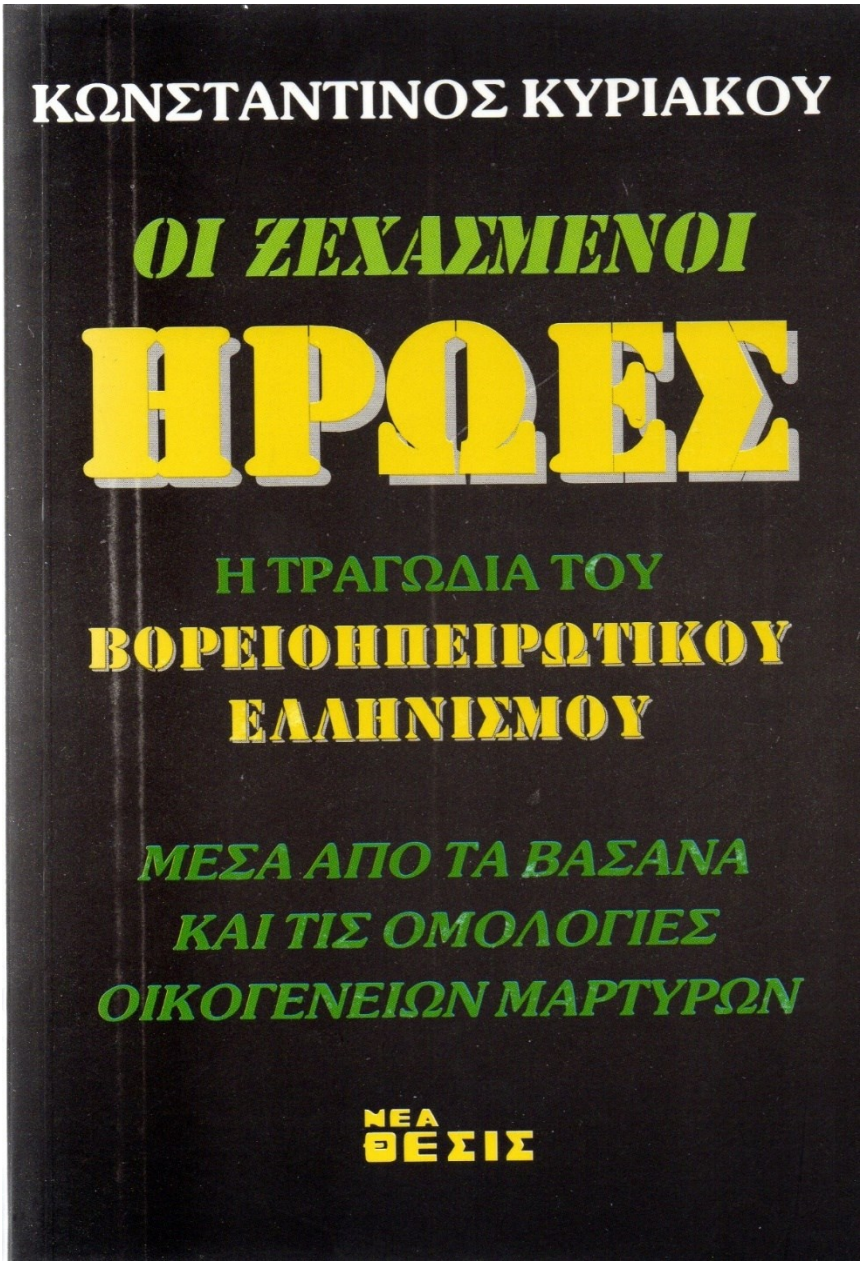
1) "Η Διάψευση" (2011), Σχόλια στο Βιβλίο του Σταύρου Τζίμα με Τίτλου: *"Στον Αστερισμό του Εθνικισμού - ΑΛΒΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗ ΜΕΤΑ-ΧΟΤΖΑ ΕΠΟΧΗ", στο οποίο ο δημοσιογράφος Στ. Τζίμας υποστήριξε θέσεις που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.*

2) "Ενβέρ Χότζια-Ο Σφαγέας στη Γη Του Πύρρου" (2014): Αιτία για τη συγγραφή του βιβλίου υπήρξε η άποψη που διατυπώθηκε και μάλιστα εγγράφως ότι ο σφαγέας του Ελληνισμού

της Βορείου Ηπείρου, αλλά και του αλβανικού λαού είχε ελληνική καταγωγή.

3) "Το Καθήκον στη Πατρίδα" (2022): *Επισημάνσεις και σχόλια στο βιβλίο "ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΑ, Φυγή στο Μέλλον ή Επιστροφή στο Παρελθόν;" των Μαριέττα Γιαννάκου, Σταύρου Λυγερού, Ελευθέριου Οικονόμου, Θεόδωρου Πάγκαλου, Αλέκου Παπαδόπουλου, Άγγελου Συρίγου, Γιώργου Χατζηθεοφάνους και Αλέξανδρου Μαλλιά.*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ
Ἀναφορὰ στὶς συνθῆκες ζωῆς τῶν Ἑλλήνων τῆς Βορείου Ἠπείρου
ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΙ ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΙ
ΗΡΩΕΣ
Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ
ΝΕΑ
ΘΕΣΙΣ

Κωνσταντίνου Κυριακοῦ

ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΟΛΑΣΗΣ

ΟΙ ΣΑΔΙΣΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΩΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΣΙΓΚΟΥΡΙΜΙ

(ΠΡΩΗΝ ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ)

2η ἔκδοση

ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΕΖΙΑΝΗΣ
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΗΡΑΚΛΗΣ ΣΥΡΜΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΤΟΣ

Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ «ΠΕΝΤΕ»

Ένας σταθμὸς στὸν ἀγῶνα τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Ἑλληνισμοῦ

ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ

Κωνσταντίνου
Κυριακοῦ

Η
ΔΙΑΨΕΥΣΗ

Σχόλια στὸ βιβλίο
τοῦ Σταύρου Τζίμα
μὲ τίτλο:
«Στὸν ἀστερισμὸ τοῦ ἐθνικισμοῦ
-Ἀλβανία καὶ Ἑλλάδα
στὴ μετα-Χότζα ἐποχή»

ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

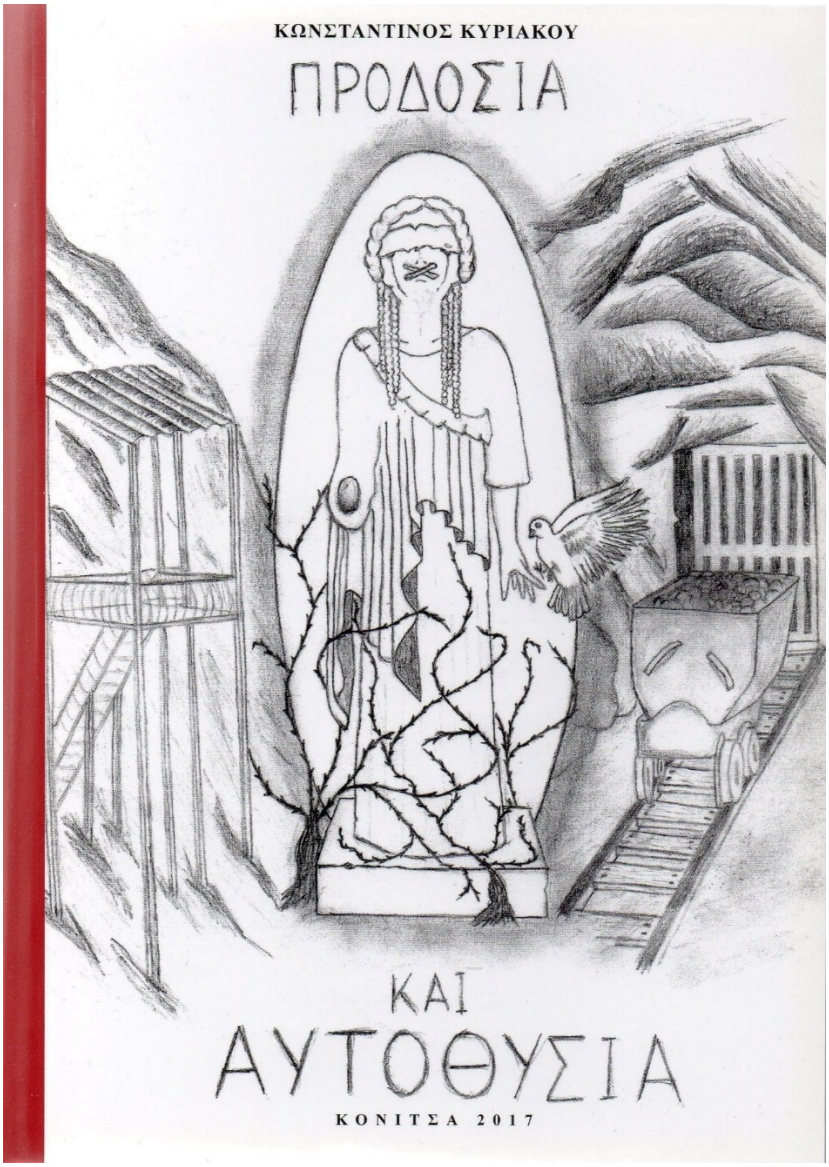
ΕΝΒΕΡ ΧΟΤΖΑ

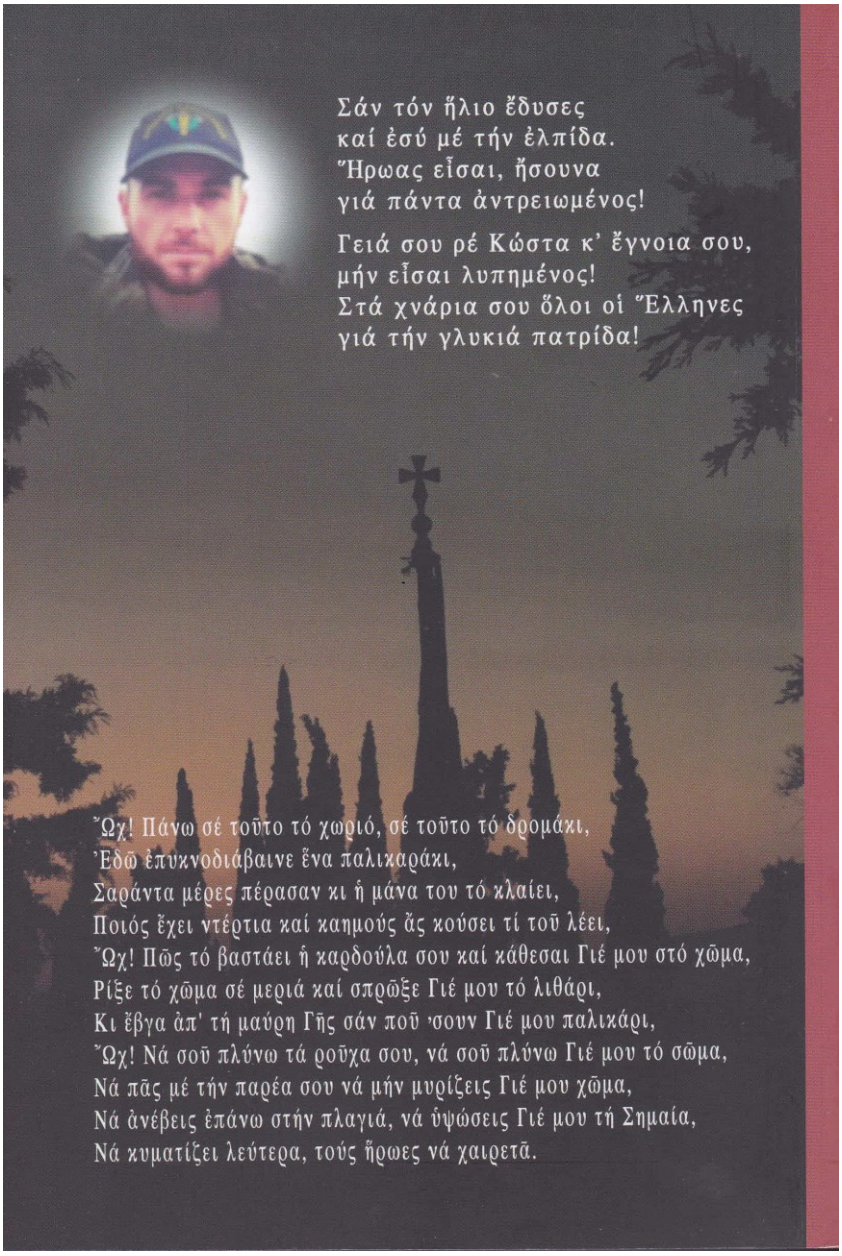
Ὁ σφαγέας στὴ γῆ τοῦ Πύρρου

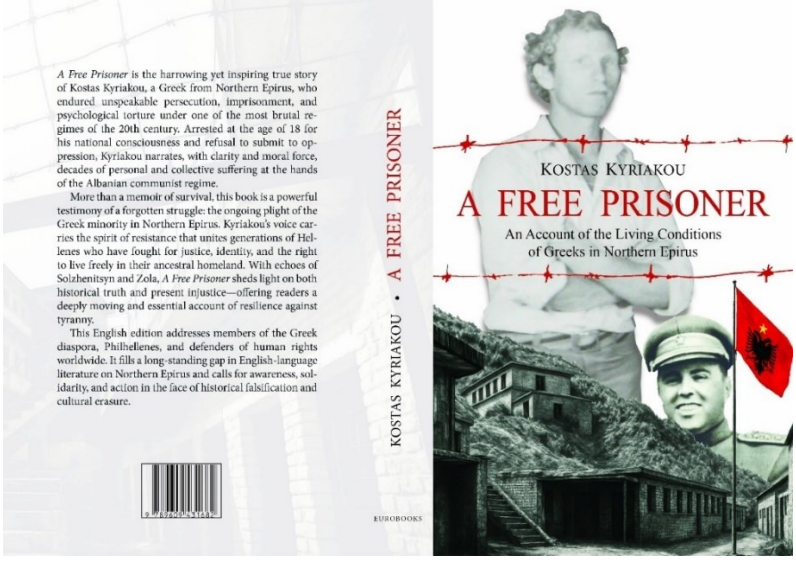
ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ

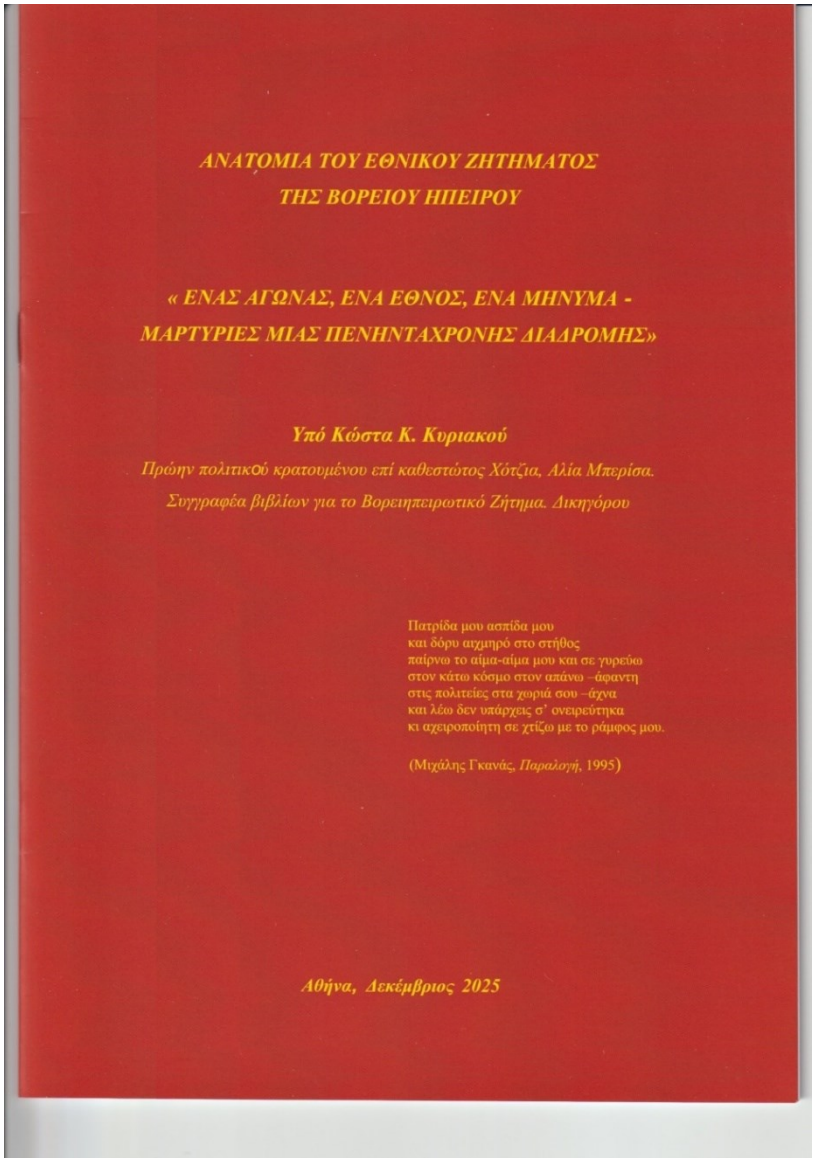

ΚΩΣΤΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΣΤΗ ΖΟΥΓΚΛΑ ΤΟΥ ΕΝΒΕΡΗ
Ἐλπίδες καὶ πλάνες
μὲ πυξίδα τὴ μάννα Ἑλλάδα
ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΔΟΣΙΑ
ΚΑΙ
ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ
ΚΟΝΙΤΣΑ 2017

Σάν τόν ἥλιο ἔδυσες
καί ἐσύ μέ τήν ἐλπίδα.
Ἥρωας εἶσαι, ἤσουνα
γιά πάντα ἀντρειωμένος!
Γειά σου ρέ Κώστα κ' ἔγνοια σου,
μήν εἶσαι λυπημένος!
Στά χνάρια σου ὅλοι οἱ Ἕλληνες
γιά τήν γλυκιά πατρίδα!
Ὄχ! Πάνω σέ τοῦτο τό χωριό, σέ τοῦτο τό δρομάκι,
Ἐδῶ ἐπυκνοδιάβαινε ἕνα παλικαράκι,
Σαράντα μέρες πέρασαν κι ἡ μάνα του τό κλαίει,
Ποιός ἔχει ντέρτια καί καημούς ἄς κούσει τί τοῦ λέει,
Ὄχ! Πῶς τό βαστάει ἡ καρδούλα σου καί κάθεσαι Γιέ μου στό χῶμα,
Ρίξε τό χῶμα σέ μεριά καί σπρῶξε Γιέ μου τό λιθάρι,
Κι ἔβγα ἀπ' τή μαύρη Γῆς σάν ποῦ 'σουν Γιέ μου παλικάρι,
Ὄχ! Νά σοῦ πλύνω τά ροῦχα σου, νά σοῦ πλύνω Γιέ μου τό σῶμα,
Νά πᾶς μέ τήν παρέα σου νά μήν μυρίζεις Γιέ μου χῶμα,
Νά ἀνέβεις ἐπάνω στήν πλαγιά, νά ὑψώσεις Γιέ μου τή Σημαία,
Νά κυματίζει λεύτερα, τούς ἥρωες νά χαιρετᾶ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ
Επισημάνσεις και σχόλια στο βιβλίο
«ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΑ
Φυγή στο Μέλλον ή Επιστροφή στο Παρελθόν; » των
Μαριέττα Γιαννάκου, Σταύρου Λυγερού,
Ελευθέριου Οικονόμου, Θεόδωρου Πάγκαλου,
Αλέκου Παπαδόπουλου, Άγγελου Συρίγου,
Γιώργου Χατζηθεοφάνους και Αλέξανδρου Μαλλιά
ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΕΡΩΔΙΟΣ

A Free Prisoner is the harrowing yet inspiring true story of Kostas Kyriakou, a Greek from Northern Epirus, who endured unspeakable persecution, imprisonment, and psychological torture under one of the most brutal regimes of the 20th century. Arrested at the age of 18 for his national consciousness and refusal to submit to oppression, Kyriakou narrates, with clarity and moral force, decades of personal and collective suffering at the hands of the Albanian communist regime.
More than a memoir of survival, this book is a powerful testimony of a forgotten struggle: the ongoing plight of the Greek minority in Northern Epirus. Kyriakou's voice carries the spirit of resistance that unites generations of Hellenes who have fought for justice, identity, and the right to live freely in their ancestral homeland. With echoes of Solzhenitsyn and Zola, A Free Prisoner sheds light on both historical truth and present injustice—offering readers a deeply moving and essential account of resilience against tyranny.
This English edition addresses members of the Greek diaspora, Philhellenes, and defenders of human rights worldwide. It fills a long-standing gap in English-language literature on Northern Epirus and calls for awareness, solidarity, and action in the face of historical falsification and cultural erasure.
KOSTAS KYRIAKOU • A FREE PRISONER
EUROBOOKS
KOSTAS KYRIAKOU
A FREE PRISONER
An Account of the Living Conditions
of Greeks in Northern Epirus

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ
« ΕΝΑΣ ΑΓΩΝΑΣ, ΕΝΑ ΕΘΝΟΣ, ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ -
ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΜΙΑΣ ΠΕΝΗΝΤΑΧΡΟΝΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ»
Υπό Κώστα Κ. Κυριακού
Πρώην πολιτικού κρατουμένου επί καθεστώτος Χότζια, Αλία Μπερίσα.
Συγγραφέα βιβλίων για το Βορειηπειρωτικό Ζήτημα. Δικηγόρου
Πατρίδα μου ασπίδα μου
και δόρυ αιχμηρό στο στήθος
παίρνω το αίμα-αίμα μου και σε γυρεύω
στον κάτω κόσμο στον απάνω –άφαντη
στις πολιτείες στα χωριά σου –άχνα
και λέω δεν υπάρχεις σ' ονειρεύτηκα
κι αχειροποίητη σε χτίζω με το ράμφος μου.
(Μιχάλης Γκανάς, Παραλογή, 1995)
Αθήνα, Δεκέμβριος 2025

Η Βόρειος Ήπειρος δεν είναι «υπόθεση». Είναι Ιστορία.
Είναι Αίμα. Είναι Μνήμη.
Ένα συλλογικό πόνημα 7 προσώπων από το πολιτικό, ακαδημαϊκό και διπλωματικό χώρο επιχείρησε να παρουσιάσει μια διαστρεβλωμένη εικόνα για τους Έλληνες της Βορείου Ηπείρου.
Ο συγγραφέας αυτού του βιβλίου απαντά σημείο προς σημείο. Με πρωτογενείς πηγές, αρχειακό υλικό και ιστορικά δεδομένα αποκαθιστά την αλήθεια και δίνει απάντηση σε κάθε ισχυρισμό. Ένα βιβλίο-Τεκμήριο για όσους πιστεύουν ότι η ιστορία πρέπει να λέγεται ολόκληρη.

«Αφιερωμένο στη μνήμη όσων δεν πρόδωσαν
την ταυτότητά τους»

ISBN 978-618-87751-2-1